

Romanyada Faşizm

Yeni kabinenin ilk icraatı

Valilerin ekserisi değiştirildi ve yerlerine faşist valiler getirildi

Yeni hükümet Pariste endişe ile karşılandı, bir Fransız gazetesi : " Herhalde B. Goga Paris - Londra mihverinin bir dostu değildir, diyor, Londra Romanyanın Almanya ve İtalyaya daha sıkı bir surette yaklaşacağını tahmin ediyor

Yeni kabine Roma ve Berlinde iyi karşılandı

Romanya kralı mecliste nutuk söylerken

Bükreş 29 (Hususi) — B. Goga'nın dün teşkil ettiği kabine bir koalisyon kabinesi sayılmaktadır. Bazı mahfeller bu kabinenin muvakkat olduğu kanaatini izhar etmektedir. (Devamı 10 uncu sayfada)

Pariste amme hizmetleri grevi

Şiddetli tedbirler alındı grevciler icabında silâh altına alınacaklar

Paris 29 (Hususi) — Bu sabah başlamış olan amme hizmetleri grevi neticesinde husule gelen vaziyeti tedkik etmek üzere toplanan kabine konseyi, üç saat süren hararetili bir müzakereden sonra, (Devamı 10 uncu sayfada)

Suriyede hava değişiyor

Bütün Suriye matbuatı Atatürk'ün sözlerinden bahsediyor, Türk gazetelerinin neşriyatı da aynen naklolunuyor

Şam 25 — (Hususi muhabirimiz yazıyor:) Başvekil Cemil Beyin bu defa, Fransadan nisbeten iyi havadislerle avdet ettiği, burada büyük bir mesele oldu. Yani, Cemil Beyin Vataniler tarafından tâ Halb'den karşılanması gibi mühim kararlar verildi. Haleb kendisine karşı merasim yapmaya karar verdiği gibi Şamdan da bir çok Vatani heyetleri hususi otomobillerle Cemil Beyi karşılamaya gittiler.

Cemil Bey Ankara'nın son ziyaretinde Tefrik Rüşdü Arasla beraber

Cemil Beyin getirdiği haberler zahiren iyi görünmekle beraber hakikatte o kadar parlak şeyler değildir. Her ne kadar Suriye - Fransa muahedesinin tasdik hakında Fransızlarla anlaşmış ise de bu anlaşma Suriyenin o kadar lehinde değildir. (Devamı 10 uncu sayfada)

Atatürk'ün Teşekkürleri

Ankara, 29 (A.A.) — Riyaseti-cumhur umumî kâtipliğinden:

27 Birincikânun tarihinin yıldönümü münasebetile gelen birçok telgraflardan Atatürk mütehasşis olmuşlar ve teşekkürlerinin bildirilmesine Anadolu Ajansını memur etmişlerdir.

Mısırdaki siyasî Buhran

Saray ile kabine arasındaki ihtilâfın halli için bir komisyon teşkil ediliyor

Londra 29 (Hususi) — Mısır kralı Faruk, saray ile hükümet arasındaki ihtilâfın halledilmesi için (Nahas Paşaya yeni bir koalisyon kabinesi kurmağı teklif etmiştir. Nahas Paşa bu teklifi kabul etmediğinden kral bir komisyonun teşkilini teklif etmiştir.

Eski ve yeni başvekillerden, meb'usan ve âyan meclisleri reislerinden teşekkül edecek olan bu komisyon, saray ile hükümet arasındaki ihtilâfı tedkik edecek ve bir karar verecektir. Kral, verilecek olan kararı kabule hazır olduğunu bildirmiştir.

Eski Kayzer Almanyaya Dönüyor mu?

Berlin, 29 (A.A.) — Eski kayserin Almanyaya dönmek fikrinde olduğuna dair bir ecebî gazetesinde çıkan haberler hakkında salâhiyyetar mehafilde beyan olduğuna göre, eğer Kayser memleketine dönmek isterse hükümet bu meseleyi siyasi mahiyette addetmeyecek ve eski imparatora karşı eski hükümetlerden daha dürüst bir hattı hareket ittihaz edecektir.

Maarif şûrası

Ankara, 29 (Hususi) — Maarif şûrası toplantısının 1939 yılına tehirine dair lâyiha meclis ruznamesine alınmıştır.

Türkiyede bugünkü hayat!

16 sayfalık nüshalarımızda takib etmekte olduğunuz bu resimli röportajın 6 ncısını bugün (8) inci sayfamızda bulacaksınız.

Bütün mesleklerin hususiyetlerini, eğlencelerini, derdlerini, kazançlarını, bol resim ve az sözle ve tıbbi bir film gibi tesbit eden bu röportajın parlak aynasında hayatın her safhasını olduğu gibi göreceksiniz. Naci Sadullah tarafından tertib edilen bu orijinal röportajın fotoğrafları, Foto Cemal tarafından alınmıştır.

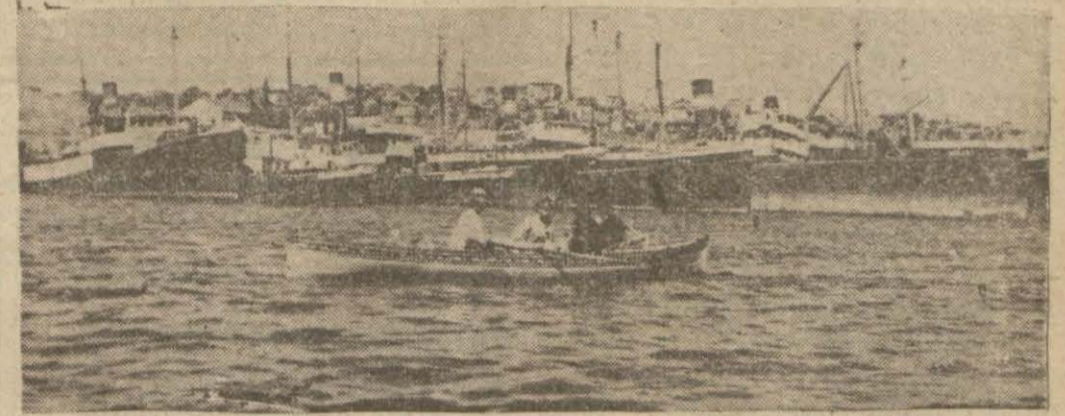
Devlet deniz meselesini daha radikal şekilde ele almalıdır!

Teknesile, kaptanile, teftiş ve mürakabe teşkilâtile bütün denizciliğimiz inkılâp bekliyor

★ ★ ★

Vapurlarımız içinde hiçbiri yoktur ki medenî bir milletin, Türk milletinin bayrağını taşımaya hakkı olsun. En yenisi 30 yaşında olan bu tekneler fennin istediği tam emniyeti veremez.

Yazan: Muhittin Birgen

Deniz ticaret filomuzun belli başlı gemilerinden bir kaçı İstanbul limanında

Batan (Hisar) vapuru kaptanı, son defa olarak, demirini kaldırmak üzere:

— Vira!

Kumandasını vermezden bir gün evvel, Zonguldak muhabirimize şu sözleri söylemiş:

— Hiç bir şeyden değil, en ziyade yolsuzluktan bıktım. İnsan, kumanda etti-

ği gemiye söz geçiremeyince, doğrusu bu san'attan usanç geliyor!

Bu sözlerle yola çıkan zavallı kaptanın arkasından Zonguldak muhabirimiz, saatleri sayıyor ve nihayet, 24 saatten fazla bir zaman sonra, geminin ancak İrva açıklarına gelmiş olduğunu hesablıyor (Devamı 13 üncü sayfada)

Yılbaşı hazırlıkları bu sene çok hararetili

Piyango bileti, içki, şeker satan esnaf ile terziler ve kazinocular memnun

Yarın gece, saat 24 den sonra 938 senesine girmiş olacağız. Şehrin her tarafında yeni yılı karşılamak için hummalı bir faaliyet var.

Yeni sene, şehrin istihlâk mikdarını artırıyor: Bilhassa içki, yemiş, çikolata, çiçek, oyuncak ve kadın elbisesi alışverişine fazla.

Beyoğlu semtindeki gazino ve meyhanelerde dehşetli bir çalışmadır gidiyor. Büyük otellerde, yılbaşı gecesi ve rileyen olan baloların hazırlıkları var.

Bir kazino sahibi:

— Bizim yüzümüzü güldüren yılbaşı gecesidir, diyor. Yılbaşında her zamankinden kat kat fazla iş olur ve her müşterisi de mutaddan fazla içer.

★

Çikolata fabrikası sahipleri de neş'eli. Diyorlar ki:

— Yılbaşında vâkıâ şeker bayramında olduğu kadar satış olmaz. Fakat her fabrika senebaşı münasebetile bir, iki bin liralık fazla mal satar. En çok alışveriş olduğu şehirler İstanbul, Ankara ve İzmirdir. Senebaşında fantezi çeşitler aranılır. Yalnız şu noktayı işaret etmeliyiz ki eski senelere nisbetle bugün çikolata istihlâki dörtte bir düşmüştür. Çünkü (Devamı 10 uncu sayfada)

Dört kadın toprak altında kaldı, üçü öldü!

Facia mahalline yetişenler kazazedelerden yalnız bir tanesini ağır yaralı olarak kurtarabildiler

Kızılcahamam: An kara vilâyetinde (Hususi) — Pazar nahiyesinin Örencik köyünde üç kadının ölümü, birisinin de ağır surette yaralanması neticelenen bir kaza olmuştur. Vak'anın tafsilâtı şudur:

Örencik köyünde yapılan evler kireç olmadığı için ismine beyaz toprak denilen ve sonradan beyaz bir renk alan bir nevi toprak ile sivanmaktadır. Bu toprak bir dağ eteğinden kazılmak suretile çıkarılmakta olduğu

için orası kazıla kazıla bir mağara şeklini almıştır. Geçen gün Züleyha, Fatma, Havva, Nazire adlarında dört köylü kadını kazmalarını alarak mağaraya gitmişler ve toprak kazmaya başlamışlardır. Bir kaç gündenberi yağın yağmurların tetiği ile yumuşayan topraklar birdenbire çökmüş ve dört kadın toprak altında kalmışlardır. Kazayı haber alan köylülüler Züleyha, Fatma ve Havva adlı kadınları (Devamı 10 uncu sayfada)

Hergün

Romanyadaki hükümet Değişmesi, 937 senesinin En mühim siyasî Hâdiselerindendir

Yazan: Muhittin Birgen

Romanyada yapılan son intihablar, hiç beklenilmeyen bir netice verdi. Hükümet koalisyonu parlamentoda birdenbire ekseriyeti kaybetti ve bunun üzerine, telgraf haberlerinden anlaşılacağı ve hile, Tataresco hükümeti istifa etti.

Romanya intihabı ve onun neticesi, sade Romanya değil, bütün Avrupa için bir sürprizdir. Romanya parlmanarizmi tarihinde böyle bir intihab ve böyle sürprizli bir netice ilk defa görülmüş bir şeydir. Çünkü, Romanyada tatbik edilen intihab sistemine göre, şimdiye kadar intihabata riyaset eden bir hükümetin ekalliyette kaldığı hiç görülmemiştir.

Bunun başlıca sebebi, sistemin kendisindedir: Romanya intihab kanununa göre intihabta reylerin asgarî yüzde kırkı alan her fırkaya hükümet ayrıca kazandıgı rey nisbetinde bir rey ikramiyesi verir. Memlekette kuvvetli bir ekseriyete dayanır, kuvvetli ve devamlı bir hükümet tesisini mümkün kılma için yalnız Romanyada tatbik edilen bu usul sayesinde, intihabı yapan hükümetler şim diye kadar her vakit asgarî yüzde kırkı rey toplamış ve buna ilâveten aldığı reyler sayesinde de kendisine kuvvetle dayanabilecek bir ekseriyet temin etmiştir.

Halbuki, bu defa, Tataresco'nun riyaset ettiği liberal hükümet fırkası, intihabta çıkarken, bir taraftan kabinenin esaslarını genişletmek ve bir taraftan da Valda, Sorga ve Alman gruplarıyla anlaşarak bir intihab bloku vücuda getirmek gibi mühim tedbirler aldığı ve intihabı sıkı bir propaganda ile idare ettiği halde intihab neticesinde reylerin ancak yüzde 37 buçugunu elde etmiş ve bu suretle ikramiye hakkını kaybetmiştir.

Buna mukabil, diğer fırkalar ve zümreler de eksik reyler almış oldukları için hiç bir fırkanın ekseriyet yapmasına imkân olmamıştır.

★

Bu intihabların en büyük bir sürprizi de hükümet fırkasının karşısına rakib olarak çıkmış bulunan ve Romanyanın ötedenberi en mühim fırkalarından biri bulunan Köylü Nasyonal fırkasının ancak 84 yer almış ve buna karşı da, hiç beklenilmeyen bir hâdiseler olarak, «Her şey vatan için» fırkasının, yani Demir Muhafızlar'ın 66 yer elde etmiş bulunmalarıdır. Romanyada Nasyonal Sosyalizm'i temsil eden bu son fırkanın bu kadar kuvvetle birdenbire sahneye çıkışı 937 nin en büyük siyasî hâdiselerinden biri olarak telâkki edilmeğe değer mahiyettedir.

Bu neticeleri hiç kimse beklemiyordu. Avrupanın her tarafında, intihabat neticesinde hükümetin ekseriyet kazanacağı zannedilirken ve Köylü Nasyonal fırkasının da bu arada kuvvetleneceği tahmin olunurken intihabat böyle bir netice vermesi, yani müfrit sağ cenahın birdenbire kuvvetli bir varlıkla meydana çıkması Balkanlarla şarki ve merkezi Avrupanın büyük bir hâdisesi olmuştur. Hâdiseler, yalnız Balkanlarda, şarki ve merkezi Avrupada değil, garbi Avrupada da büyük bir tesir yapacak, Fransada hem hayret, hem de heyecan uyandıracaktır.

★

Bu vaziyet karşısında Tataresco hükümeti, intihabatın neticesini resmî surette ilân etmek için mutadın bir hafta ziyade geciktirdi. Maksadı hiç olmazsa yapılmakta olan âyân intihabatında hükümeti aleyhde tesirlerden siyanet idi. Bu hususta muvaffak olduktan sonra da hem neticeyi ilân, hem de istifa etti.

Görüyoruz ki Majeste kral, yeni hükümetin teşkilini Hristiyan Nasyonal fırkasına havale etmiştir. Cuza ve Goga'nın riyaset ettikleri bu firma, son intihabatta kazandıgı 34 mevkile, fırkalar arasında dördüncü gelmiştir. Elinde bulunan meb'usluklar, hattâ Demir Muhafızlar'ın yardımını temin ettiği takdirde bile, gene parlamentoda bir ekseriyet teminine kâfi değildir. Şu halde Romanyada yeni bir intihabata doğru gidileceğine ve yahud işlerin bir müddet olsun parlamentosuz idare edileceğine inanmak lâzım geliyor. Goga hükümetinin teşekkül tarzı

Resimli Makale:

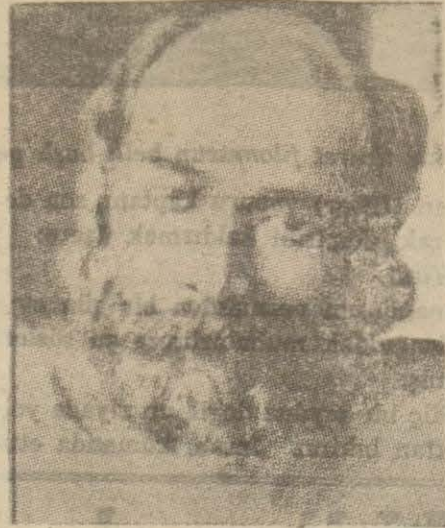

İnsanlar maneviyatta metanet bakımından iki kısma ayrılırlar. Birinci kısmı teşkil edenler zayıf olanlardır. En küçük bir sarsıntı karşısında yıkılırlar, felâkete tahammülleri yoktur. İkinci kısmı teşkil eden insanlar ise kuvvetli olanlardır, her hangi bir felâketin altından daha sertleşmiş, daha kuvvetleşmiş olarak çıkarlar.

İnsanın manevî kuvveti, tıpkı maddî kuvveti gibi çocukluğunda teşekkül etmeye başlar. Tabiatın kuvvetleri ile karşı karşıya geldiği zaman vücudünün mukavemeti artar, müşkülâtle karşılaştığı zaman da maneviyatı sertleşir, çoçuğu mukavim veya zayıf yapmak ailesinin elindedir.

SÖZ ARASINDA

Aşk yüzünden sefalet Düşen Hind mihracesi

1930 da bir dansözün füsununa kapılarak, bütün servetini ona bağışlayan, fetan kız 6 milyon liralık sarayına getirerek başkadın yapan, ona hudusuz salâhiyetler veren Hind mihracelerinden Tukoji Puar, kıza karşı aşkı yüzünden nihayet meteliksiz kalmış ve sefalet içinde ölmüştür.

na bakılırsa yeni yapılacak intihablarda Maniu fırkasının parçalanması ve liberal blokunun da böyle bir âkibete uğraması ihtimalleri yok değildir. Köylü fırkası ile Romanya tahtı arasındaki eski ihtilâflar, bu fırkanın belini doğrultmasına mâni oldu. Şimdi Goga hükümeti ile bir kısım köylü fırkası mensupları arasındaki anlaşmanın ve bunlara yardım edeceği şüphesiz bulunan Romanya faşistlerinin elbirliği Romanyada bir ekseriyet vücuda getirmeğe kâfi gelebilir. Şu halde Romanya yeni bir intihaba doğru gidecektir.

Romanyadaki bu vaziyetin Avrupa'nın umumî işlerinde hayli mühim tesirler yapacağı muhakkaktır. Fakat, Goga hükümetinin birdenbire faşizme gideceğini farzetmek fazla ileri hükümler vermek olur. Hüküm vermek için hâdiseleri beklemek daha iyidir.

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Mübalâğa

Fransızların, mübalâgacılığile meşhur bir Marsilyalı Mariüsleri vardır. Bir gün Mariüs arkadaşlarına bir av hikâyesi anlatıyormuş:

— Kendimi demiş, yüzlerce tavşan karşısında bulmuştum. Hemen tüfeğimi çevirdim. Birbiri arkasına hiç durmadan pat, pat, pat, pat, pat, yüz tanesini de vurdum.

Biri sormuş:

— Peki ama, tüfeğini doldurmak için de durmuyordumuydu?
Mariüs cevap vermiş:

— Ama da tuhaf konuşuyorsun, tüfek doldurup vakit geçirmenin sırası mıydı?

Kozmopolitlik Rekorunu kıran şehir

Fransada yabancı milletlere mensup binlerce işçinin çalıştığı minalar vardır. Yabancı işçiler arasında en çok bilhassa Polonyalılar ile Rus mu hacirleri bulunmaktadır. Bir Fransız gazetesinin yazdığına göre Fransada Kozmopolitlik rekorunu Salet isminde 5500 nüfuslu bir kasaba kırmaktadır.

Salet'de 1112 Polonyalı, 918 Rus, 152 Çekoslovak, 136 Türk, 56 İtalyan, 54 Yugoslav, 20 Portekiz, 16 Belçikalı, 7 Litvanyalı, 6 Alman, 5 Yunan, 4 Bulgar, 3 Faslı, 3 İngiliz, 3 İsviçreli, 3 İspanyol, 2 Gürcü, 2 Finlandiyalı bulunmaktadır.

Musiki ineklerin sütünü artırıyor

Musiki yalnız sinirleri teskin etmekle kalmıyormuş. Hiç beklenilmeyen başka bir hususiyeti de varmış. Bunu İngilterede Yorkşayr sütçileri keşfetmişlerdir. Musiki ineklere süt indiriyormuş. Fakat her musiki değil ha. Meselâ cazbandın süt indirmesine ihtimal yokmuş. İnekler senfoniden çok müteessir oluyorlarmış.

İki kısım insan..

Sözün Kıyası

Agâh Efendi

E. Talu

Okunuyor.. okunmuyor.. artık onun orasını bilmem. Bu ezeli davaya bir kere daha dönüp de, okuyucularımın başlarını ağrıtmak istemiyorum. Fakat son zamanlarda, Millî Kütüphanemizin ciddi ve cazib neşriyat ile zenginleşmekte olduğunu kıvanç ile kaydetmeliyim.

Bunlardan bir tanesini, pek yakında, Matbuat Umum Müdürlüğü müşavirlerinden, eski gazeteci Server İskit bize verdi.

Mesleğe karşı içden kopan bir âlâka, uzun ve dikkatli bir tetebbü ve eksiksiz bir zevkiselim ile meydana getirilen bu eser müstakil Türk gazeteciliğinin piri «Agâh Efendi» nin hayatına ve eserine mütealliktir.

Eksker hal tercümelerinin nasibi soğuk, cazibesiz olmaktır. Zira bunları yazmak, ve yazarken de yeknasaklıktan ayrılmak zordur. Halbuki Serverin eserinde, okuyucuyu başından sonuna kadar sürükleyen, geçici bir hassa, bir üslup ve selika hafifliği vardır.

Eser bize, Türk gazeteciliğinin kısa bir tarihçesini arz ediyor. İlk gazetenin resmî (Takvimi Vakayi), ilk yarı resmî gazetenin de (Ceridei havadis) olduğunu ve bu ikincisinin Çörçil adında bir İngiliz maceracısı tarafından çıkarıldığını öğretiyor. Bu gazetenin garib bir tarihi var. Katil suçlu Çörçili hapse tikan o vakitki hükümet kâpî tülasyonlara dayanan İngiliz elçisinin iltimasile hemen serbest bırakılıyor, hem de kendisine taviz olarak bir gazete imtiyazı veriliyor!

Fakat Çörçil'in gazetesi hükümetin tahsisat almaktadır. Yarı resmidir, Efkârı umumiyeyi tatmin etmiyor. İşte bu sıralarda, Agâh Efendi ortaya çıkıyor, ve müstakil bir gazete neşrine başlıyor.

Agâh Efendinin tercümei hali çok meraklıdır. O sade bir gazeteci değil, bir idareci, bir diplomat, ve bâhusus bir ihtilâlcidir. Hayatı ikbalden menafaya, menfadan ikbale, mütemadi istihaleler arasında geçmiştir.

Fakat bu bizi o kadar alâkadar etmez. Agâh Efendinin tercümei halindeki e ncazî taraf onun gazetecilikteki, deha derecesinde kabiliyetidir.

Server İskit çok çalışmış, bu ciheti çok iyi tebarüz ettirmiştir.

Meslek bakımından biz gazeteciler için, Osmanlı fikir tarihini bir köşesini aydınlattığından dolayı da bütün Türk okuyucuları için çok kıymetli olan bu kitabı her kütüphane sahibi mutlaka edinmelidir.

E. Talu

Marconi'nin yatı müze oluyor

İtalyan gazeteleri birkaç ay evvel vefat eden meşhur âlim Marconi'nin 1930 da Cenova limanında demirli olduğu mahalde içindeki kamarasının Sidneyin ışıklarını yakmağa muvaffak olduğu yatının bugünlerde aynı limanda aynı yerde bulunduğunu ve ecnebilere satılacağı haberini tekbiz etmektedirler.

Cenova belediye reis gazetecilere müteveffa büyük âlimin yatının İtalya için en kıymetli millî bir hatıra olduğunu söylemiştir. Hükümet bu yatı içinde münhasıran âlime aid hatıralar bulundurulacak bir müze haline ifraz etmeğe karar vermiştir.

TAKVİM

BİRİNCİKÂNUN							
Rumi senesi	1353	30	Arabi senesi	1356			
1 ci Kânun	17	Res'î senesi	1937	Kasım	53		
PERŞEMBE							
GÜNEŞ	Şevval						İMSAK
S. D.	27						S. D.
2	37					13	50
7	25					5	38
Oglo		İkinci		Akşam		Yaşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	7	27	9	48	12	—	1
Z.	12	16	14	36	16	48	28

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız her yıl yol vergisi yüzünden karşılaştığı müşkülleri anlatırken, yol parası verdiği haide senede bir iki defa memurların kapısını çaldığını, tediye ettiği vergiyi yeniden istediklerini söylüyor ve diyor ki:

— Son defa gene aynı şekilde bir müracaat karşısında kaldım ve 937 vergisinin ilk taksit makbuzunu gösterdim. Lâkin bununla iktifa edilemedi. 935 senesi makbuzu da istendi. Ben her ne suretle olursa olsun tediye ettiğim her türlü vergi, harç, ve rüsumun bütün makbuzlarını saklıyorum. Onun için 935 makbuzlarını hemen göstermekte güçlük çekmedim.

İki sene evvel yapıldığı muhakkak olan yoklamada gösterdiğim makbuz üzerine neden benim o zamanki kaydima vergiyi verdiğim şerhdilmemiştir?

Bunun cevabını size ben vereyim:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Şubelerde hâdiseler şöyle cereyan ediyor:

Tahsilat geliyor. Vergi makbuzunu gösteriyorsunuz. Numarasını, tarihini ve tahsil eden şubenin ismini yazıyor. Bu malûmat üzerine o şubeden hakikaten böyle bir para tahsil edilmiş mi, edilmişse de kimin namına edilmiştir? Soruluyor. Tabii böyle sorulan binlerce kayıt var. Bu arada ya muhaberata cevap gelmiyor, ya gelirse eksik geliyor. Hülâsa günü gününe vukuatın peşinden koşan tahsil daireleri de oradan cevap gelmesine intizar ederek kaydıara dokunmuyorlar.

Vakta ki, bir teftiş ve tamim ile eski defterlerin yoklaması başlıyor; memurlar kayıtlarında borçlu görülen isimleri çıkarıp tahsilatçılara veriyorlar. Onlar da gelip vergi istiyorlar.

TELGRAF HABERLERİ

Japonlar Çinde yeni bir harekete hazırlanıyorlar

Şansi eyaleti üzerinde uçan Japon tayyareleri valiye hitaben bir ultiatom attılar, Şansinin Çin hükümetinden ayrılması istendi

Londra 29 (Hususi) — Cenubi Şansi eyaleti üzerinde müteaddid uçuşlar yapan Japon tayyareleri, eyaletin valisi ne hitaben bir ultiatom atmışlardır. Müddeti yarım gece hitam bulan bu ultiatomda Japonlar, Şansinin Şan-Kay-Şek hükümetine kat'ı alâka etmesini istemekte ve aksi takdirde Şansideki Çin kitalarını imha edeceklerini bildirmektelerdir.

Harekâta devam

Şanghay 29 (A.A.) — General Matsui şu beyanatta bulunmuştur: — Çinliler hattı hareketlerini değiştirmedikleri takdirde, Japonlar, Çin dahilinde Hankow, hattâ Chungking'e kadar askeri hareketlerine devam etmek mecburiyetinde kalacaklardır. Çinlilerin bir an evvel hattı hareketlerini değiştirmeleri Japonların en samimi arzusudur.

Şanghay, 29 (A.A.) — Tsingtao-Tsinnan demiryolu uzunluğuna Tsingtao istikametinde ilerleyen Japon kuvvetleri şimdi Wiehsin'i müdafaa eden Çin kuvvetlerini püskürtmeğe uğraşmaktadır.

Japonların girdikleri yerde yaptıkları

facia halk arasında derin bir nefret uyandırmaktadır. Daily News gazetesi, bir İngilizce yapılan fena muameleyi anlatmakta ve Japonların bir eve girerek cebren dört genç kızı alıp götürdüklerini yazmaktadır.

İngiliz sefirinin protestosu

Tokyo, 29 (A.A.) — İngiliz büyük elçiliği, Japon askeri makamları tarafından Lady Bird hâdisesi hakkında ortaya çıkarılan şayiaları protesto etmiştir.

Çin fedailerini

Şanghay, 29 (A.A.) — Dün Japonların üstüne bir bomba atan Lihsimin isminde bir Çin neferi fedai Çin askerlerinden mürrekkebi bir grupun mevcudiyetini haber vermiştir. Bu nefer, amele kıyafetine girerek Japon emlakını tahrib etmek maksadile düşman hatlarından geçen 24 Çin neferinden mürrekkebi bir gruba dahil bulunduğunu itiraf etmiştir.

Zannedildiğine göre, Japon makamları tarafından talep vuku bulduğu takdirde Şanghay belediyesi Lihsimin'i teslim edecektir.

Teruel'de süngü Muharebeleri

Milliyetperverler mühim arazi ele geçirdiler

Teruel 29 (A.A.) — Milliyetperver cephesi:

General Aranda'nın kitiatı dün mühim arazi ele geçirmiştir. Şiddetli süngü muharebeleri vuku bulduğu bildiriliyor. Hükümetçi muhasara kuvvetlerini çevirmeğe çalışan iki cenah üzerindeki harekât şimdiden 30 kilometre murabba bir sahaya şâmil bulunmaktadır.

Hükümetçilerin Candé bölgesinde Saragos yolu boyunca mukabil taarruzları akim kalmıştır. Milliyetperverlerin Loşkumandanlığı Teruel garnizonu ile mütemadi irtibat hatindedir.

Meksika tayyare gönderiyor

Londra 29 (A.A.) — Meksiko'dan bildiriliyor:

Dün İspanya hükümeti hesabına yirmi kadar tayyare Vera Kruz limanında bir gemiye yükletilmiştir. Vapur aynı zamanda İspanyol ajanlarının Boliviya'dan satın aldıkları ve aylardanberi Vera Kruz'da bulunan mühim miktarda mühimmatı da almıştır.

Panay hâdisesine aid film

Amerikada film gösteriliren ihtiyatî tedbirler alındı

Nevyork 29 (A.A.) — Panay topçesinin tahribini gösteren tarihî filmin saat 14,30 da - Greenwich saat. - buraya gelmesi beklenilmektedir. İhtimal bu gece gösterilecektir.

Bir çok ihtiyat tedbirleri alınmıştır. Bu meyanda Newyark'dan Nevyorka kadar olan mesafede zırlı otomobil ile götürülmesi ve polis tarafından himaye edilmesi tedbirleri vardır.

350,000 dolara sigorta edilmiş olan film, hali hazırda Kaliforniyadan Nevyorka tayyare ile götürülmektedir.

Maliyede terfi ve tayinler

Ankara, 29 (Hususi) — Maliye tayin ve terfi terfisini bildiriyorum:

Maliye hukuk müşavirliği muavinlerinden Argun yerinde terfi etmiştir. Ankara seyyar tahakkuk memuru Ömer maliye muhasebe memurluğuna, gümrük zâtîşleri memuru Abdülkadir haricîye muhasebe memurluğuna tayin edilmişlerdir. Varidat umum müdürlük mümeyyizlerinden Ramazan, muhasebat umum müdürlük mümeyyizliğine tayin edilmiştir.

Kırkkale askeri fabrikalar muhasebecisi Fuad, yerinde terfi etmiştir. Kocaali muhasebe müdürü Kibar ve varidat kısım memuru Sabri vekâlet emrine alınmışlardır.

Seyhan tahakkuk şube şefi Ahmed yerinde terfi etmiştir.

İstanbul kambiyo nokut mümeyyizlerinden Cemal, memurlarından İhsan yerlerinde terfi etmişlerdir. Muntazam borçlar umum müdürlük mümeyyizlerinden Abdülkadir yerinde terfi etmiştir.

Maliye muhasebe memuru Ziya muntazam borçlar mümeyyizliğine, Zonguldak tahsilât şefi İrvan Ankara tahsil kontrol memurluğuna, İnebolu hususi tahsil müfettişi Hayri Ordu tahsil şefliğine, Kırşehir tahsilât kontrol memuru Hüsnü Zonguldak tahsil şefliğine, Ankara tahsil kontrol memuru Lütü Kırşehir tahsil kontrol memurluğuna, Malatya tahsil kontrol memuru Turan Ordu tahsil kontrol memurluğuna, Bilecik tahsilât şefi Recal Malatya tahsil şefliğine, Ordu tahsil kontrol memuru Halil Bolu tahsil şefliğine, Açıktan Abidin maarif muhasebe memurluğuna tayin ve terfi etmişlerdir.

Ankara şehir tiyatrosu

Ankara, 29 (Hususi) — Parti ve belediyesinin pardımı ile Ankara Şehir Tiyatrosu yeni yılın haftasında Halkevinde temsiline başlayacaktır. İstanbul Şehir Tiyatrosundan iki kadın ve üç erkek artist alınmıştır.

Devlet ziraat işletmeleri kurumu

Ankara, 29 (Hususi) — Her türlü ziraat işleriyle iştigal etmek ve ziraat vekâletine bağlı ve hükmi şahsiyeti haiz olmak üzere bir devlet ziraat işletmeleri kurumu teşkil hakkındaki kanun lâyhasını, hükümet, Meclise vermiştir.

Bu Sabahki Gazetelerde Gördüğümüz Fikirler

Kurun — Asım Us bugünkü başmakalesini otobüs meselesine tahsis etmiştir. Otobüs işi etrafındaki neşriyatı mevzubahsettikten sonra İstanbulda otobüs servisini belediyesinin işletmesine intikal ederek belediye otobüs işletmeğe başladığı zaman gene bir çok şikâyetler vukua geleceğini, bunun önüne geçmek için belediyesinin şimdiden yapacağı işler olduğunu yazmakta, belediyeye tavsiyelerde bulunmaktadır.

Cumhuriyet — Yunus Nadi bugünkü başmakalesinde uzak şark meselesini ele almakta ve vaziyeti teşrih ettikten sonra demokrat devletlerin otoriter devletler önündeki zaafını meydana koymaktadır. Başmuharrir bu itibarla bıcağ kemiğe dayanmadan İngilizlere ile Amerikanın Japonya ile harbe girişimeceklerini söylemektedir.

Tan — Ahmed Emin Yalman, «Bir tecrübenin faydaları ve mahzurları» isimli başmakalesinde her işin faydaları ve mahzurları olduğunu söyledikten sonra, mahzurları faydalarından ziyade görünen siyasi müesseselerin lâğvından bahsetmekte ve Türk inkılab hükümetinin hatadan dönme cesaret ve faziletine malik olduğunu ileri sürdükten sonra da, gene faydalı olacağı düşüncesiyle bir şahısta birleşen İstanbul valiliği, belediye reisliği ve parti başkanlığının da mahzurlarının fazla olduğu mütaalesini yürütmekte ve makalesini şu cümlelerle bitirmektedir:

«Bize öyle görünüyor ki, İstanbulda muat-tal duran vazife ve faaliyetler karşısında hatıra gelmesi icab eden nokta, yalnız şahıs meselesi değildir. Siyasi müsteharlık içinde olduğu gibi, vazifelerin bir kişide birleşmesi hakkındaki kararda, ortadaki fiilî tecrübeler bakımından tedkik edilmeğe muhtaktır.»

Ziraat direktörleri arasında değişiklik

Ankara, 29 (Hususi) — Edirne eski ziraat direktörü Ziya Edirne ziraat direktörlüğüne, Edirne ziraat direktörü Fuad Niğde ziraat direktörlüğüne, Tekirdağ Amerikan asma fidanlığı direktörü Ata Tekirdağ ziraat direktörlüğüne, Tekirdağ muntaka bağımlık mütehassısı Salâhaddin Tekirdağ Amerikan asma fidanlığı direktörlüğüne, Tarsus meyvalı ağaçlar fidanlığı direktörü Vasfi Kütahya vişne fidanlığı direktörlüğüne tayin edilmişlerdir.

Yüksek ziraat enstitüsü asistanlarından Hasan İstanbul ziraat mektebi ziraat atölyeleri asistanlığına tayin edilmiştir.

Alman propaganda nazırı Mısır seyahatinden vazgeçti

Londra 29 (Hususi) — Kış mevsimini Mısırda geçireceği evvelce haber verilmiş olan Alman propaganda nazırı Dr. Göbbels, doktorların tavsiyesi üzerine bu seyahatinden vazgeçmiştir.

Yeni kaymakamlar

Ankara, 29 (Hususi) — İç bakanlık memurinin encümeni staj müddetlerini ikmal eden maiyet memurları ile açık kaymakamlıklara yapılacak tayin listelerini hazırlayacak ve kaymakamlar arasında tahvil ve becaşiler yapacaktır.

Avusturyada Nazi propagandası

Viyana 29 (A.A.) — Avusturyaya propaganda evrakı sokmağa matuf büyük bir Nazi teşebbüsü keşfedilmiştir.

Amerika yeni harb gemileri inşa ettirecek

Ruzvelt dünya işlerinden endişe ile bahsediyor

Vaşington 29 (A.A.) — Roosevelt meclis bütçe komisyonu reisi Taylor'a gönderdiği mektubda ezcümle diyor ki:

«Sonbaharda deniz bütçesinin ihzarındanberi dünya hâdiseleri bize gittikçe artan binbir endişe vermiştir. Kanunu esaslı mucibince, reiscumhur ordu ve donanmanın başkumandanıdır ve buna binnaen de milli menfaatlerin müdafaaı bilhassa vazifesidir.»

Kongrenin önümüzdeki içtima devresinde yeni gemiler inşası için munzam tahsisat istemekliğim imkânlarını mevcut olduğundan bütçe komisyonunu lütfen haberdar ediniz.»

Transit yolu münakaâta açık tutulacak

Erzurum (Hususi) — Kış mevsiminin gelmiş olması dolayısıyla transit yolu üzerindeki inşaat hareketi durmuş, fakat yolların kardan temizlenmesi ve seyri-seferin durdurulmaması için yeni ve daha hummalı bir faaliyet başlamıştır. Transit yolu üzerinde tabiatın huşunetini yenmek için hiç bir fedakarlıktan kaçınılmamaktadır.»

Kepta, Devoboyunda, Ağrı hududunda Saçtepede ve Tahir geçidinde icab eden teknik tedbirler alınmıştır. Ameleler sığınaklara tefsif edilmiştir.

Makineye verilirken

Grev bütün Fransaya sirayet ediyor Paris 30 (A.A.) — Belediye memurları grevinin vilâyetlere de sirayetinden korkulmaktadır.

Daha şimdiden Nimes'deki bir yiyecek fabrikasının memurları grev ilân etmiş ve Avignon'da grevçiler iki çimento fabrikasını işgal etmişlerdir.

Nahas paşa çekildi mi?

Paris 30 (Hususi) — Kralla hükümet arasında ihtilâf hâd bir devreye girmiştir. Nahas paşanın istifası ettiğii söylenmektedir.

Son Çin telgrafhanesi de kapanıyor

Tientsin 30 (A.A.) — Tientsindeki Fransız imtiyazlı muntakasında bulunan son Çin telgrafhanesi bu ayın 31 inde kapanacaktır.

Bundan böyle Şanghay, Hankow, Kanton ve orta ve cenubi Çinin diğer sehirleri bütün muhaberât kesilecektir. Enebl memleketlerle de yapılacak muhabereler bir Japon kumpanyasına aid kablo ile temin oluncak ve bu muhabereler askeri Japon san-sürüne tâbi tutulacaktır.

Oslo mukavelesi tâdil edilecek

Brüksel 30 (A.A.) — Oslo mukavelesini imza etmiş olan delegeler 17 ikincikanında toplanarak bazı kontenjanların lıgası hakkında geçen 28 mayısta imzalanan mukavele-nin tâdil imkânlarını tedkik edeceklerdir. Bu toplantının Kopenhaga yapılması muhtemeldir.

Adriyatikte çok şiddetli bir fırtına var Roma 30 (A.A.) — Bütün Adriyatik sahillerinde fevkalâde şiddetli kar fırtınası hüküm sürmektedir. Trieste ve civarında rüzgârın sür'ati saatte 100 kilometreyi bulmuştur.

Memurin kanununa ek

Azamî iki sene müddetle harice gidecek memurların her türlü hakları mahfuz kalacak

Ankara 29 (Hususi) — Meclisin bugünkü toplantısında muhtelif kanunlar kabul edilmiş ve Gaziantep mebusluğuna seçilen doktor Mehmed Ali Ağakaya'nın intihab mazbatasını tasdik edilmiş ve muamileyle and içmiştir.

Meclisin bugünkü toplantısında kabul edilen 788 sayılı memurin kanununa ek kanun lâyhası şudur:

«Umumi, mülhak, hususi bütçelerle belediye bütçelerinden ve sermayesinin yarısından fazlası devlete aid müesseseler-

den maaş veya ücret almakta olan memur ve müstahdemlerden lüzum görülenlerin gidip gelme, zati ve aile harcırahları verilmek suretile ve azamî iki sene müddet millî hudud haricine gitmelerine İcra Vekilleri Heyeti kararı ile izin verilebilir. Bu suretle gidebileceklerin mensub oldukları daire ve müesseselerle irtibatı baki kalacağı gibi vazife ve memuriyetlerine aid her türlü hakları da mahfuzdur.»

İngiliz radyosunun Arabca neşriyatı karşısında İtalya

Roma 29 (A.A.) — Son kânunun itibaren İngiliz radyo istasyonlarının arabça neşriyatında bulunacakları hakkındaki haberi tefsir etmekte olan Viginio Gayda, Giornale d'Italia gazetesinde İngilterenin İtalyaya bu suretle hücum etmek istediğini yazmakta ve şu satırları ilâve etmektedir:

«Her halde Roma İngiliz neşriyatını dikkatle takip edecek ve bunlar tahrik veya ifsad edici mahiyette oldukları takdirde mukabelede bulunacaktır.»

Bedevî kıtaatı Filistine akına başladılar

Kudüs 29 (A.A.) — Erden'den geldiklerine şüphe olmayan silâhli bedevî kıtaatının muvasalatı Nebron ve Beri-Şeba bölgesindeki çeteleri takviye etmiştir. Bunlar memleketin içine kadar sokularak bazı evlere ateş açmışlar ve ziraatçileri para vermeğe mecbur etmişlerdir.

Tunceli müddeiummîsi

Ankara 29 (Hususi) — Tunceli müddeiummîsi Hateminin adliye müfettişliğine tayini kararlaştırılmıştır.

Mütehassıs bir ziraatçimizin ölümü

Ziraat Vekâleti Merkez Mücadele Enstitüsü şefi B. Alâeddin kısa bir hastalığı müteakib tedavide bulunduğu Ankara Nümune hastanesinde vefat etmiştir. Almanyada tahsil eden B. Alâeddin genç ve kıymetli bir mütehassıs idi. Cenazesi Ankarada merasimle kaldırılmıştır. Yukarıdaki resim cenazenin eller üzerinde götürüldüğünü göstermektedir.

Sabahtan Sabaha:

Kitab sergisi

Beyoğlu Halkevi başkanı Ekrem Tur yeni yılın ilk haftası için bir kitab sergisi hazırladığını bana bir mektubla bildirdi. Aziz dostumun güzel san'atlar musiki, dil ve halkçılık mevzularındaki çalışmalarını takdir etmemek nankörlük olur. Hele bu gibi teşebbüsleri yirmi beş yıl kalem ve kâğıd arasında yaşamış benim gibi emekdar muharrirler için haklı bir bayram müjdesidir.

Çalışkan dostum diyor ki:

«Kitabı halka sevdirmek, kitabın bir ihtiyaç olduğunu anlatmak için böyle bir sergiyi açmayı düşündüm.»

Kitabın medenî insan için ihtiyaç olduğunu, medeniyet iddiasıyla yaşayan bir cemiyete isbat etmek hazin bir vazifedir. Ne çare ki değil orta sınıf halk tabakaları arasında, geniş çapta, Avrupa hayat süren üst tabaka münevverler içinde de bu propagandayı yapmak mecburiyetindeyiz. İnce yemyeşil kış bahçeleri, barları, modern konforu olan kübik apartmanlarda ve iki metrelik bir kitab odası, hattâ iki gözlü bir kitab rafı bulunmadığını bildiğimiz için kitab propagandasının daha ziyade bu zümre içinde yapılmasını istemek küstahlık olmaz. Evlerinde kitab olarak telefon rehberinden başka okunacak kitaba benzer şey bulunmayanlara kitabın da elektrik ütüsü kadar medenî bir ihtiyaç olduğunu anlatmak lâzımdır. Hele öğrendikleri yarım yamalak frenkçe ile dünya haberlerini bile Avrupa gazetelerinden takip eden ukalâlara öğretmek lâzımdır ki Türk neşriyat sahası onların fikir seviyesini aşacak kadar kuvvetlenmiştir.

Hele Türk edebiyatına, Türk diline istihfafla bakarak:

— Türkçe okuyacak iyi bir eser yok ki!

Diye dudak büken monşerlere anlatalım ki yeni eserler onların idrakine cevap vermeyecek kadar zayıf değildir. Ve eğer Türk edebiyatından, Türk dilinden daha kuvvetli eserler istiyorlarsa onunla alâkadar olsunlar.

Unutmamalıdır ki her memleketin fikir ve san'at hayatı içinde yaşadığı cemiyetin seviye ve idraki ile başbaşa yürür.

Belgrad ormanları İstanbulun mesiresi haline konulacak

Müstakil olarak iş görmekte olan Belgrad ormanları işletme müdürlüğü 3116 numaralı kanun mucibince bir haziran 1937 den itibaren lögvedilmişti. Yeni esaslara göre haritası ve amejman plânı yapılarak ilmi tecrübe sahaları vücutte getirmek ve orman fakültesi talebesinin bilgilerini artırmak için icab eden işleri yapmak üzere Belgrad ormanları Bahçeköy'deki orman fakültesi dekanlığına bağlanarak bir nümune işletme reviri haline getirilmesi Ziraat Vekâletince tekarür etmiştir. Ziraat Vekâleti bu kararını evvelki gün orman fakültesi dekanlığına bildirerek ona göre hazırlık yapılmasını istemiştir. Dekan profesör Mayer Vegelin dünden itibaren hazırlıklara başlamıştır.

Belgrad ormanları beş bin hektarlık bir arazi işgal etmekte, içerisinde meşe, kayın, gürgen, kestane, karaağaç, kavak, kızılbaş ve daha birçok cins ağaçlar bulunmaktadır. Burada modern ormanlık için dahilinde işletme, imar, ağaçlandırma, inşaat ve tesisat yapılacaktır.

Yaz günleri İstanbul halkından bazıları eğlenmek üzere Büyükdere'deki Bendlere gitmektedir. Halbuki Belgrad ormanı içinde tabii manzarası, suları, ağaçları vesairesi ile oturulup eğlenecek birçok güzel yerler mevcuttur. Halen bu güzel yerlerden yolsuzluk hasebile istifade etmek imkânı mevcut bulunmamaktadır. Orman fakültesi ormanı bir taraftan bir tarafa bağlayacak

Arkeoloji müzesinde Yeni bir salon açılıyor

Müzeler idaresinin Truva harabelerinde yaptırmakta olduğu tarihi eserler araştırması hitama ermiş ve çıkarılan eserlerin İstanbul nakli işi de bitmiştir. İdarenin şimdiye kadar depo olarak kullanmakta olduğu geniş salon boşaltılarak ve küçük bir tadilatın sonra bu yeni eserler orada tasnif edilerek teşhir edilmeğe başlanacaktır. Salona Truva salonu ismi verilecektir.

Bir de tamirat projesi hazırlanmıştır. Yapılan istikşaf neticesinde müzelerde fırtınanın sebep olduğu hasarların 3000 liraya tamir edileceği tesbit edilmiş, keşif evrakı maarif vekâletine gönderilerek müstacelen tahsisat gönderilmesi talep edilmiştir. İstenilen para gelir gelmez derhal tamirata başlanacaktır. Başlıca tamir edilecek yerler şunlardır:

Topkapı sarayında Sultan Osman ve Bağdad köşklere ile harem daireleri üzerindeki kurşunlar, arkeoloji müzesinin bilhassa kütüphanesi üzerine tesadüf eden kısmın kiremidleri, Ayasofya müzesi ile bazı türbelerin kurşunları.

Geçenki fırtınada askeri müze binası üzerindeki kurşunlar hemen hemen tamamen sıyrılmıştı. Askeri müzede tamiratın da 2000-2500 lira kadar bir masrafa mütevakıf olduğu tahmin edilmektedir.

Zehirli gaz kursları

Halk için açılan zehirli gaz kursları devam etmektedir. Zehirli gaz komisyonu reisi vali muavini Hüdaî Karataban dün akşam Beyoğlu cihetindeki kursları geçerek teftişler yapmıştır. Kurslara devam mecburi olduğundan derslere başlanmadan evvel yoklama yapılmaktadır.

İLÂN

Osmanlı Bankasından:

Osmanlı Bankasının Galata, Yenicami ve Beyoğlu devairi yılbaşı münasebetile 31 kânunuevvel (öğleden sonra) ve 1 kânunusani 1938 tarihlerinde kapalı bulunacaktır.

geniş yollar yapacaktır, av istasyonları tesis edecektir. Belgrad ormanları Avrupada olduğu gibi İstanbulun avlanma sahası şekline girecektir. Avcılar buraya gelip günlüce, haftalarca kalıp mevsimine göre avlanacaktır. Avcılara bu civarda kalabilecek yerler vücutte getirilecektir. Ormana yeniden birçok ağaçlar dikilecektir. Bu suretle Belgrad ormanları birkaç sene sonra Balkan devletleri arasında ve hattâ Avrupada hakikaten nümune ormanı olarak anılacaktır.

Manzarasından, suyundan, yerinden şehirden geleceklerin istifadelenmesi için ormanın içerisi tanzim edilecek, bazı inşaat yapılacaktır.

Yeni orman kanunu ile orman mühendislerinin vazifeleri genişlemekte, kendilerinin yeni esaslara göre bilgilendirilmelerini icab ettirmektedir. Tedrisatın devamınca Belgrad ormanında bilfiil çalışan talebeler her yaz Karadeniz ve Akdeniz ormanlarını görmek suretile bu bilgilerini tatbiki surette artırmış bulunacaklardır. Bir haziran 1937 tarihinden itibaren tatbik sahasına konulan yeni orman kanununun vebelerine uygun olarak istenen bin altı yüz kişilik orman mühendisi kadrosu bu suretle on sene içinde tamamlanacaktır.

Halen orman fakültesi birinci ve ikinci sınıfları Ankarada ziraat enstitüsünde bulunmaktadır. Belgrad ormanı tanzim edildikten sonra bu sınıflar da İstanbula nakledilecektir.

Gümüş paraların Basılması sona erdi

Memleketimizdeki ufak para buhranının önünü almak için darbhane son zamanlarda mesaisine büyük bir hız vermiştir. Bir müddettenberi mevkiî tedavülde bulunan gümüş yirmi beşliklerin sayısı 4 milyona baliğ olduğu için basılma işi hitama ermiş ve tamamen piyasaya tevzi edilmiştir.

Şimdi 25 milyon nikel on kuruşluk, 70 milyon nikel 5 kuruşlukla 60 milyon nikel bir kuruşluğun basılmasına devam edilmektedir. Bunların da basılması yakında hitama ermek üzeredir. Bundan sonra 160 milyon yeni 10 paralıkların basılmasına başlanacaktır. Yeni on paralıklar bronz olacaktır.

Kültür işleri:

Maarif umum müdürlerinin tedkikleri

Maarif Vekâleti yüksek tedrisat müdürü Cevad dün öğleden evvel Üniversitede meşgul olmuş, öğleden sonra güzel sanatlar akademisine giderek Ankarada yeniden inşa edilecek, Büyük Millet Meclisi, Maarif Vekâleti, Opera mektebi binalarının maket ve plânlarını tedkik etmiş, alâkadar mimar ve mühendislerden izahat almıştır.

Şehrimizde bulunan Maarif Vekâleti orta tedrisat umum müdürü Avni de yanına maarif müdürü Tefvik Kutu alarak gelecek sene yeniden ortamekteb açılacak, Aksaray, Zeyrek, Beşiktaş, Maçka semtlerini gezmiş, kiralanacak binaları, inşa olunacak mekteb yerlerini gözden geçirmiştir.

Yunanistanla talebe mübadelesi yapılacak

İstanbul Üniversitesi Yugoslav Üniversitesi ile olduğu gibi diğer Balkan memleketleri Üniversiteleri ile de talebe mübadelesi yapacaktır. Rektörlük Atina Üniversitesi rektörlüğü ile temasa geçmiştir. Yakında Türkiyeden Yunanistanla Yunanistan'dan da Türkiyeye talebe gönderilecektir.

ERTUĞRUL SADI TEK

TIYATROSU
Pazartesi; (Kadıköy)
Salı; (Bakırköy)
Çarşamba; (Üsküdar)
sinemalarında
CEZA KANUNU

Otobüs tahkikatı devam ediyor

Dün Ahmed Emin de müfettişler tarafından çağırıldı

Otobüs tahkikatı ile meşgul olan Dahiliye Vekâleti müfettişleri mesailerine dün de devam etmişlerdir. Müfettişlerden Ali Seyfi belediye kendilerine tahsis edilen odada belediye varidat müdürü Neş'etin otobüs ruhsatnameleri hakkında vermekte olduğu izahatı tesbite devam etmiştir. Vilâyet binasında otobüscüleri dinlemekle meşgul bulunan Dahiliye Vekâleti teftiş heyeti reisi Tefvik Talât, ve müfettiş Abidin dün ayrı ayrı çalışmışlardır. Müfettişlerden Abidin bir gün evvel dinlenemiyen otobüscülerin ifadelerini almış, başmüfettiş otobüscülerin ifadelerini birbirile karşılaştırmakla mesaisine devam etmiştir.

Tan gazetesi başmuharriri Ahmed Emin de dün vilâyete çağırılarak başmüfettiş Tefvik Talât tarafından dinlenmiş, bazı meseleler etrafında kendisinin malûmatına müracaat olunmuştur.

Müfettişler mesailerini bir an evvel sona erdirmek için azami gayret sarfetmektedirler. Tahkikatın daha ne kadar devam edeceği malûm değildir. Üç müfettiş de ayrı ayrı aynı mesele üzerinde çalışmakta bulduklarından neticenin kısa bir zamanda alınacağı umulmaktadır.

Dünkü otomobil kazaları

Türkofis müdürü Subhi Ziya da kazaya uğradı

Türkofis İstanbul şubesi müdürü Subhi Ziya evvelki gün Taksim'de bir otomobil kazası geçirmiştir. Subhi Ziya Taksim bahçesi önündeki otobüs durağında bir otobüse durmasını işaret ederken mukabil cihetinden hızla gelen şoför Mehmed idaresindeki taksi kendisine çarpmış ve ayaklarından yaralanmıştır. Türkofis müdürü yaraları hafif olduğundan evinde tedavi altına alınmış, şoför yakalanmıştır.

Şoför Mahmud Erim idaresindeki (3406) numaralı taksi otomobili Bankalar caddesinde, Beşiktaşta oturan Hüseyin adlı bir fırıncıya çarpmış, sağ bacağından yaralanmıştır.

Şoför Vahan Misak idaresindeki 2649 numaralı taksi otomobili Beyoğlu Meşrutiyet caddesinde yolun bir tarafından diğer tarafına geçmek isteyen 22 yaşında Takuhi adlı bir kıza çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Alemdarın mezarı Yerinden kaldırılmıyor

Dün bir gazete Alemdar caddesindeki Zeynab Sultan camii mezarlığının kaldırılacağı, bu arada bu mezarlıkta bulunan Alemdar Mustafa paşanın kabrinin de bir başka yere nakledileceğini yazmıştı.

Bu haber yanlış. Bu gazetenin yazdığı gibi Alemdar Mustafa paşanın kabri Zeynab Sultan camii mezarlığında değil, caminin iç avlusundadır ve bu mezarın kaldırılması hiç düşünülmemiştir. Gazetenin kaldırılacağını yazdığı mezarlığın da kaldırılması değil, bilâkis mezarların numaralanması ve bir müze halinde muhafaza edilmesi mutasavverdir.

Paylaşılamiyan çocuk

Davaya dün de bakıldı, analık iddia eden kadının vekili "Bu iş Üniversiteden de sorulmalıdır," diyor

Mahallebici Ali ile Fatma İlhan arasındaki neseb davasına asliye 6 ncı hukuk mahkemesinde, dün de devam edilmiştir. Evvelki celsede okunan tıbbi adlinin kan tahlili raporunda, Nermin çocuğun Ali ile karısı Fatma Nezahatin kan gruplarına dahil olduğu yazılıydı. Diğer davacı Fatma İlhanın vekili, çünkü celsede rapora itiraz ile:

— Fen bütün insanların kanlarını dört grupta topluyor. Nermin çocuğun kanı tesadüfî olarak, Ali ile karısı Nezahatin kan gruplarına dahil olabilir. Tıbbi adli raporu kat'i bir delil sayılmaz. Sonra Ali ile karısı arasında bir karabete neseb de yoktur. Çocuk ise her ikisinin de kan grubuna dahil... Tesadüfî olduğunu bu da gösterir. Müvekkilem, bütün bu aczi içinde, niçin bu çocuğun bu kadar üstüne düşün... Çocuğun asıl babası Mehmeddir ve Çorludadır. İcab ederse onun da kanını tahlil ettirelim. Fen yanlılabilir. Bu işi Üniversite profesörlerinden mürekkep bir heyete de tedkik ettirmeli ve sormalı, demişdir.

Mahallebicinin vekili de:
— Onlar hocadır. Tıbbi adli ise senelerdenberi bu işle meşguldür. Ben fen dil uzatamam. Bu dava 4 yıldanberi sürüp gidiyor. Artık neticeye varmalıdır. Bu çocuk, Mısır kralının çocuğu da değil nihayet...

Burada, mahallebici Ali atılarak:
— Apartman da değil.. ayda 300 lira getiren.. alt tarafı çocuk bu.. demişdir. Duruşma, karar tefhimi için başka güne bırakılmıştır.

Sultanhamamı yangını kaskden mi çıkartıldı?

Dün, sigorta parasına tamaan yangın çıkartmak iddiasile, üç suçlu adliye

Müteferrik:

Ömerliye otobüs işliyemiyor

Son günlerde Beykoz kaza mntakasında yağan karlardan kaza ile köyler arasındaki bazı yollar kapanmıştır. Beykoza (50) kilometre mesafedeki Ömerli köyü ile Beykoz arasında işletmekte olan otobüsler de bu yüzden dört gündenberi sefer yapamamışlardır.

Bir motör battı

Karadenizde ve Ege denizinde kuvvetli rüzgârlar devam etmektedir. Rüzgârların daha fazlaşması muhtemeldir. Bu vaziyet bütün limanlara bildirilmiştir. Maamafih büyük vapurlar seferlerine devam etmişlerdir.

Tahsinibahr isimli bir motör, Galata rıhtımında liman idaresinin muşamba yüklü bir kayığına çarparak batmıştır. Motördekiler kurtarılmışlardır.

YILBAŞI GECESİ

NOVOTNI'de
EĞLENCERLER - KOTİYONLAR
ŞARKILI MÜZİK
SÜRPRİZ!!! SÜRPRİZ!!!
masalarınızı evvelden tedarik ediniz.
Tepebaşı - Daire

verilmişlerdir. Suçlular Sultanhamamında Saidiye hamında gömlek imalâthanesi sahibi Panayot ile, çırağı Ligor ve han odacılarından Hüseyin oğlu Raşididir.

Müddeiumumilik, sorguları yapılmak üzere, her üç suçluyu da Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkimi Reşidin huzuruna çıkartmıştır. Dükkân sahibi Panayot, yapılan sorgusunda:

— Yangından iki gün evvelidi. Dükkâna gittim. İçerde bir mektub yazdım, ancak 20 dakika kadar kaldım. O günlerde iş olmadığı için bir daha dükkâna uğramadım. İki gün sonra, bir perşembe sabahıydı.. telefonla, dükkânın yandığını haber verdiler. Dükkân kapalı idi. Yangının nasıl ve niçin çıktığını bilmiyorum. Zarar ziyan tahminen iki bin lira kadardır.. demişdir.

Hâkimin:
— Dükkân kaç bin liraya sigortalıydı? sualine de:

— O da iki bin lira.. cevabını vermiştir.

Panayotun çırağı Ligor ise, mahkemede:
— Ben her şeyi anlatacağım, bay hâkim, demişdir. Şeker bayramından evvelidi. Bir akşam bizim usta, hanın odabaşısı Raşidi, çağırıldı. Dükkânı yakmak meselesini konuşuldu. Reşid, bu iş için 500 lira isterim, dedi. Usta 300 verdi. Bana da kimseye söylememeye için, bir palto yaptıracaklardı.. demişdir.

Diğer iki suçlu bunu kat'iye kabul etmişlerdir. Ligorun yalan söylediğini iddia etmişlerdir. Hâkim Reşid sorgu neticesinde her üç suçlunun da tevkifine karar vermiştir.

Mektebelerin ve dairelerin yılbaşı tatilleri

İlkmekteb ve liseler yarın akşamdan itibaren salı günü sabahına kadar yılbaşı tatili yapacaklardır. Resmî daireler ise aynı gün akşamından pazartesi günü sabahına kadar kapalıdır.

Poliste :

Kazaya uğrayanlar

Aksarayda Murad paşa sokağında (62) numarada oturan terzi Ahmed oğlu Adnan, Yusufpaşada kurumuş ağaçları kesen tanzimat amelesini seyrederken kesilen ağaçlardan birinin üzerine düşmekte olduğunu görerek kaçmak istemiş, bu sırada ayağı taşa takılarak yere yuvarlanmış ve ağacın kalın gövdesi de sağ ayağına isabet ederek ezmiştir. Yaralı genç hastaneye kaldırılmıştır.

Çamlicada muallim mektebinde kaloriferi Mustafa, mektebin kalorifer dairelerinde ocakları yaktığı sırada kömürden çıkan fazla dumandan zehirlenerek bayılmış, Haydarpaşa Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Dün de bir tramvay yoldan çıktı
Dün sabah Sirkeçide İstanyon birahanesi önünde Sirkeci - Yedikule hattında işleyen 38 numaralı tramvay motrisinin arkasına bağlı (548) numaralı römork makastan geçerken yoldan çıkmış ve kaldırılmışlar üzerinde yürümeğe başlamıştır. Vatman fren yaparak arabayı durdurmuş, römork yarım saatlik bir çalışmadan sonra hatta alınmıştır. Bu müddet zarfında tramvaylar işlememiştir.

Şehir Tiyatrosu
Dran kısmı Tepebaşı
Tiyatrosunda
Bu akşam saat 20.30
KRAL LİR
Trajedi 3 kısım
Yazan: Shakespeare

Operet kısmı Fransız tiyatrosunda
Bu akşam saat 20.30 de
Bir kavuk devrildi
Yazan: Celâl Musahib oğlu

Bu akşam

SARAY sinemasında

Yeni sene münasebetile en şen ve eğlenceli bir hafta başlıyor.

LOREL-HARDY
PERİLER DİYARINDA

İki saatlik kahkaha ve neşe - kahkaha krallarının en mükemmel ve TÜRKÇE SÖZLÜ filmleri. Çocuklara tenzilâtli fiyatlar

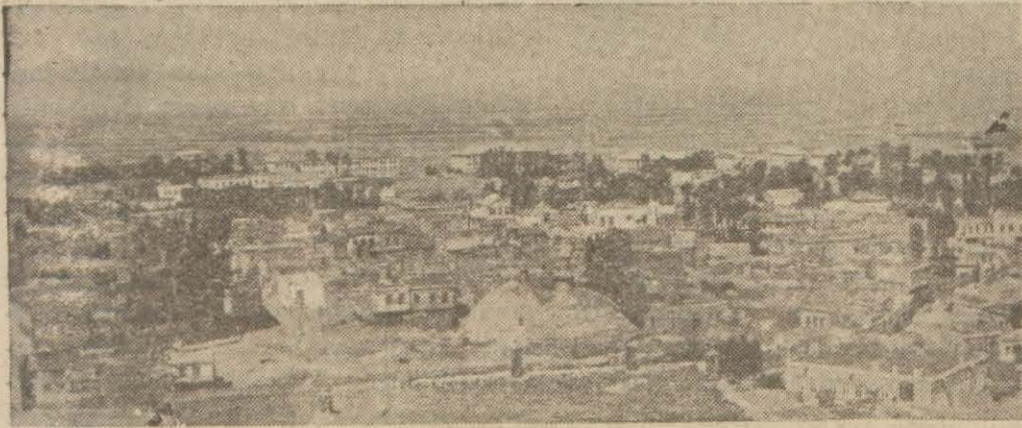

MEMLEKET HABERLERİ

Doğu vilâyetlerinde nüfus kesafeti artıyor

Yalnız bir ay içinde 224 doğuma mukabil 110 ölüm kaydedilmiş ve 82 kişi de evlenmiştir.

Erzurumdan bir görünüş.

Erzurum (Hususi) — Erzurumun dardlarının başında mekteb meselesi geliyor. Bilhassa lisenin vaziyetini ıslâh etmek bir vazife olmuştur.

Son sınıf edebiyat şubesinin edebiyat dersi hâlâ münhaldir, tarih, felsefe, fransızca, yurd bilgisi, resim dersleri de münhaldir. Bunlardan bazıları yardımcı muallimler temin edilmek suretile doldurulmuşsa da bazı dersler de henüz boştur. Bu hal gençlerin mağdur olmalarına vesile vermektedir.

Yılbaşı eğlenceleri

Yılbaşı eğlenceleri ordu evinde yapılacaktır. Kızılay balosu da şubat ayında verilecektir. Bu balonun mükemmel bir surette tertib edilmesi için Kızılay başkanı hastane sertabibi Sabri Seydal gayretle çalışmaktadır.

Bataklık kurutma faaliyeti

Erzuruma tâbi Hasankale kazasının bataklıkların kurutulması için teşebbüse girişilmiştir. Nafia Vekâletinden gönderilmiş olan mühendisler Hasankalede işe başlamışlardır. Bir haftaya kadar haritanın tanzim keyfiyeti nihayete erdirilecek ve kurutma ameliyesine ilkbaharda başlanacaktır. Bu

suretle de Hasankale eski bir çertten kurtulmuş olacaktır.

Erzurumda doğum

Erzurumda nüfus bütün doğu vilâyetlerinde olduğu gibi, hemen hemen dünyada birinci derecede bir rekorla artmaktadır. Doktor eksikliğine ve halkın garba nazaran malûm olan bilgisizliğine rağmen nüfus artmaktadır. Yalnız geçen ay zarfında 224 doğuma mukabil 110 ölüm kaydedilmiş ve 82 kişi de evlenmiştir. Bilhassa çocuk vefiyatına karşı kuvvetli bir mücadele açıldığı takdirde doğu vilâyetlerimiz on on beş sene zarfında nüfus kesafeti bakımından garb vilâyetlerimizden geri kalmıyacak bir seviyeye vasil olacaktır.

Transit yolu

Transit yolunun bütün kış mevsimi müddetince kapanmaması için her türlü istihzarat yapılmış yollara kısa mesafelerle sığınaklar kurulmuş ve yol açıcı ameleler de yolların en çok kapanması muhtemel olan Kop ve Zigana geçidlerine taksif edilmiştir. Kop dağının zirvesine büyük bir jandarma karakolu yapıldığı gibi, Kop'un Erzurum eteğinde kâin olan Pınakopan köyüne de yeni bir jandarma binası yapılmak kararı verilmiştir.

Mustafa Fuad

İncikteki Atatürk anıdı törenle açıldı

Tekirdağ (Hususi) — İncik nahiyesinde Atatürk anıdı büyük tören ve şenlikle açıldı. Bu sebeble nahiye halkı ve bütün köylüler en kıvançlı günlerinden birini yaşadı.

Açılış töreninde vilâyet namına mektubçu Ömer Şevki, umumi meclis azaları ve daha bazı zevat bulundular. Mektubçu Şevki günün tarihi önemini veciz bir ifade ile anlatarak kordelâyı kesti. Bu münasebetle gece şenlik yapıldı ve münasamereler verildi.

Kaşta sıtmadan şikâyet ediliyor

Kaş (Hususi) — Burada sıtma hastalığı göze batar derecede artmıştır. Sıtma mücadelesinin doktoru yoktur. Halka da kinin verilmemektedir. Sıtma mücadelesi memurları mntakada teftiş gittikleri zaman, sıtma mücadelesi dairesi kapanmakta ve sıtmahılar eli boş dönmektedir.

110 yaşında bir ihtiyar enkaz altında kalarak öldü

Kadrlinin Oluk köyüne bağlı Taştepe mevkiinde Mehmed oğlu 110 yaşlarında İbrahim, karısı Elife ile evinde otururken yağın yağmurların tesirile ev birdenbire çökmüş, İbrahim enkaz altında kalarak ölmüş, karısı da muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Kızılcahamamda bir yaralama vak'ası

Kızılcahamam (Hususi) — Pazar nahiyesinin Yukarı Karaviran köyünde bir düğünde kıskançlık yüzünden çıkan bir kavga esnasında Mustafa oğlu Nuri ile Mustafa oğlu Mehmed birbirlerini kama ile tehlikeli surette yaralamışlar, her ikisi de yakalanarak adliyyeye verilmişlerdir.

Esrarengiz bir cinayet

Akdoğan köyünde bir duvarın içinde bir iskelet bulundu

Kızılcahamam (Hususi) — Akdoğan köyünde meçhul kalmış bir cinayetin izine tesadüf edilmiştir. Gazi oğullarından İsmail ve Mehmed adındaki iki kardeş babalarından kalan bir binayı yıktırırken duvara sıkışmış bir cesede tesadüf etmişlerdir. Cesedin kemikleri toplanarak kaza cumhuriyet müddeiumumiliğine verilmiştir. Köylüler evvelce burası misafir odası olduğundan bir misafirin parasına tamah edilerek öldürülüp duvara sokulduğunu tahmin etmektedirler.

Erzincanda bir telefon santrali kuruluyor

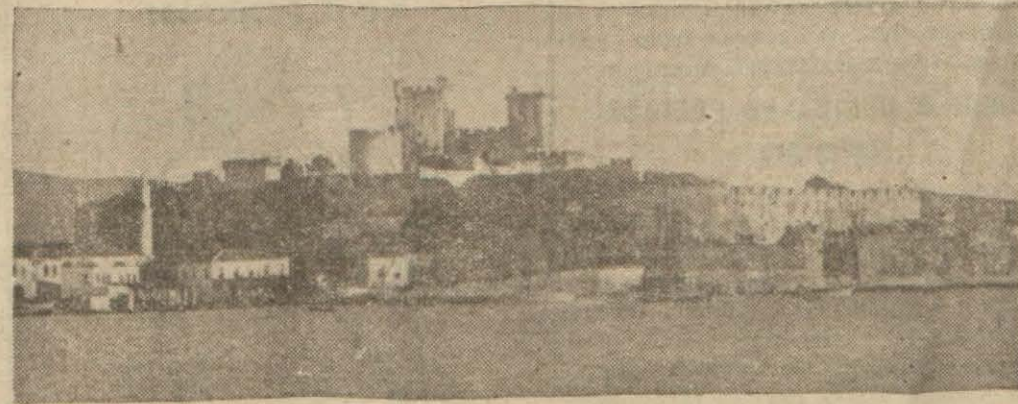
Gelecek yıl Erzincanla İstanbul arasında telefon muhaberesi yapılabilecek

Erzincan (Hususi) — Erzincanda umumî ve büyük bir telefon santrali kurmak ve abone miktarını anlamak üzere Nafia Vekâleti tarafından gönderilen müfettiş buradaki tedkiklerini bitirmiştir. Gelecek yıl Erzincan treni beraber elektrige de kavuşmuş olacağından santral da bu sırada kurularak Sivas-Ankara-İstanbul muhabere temin edilecektir.

Belediyesinin geçen sene yaptırdığı fenni mezbahadaki barsaghane ihtiyaca kâfi gelmediğinden yeni bir barsakhane yapılmıştır. Yakında başmühendis tarafından kabulü kat'i raporu verilecek olan barsakhane bin lira sarfedilmiştir.

Abdülhamid devri gençlerine menfa olan yer: Bodrum

Halikarnasos harabeleri üzerine kurulan bu şirin kasaba menfa ittihaz edildiği için bugünkü vaziyetinde kalmış bulunuyor

Meçhur Bodrum kalesi

Bodrum (Hususi) — Bodrum deniz ortasında bir yarımada manzarası almış tarihi, harab kale duvarlarının arkasından başlıyarak geniş bir sahil boyunca uzanan, uzaktan bir inci manzarası gösteren beyaz evlerle ve sahil boylarında tabiatın yarattığı binbir güzellikleriyle hakikaten şirin bir kasabadır.

1938 yılı Edirne için çok verimli olacak

Yeni yılda Edirne'de birçok binalar, mektepler ve yapılar, imar plânının da tatbikına başlanılacaktır.

Edirne

Edirne (Hususi) — Edirne şehrinin imar projesini üzerine alan Profesör Egli bir hafta önce geldi. İşine başladı ve belediye dairesinde bürosu ayırdı.

Profesör ilkönce 1/5000, ondan sonra 1/2000 ve daha sonra da 1/1000 ve 1/500 lük birer harita verecektir.

938 yılında Nafia Vekâleti Posta Telgraf Başmüdürlük dairesi, Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti başmüdürlüğü ve de po dairelerini, İş ve Ziraat Bankaları da kendi şubelerini yaptıracaklardır.

İstanbul - Londra beton asfalt yolu, Lüleburgaz ile Edirne ve hudud arasında başlamak üzeredir. Ekipler ve istikşaf postaları hazırlıklarını yapmışlar ve iş programını Nafia Vekâletine bildirmişlerdir.

Beton asfalt yolu Profesör Egli'ye göre Koca Sinanın şaheseri Selimiyye mihver tutarak İstanbul yolunun ağından ve

Ayşekadın, Çakanlıcamı, Çelebi med camisine doğru gidecektir. Orada daha boş, yapıları daha kolay ve meydan çok 1/4 olduğu için daha az masrafla yapılacak ve bu yükseklikten Meriç Tunca vadileri anfi tarzında görünecektir.

Tuna köprüsü başını gene Selimî bağlayacak geniş bir yol açılacak ve yol saat kulesinin dibinden doğrudan zımihal köprüsüne çıkacaktır. 938 Edirne için pek verimli bir yıl olacaktır. Şehirde büyük bir stadyum üç ayberî tesviye edilmektedir. Günde 5 çiden aşağı düşmeyen ameleler iş bitirdikten sonra bu işi erkek ve kız allim mekteplerinin genişleme sureti ziraat bahçeleri takip edecek lâyetin meşhur olan ziraat bahçesi rım misli genişleyecek, yani açılan ziraat mektebi dahi yeni fidanlıklar açtıracak ve mevcudu 150 den aşağı düşürülecek olan ikinci devir eğitim mektebi gene Karaağaçta açılacak, ziraat ceza rinin çiftlikleri Adliye Vekâletince yıl satın alınacak, 200 mevcudlu çocuklar ıslah evi bu kış tesis edil vilâyetin umumî meclisi İstanbul şinin ve beton asfalt yolun yanında o üzere at koşulları için plânlı ve bir alan hazırlıyacak, Uçak Kurumu Türkkuşu alanları da orada yer alacaktır.

Edirnenin çok muhtaç olduğu 8 de neli ve ileri tekniğe uygun ilkokul gene 938 de başlayacaktır. Bir yanda ton asfalt yol ilerlerken bir yanda bunun ayrılmaz bir eşi olarak tu bir otel hazırlığı başlamış bulunuyor.

Mimar Sinanın Tuncadan Tebriz dar butun bir yolu üzerinde taş serleri inci ve pirlantalar gibi Türkeni kültürünün yüksek bünyesinde net verirken tek bir eksikliği sayılmaz beton asfalt yol üzerine düşen Havki Mimar Sinanın, Sokullu Vezir yanyana yapılmış cami ve hamamı hemen hemen 15,000 lira bir masrafla kurtarılması gene 938 yılına şeref ve iş ve anıdlardandır.

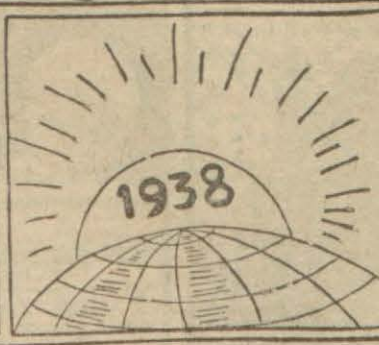
Etnografya müzesi

Umumî Müfettiş General K. Di başkanlığı altında İktisad Müşaviri fet, Sihat Müşaviri Dr. Sabri, m istatistik müdürü Nazım Balkuv v ha bazı zevatın iştirakile müfettiş lonunda bir toplantı yapılmıştır. Bu lantıda Edirneyi süsleyen koca Si eserlerinden DarulKurada açılmış Etnografya müzesinin genişletilme zenginleştirilmesi ve Trakyanın et rafik tiplerinden örnekler temin v dariki etrafında görüşülmüştür.

Macaristandan getirilmiş olan e rafik eserler üzerinde yapılan tec hakkında İktisad Müşaviri B. Safi zun izahat vermiştir.

Bunun üzerine Budapeşteye ye arkeolojik ve etnografik eserleri eden zengin kitaplar sipariş edilmiştir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Yeni yıla girerken herkes bir şey söylüyor Hasan Bey...

... Sana göre 1938 in en büyük hâdiseli günün ne olabilir?..

... Bunu nasıl anlamalı?

Hasan Bey — Gazetele rin harb ve cinayet haberi vermeden çıkacakları gün olsa gerek azizim!

Hâdiseler Karşısında

ÇOK BİLENLER

Havayı güzel gördüm, iki yaşın - daki oğlum da kaç gündür sokağa çıkmamıştı:
— Mademki, dedim, hava güzel, şunu bir gezdireyim.

Baba oğul yanyana yürüyorduk. Bir tanıdığa rastladık:
— Maşallah epey büyümüş. Dedi.

— Evet amca, iki yaşına geldi.
— Bak sana bir şey tenbih edeyim, mevsim bir tuhaf, sakın çocuğa abur cubur yedireyim deme, bu yüzden birdenbire hastalanıverir.

Tanıdıktan ayrıldık, başka tanıdığa rastladık:
— Maşallah maşallah kırkbir kere... A-yol beni bilmedin mi? Ben senin teyzemin..

Bana döndü:
— İyi gördüm, dedi, çocuk böyle büyür, sakın tereddüd etmeyin.. abur cubur isterse verin..

Ondan da ayrıldık. Tanıdık kızı var? Bir üçüncü ile karşılaştık:
— Büyümüş, ne âlâ, aman azızim, tam mevsimdir, bol bol portakal yedir.. bak nasıl faydasını göreceksin.

Dördüncü tanıdık:
— Sana dostça bir nasihat, dedi, çocuğa portakal yedirme.. rahatsızlık verir. Beşinci tanıdığın elinde iki koca kefal vardı:

— Çocuk için, sen de balık al, dedi, balık en mükemmel gıdadır.. hiç ihmal etmiye gelmez.

Altıncı tanıdık da nasihatini esirgemedi:
— Çocuğun gıdası için çok titiz davranmalısın! Bilhassa balık yedirme.. doku - nur..

Yedinci tanıdık, bir elile elimi sıktı, öbür elile çocuğu okşadı:
— Günde en aşağı yarım kilo süt içir - melisin, dedi, vücutta yarar, barsakları yumuşatır.

Sekizinci tanıdık onu tekbiz etti:
— Bol süt içerse iyi olur zannetme, süt bir kere kâfi gıda değildir, sonra mi - dede, barsaklarda gaz yapar.

Dokuzuncu tanıdık tramvaydan bağırdı:
— Dikkat et, çocuğu üşüteceksin; pal - tosunu, şapkasını giydir.

Onuncu tanıdık, apartmanın penceresini açtı:
— Çocuğu ama da giydirmişsin, çıkar sırtındakilerini de çocuk biraz hava al - sin.

On birinci tanıdık:
— Ben senin yerinde olsam. Derken sözünü kestim..

— Çok şükür ki, dedim, sen ve senden evvel konuştuklarım benim yerimde de - gilsiniz.. ve gene çok şükür ki ben hiç bir - rinizin sözüne kulak asmyorum.

— Sen kendi kafana gidersen, bu ço - çuğa bakamazsın..

Güldüm, sordu:
— Neye güldün?

— Kendi kafama gitmeseydim, ne ka - dar gülmüş olacağım, aklıma geldi de ona güldüm.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Karadenize a'tın a'tın nehir

Cenubi Kafkas - yada bir nehir var - dır. Rion nehri - derler ve Batum civarında Kara - denize akar. Bun - lar, dünyanın es - ki altın madenlerinden biri sayılır. Çün - kü, nehrin suları içinde gayet ince altın zerrelere bulunur. Bu altın zerrelere, çok eski zamanlarda, altın avcıları, nehir için sallandırdıkları bir takım kovun postlarla tutarlarmış. Bu tarzda altın av - cılığı yeni zamanlarda masrafını koru - madığı için bundan vazgeçilmiş, şimdi bu

İnsan vücudünün ekseriyeti sudur

İnsanın vücudü - nü teşkil eden maddelerin en çoğunu su teşkil etmektedir. Tak - riben 70 kilo ağırlığında bulunan bir adamın vücudünde 50 kilo su, 19,5 kilo kemik ve yarım kilo da demir, fosfor ve sair maddeler vardır.

altın ırmak Karadenize akıp gidiyor. Acaba, bir gün gelip fen de Karadeniz su - larından altın istihsal edecek bir fabrika kurmayı düşünecek mi?

Adananın bir aylık ichalât ve ihracatı

Adananın bir aylık ichalât ve ihracatını gösterir bir istatistik nesredilmiştir. Bu istatistiğe göre ilkteşrin ayı içerisinde Adanadan 400,516 liralık pamuk, 2811 liralık iskarta pamuk, 37,415 liralık pamuk çiğidi, 3194 liralık arpa, 456 liralık yulaf, 13114 liralık un, 24,629 liralık sısam, 168,300 liralık iplik, 109,998 liralık bez, 2,639 liralık yapağı, 6,025 liralık barsak, 14,742 liralık ufak ihracat ve 17,419 liralık ichal edilten maddelerden ihracat ki cem'an 801,258 liralık eşya ihraç edilmiştir. Gene birinciteşrin içinde 18,847 liralık ziraat âleti, 20,446 liralık benzın, 5,176 liralık çimento, 18,384 liralık gazyağı, 9450 liralık, 5677 liralık kahve, 892 liralık kanaviçe, 4,372 liralık kösele, 30,324 liralık yerli mensucat, 24,057 liralık cenebi mensucat, 3,396 liralık makine parçası, 1,549 liralık makine yağı, 64,450 liralık şeker, 35,690 ve 269,306 liralık ufak ichalât olmak üzere 494,537 liralık ichalât yapılmıştır. Şu vaziyette birinciteşrin ayı içinde Adananın ichalâtından (306,721) liralık bir ihracat fazlası vardı.

Ticaret odasının yeni sene bütçesi

Ticaret odası meclisi dün son toplantısını yapmıştır. 938 senesi bütçesi görüşülmüştür. Odanın yeni sene geliri 206.403 liradır. Mas - rafta da aynı miktardır. Zahir borsasının gelir ve masrafı 106.542 liradır. İhtiman nihayetinde Reis Ziya Taner, bir veda nutku söylemiştir. Mesai arkadaşla - rına teşekkür etmiş ve gelecek olan yeni meclis âzalarına muvaffakiyet dilemiştir.

Adanada pamuk ve portakal satışları

Adanada son bir hafta içinde 248,068 kilo pamuk satılmıştır. Birinci klevland pamuğu 34,035, piyasa parağı 23, piyasa temiz 20-22, koza beş, yerli çiğidi, 2,25 kuruş, buğday 2,25-5,30 kuruş arasında satılmaktadır. Dörtüyl kazasında bu yıl altmış milyon kadar portakal çıkacağı tahmin olunmaktadır. Portakallara Almanya'dan iyi müşteriler vardır. Şimdilik (200) bin sandık kadar portakal sev - dikmek üzeredir.

GÖNÜLİSLERİ

Sanatoryoma giren Genç evlenebilir mi?

Kadıköylü bir okuyucum acıklı bir mektub yazıyor.

Bu okuyucum erkektir, bir sene evvel sevdiği bir genç kıza nişanlanmıştır. O zaman bu okuyucum, sıhhatli bir gençmiş.. fakat az mü - det sonra verem olmuş.. sanatoryoma yatmış. Nişanlısına da bir yerde işde olduğunu söylemiş ve orada bulunan bir arkadaş vasıtasıyla mek - tublaşmış. Okuyucum iyi olmuş ve sanatoryomdan çıkmıştır. Bir ay sonra da evlenecektir. Şimdi bana soruyor:

1 — Evlenebilir miyim?

2 — Evlendikten sonra hasta ol - duğumu karım haber alırsa ne ya - parım?

3 — Her şeyi olduğu gibi nişanlı - ma söyleyeyim mi?

★ Burada en mühim nokta evlenip evlenemeyeceğindir. Bunu mütehas - sis doktorlara sorman lâzım.

İkinci ve üçüncü sualine birden cevap vereyim: Madem ki sanatoryoma girdin, bunu evvelden de nişan - lıdan saklamıyacaktın. Fakat olan olmuştur. Eğer doktorlar evlenmeni muvafık bulurlarsa her şeyi olduğu gibi nişanlına anlatsın!

TEYZE

KADIN

Çenenin biçimi

Çenenin beyziliğini bozan herşey yüzü ihtivarlatır

Aynada yüzünüzü yandan tedkik edi - niz. Çenenizin altında hafif bir yuvarlak - lık başlamışsa bununla derhal mücadele - ye girişiniz. Çünkü: Genç ve güzel gö - rünmek için çene kemiği bütün biçimi ile zarif bir şekilde görünebilmelidir. Onu örten en ufak bir yağ tabakası yüzü fe - na halde ihtiyar gösterir.

Bu, bir yaş meselesi değildir. Birçok kadınların, daha pek genç oldukları hal - de çene altından çeneleri vardır. Bu ikinci çene bazan şişmanlıktan ileri gelir. Ba - zan da yanakların sarkmasından hâsıl ol - lur. İkininin tedavisi başka başkadır.

Birinciler, masajla giderilir. (1) Her akşam çenenin ortasından ve altından başlayıp, yanaklara doğru iki elle masaj yapmak. (2) Başa iyice arkaya doğru eğip parmak uçları ile bütün çene altına hafif hafif vurmak. (3) Adalelerin nescini sıkıştırıp kuvvetlendiren bir losyon sür - mek.

Şu iki losyon pek iyidir:
Lait d'amaude douces 75 gr.
Extrait de thym 0 gr. 50
Borax 2 gr.
Eau de rose 200 gr.
Sulfate d'alumine 4 gr.
Huile d'amaudes 50 gr.
Eau de rose 25 gr.
Teinture de benjoin 25 gr.

Çene kemiği, sarkan yanak etlerinden bozulmuşsa, masaj yapmak doğru de - ğildir. Daha fazla sarkar. Bunun yerine bol bol ve pek soğuk (sıkıştırıcı) bir mahallî kullanmalıdır.

Vinaigre de toilette 100 gr.
Alun 20 gr.
Borax 2 gr.
Mükemmel bir sıkıştırıcı losyondur. Her akşam, yatmadan evvel, çenenizin altını ve bütün çenenizi bol soğuk su ile yıkayınız. Sonra bu mahallüden sürünüz. Adaleler sıkışır. Sarkan yerler düzeler. Çeneniz güzelleşir. Yüzünüz genç kalır.

Yeni şapkalar

Bu sene moda olan yüksek kalotlu şap - kalardan bir örnek.

Bir edebiyat münakaşası

Yedi Meş'alecilerden Vasfi Mahir «Ediblerimiz halkın alâkadar oldukları mevzuları işlemiyorlar, kendi anormal zevklerini okuyucuya kabul ettirmek hodbinliğinde ısrar ediyorlar..» diyor

Malatya lisesi müdürü Vasfi Mahir - in edebiyatımız hakkındaki bir mü - taleası, arkadaşımız Ercüment Ekrem tarafından mukabele gör - müştü. Malatya muhabirimiz bu mukabele üzerine tekrar Vasfi Ma - hiri ziyaret etmiş ve mütaleasını sormuştur. Ma - latya muhabiri - mizin gönderdiği bu mülakatı aynen neşrediyoruz:

Vasfi Mahir

— Edebiyatın para kazandırabilece - ğini iddia eden sözleriniz Ercüment Ekrem Talu tarafından oldukça şiddetli cevaplarla karşılandı. İddiamızı biraz daha genişletmek istemez misiniz?

— Kanaatimce bu mesele son zaman - lardaki anket mevzularının en mühi - midir. Meseleyi bugünkü kültür ve me - deniyet içinde mücerret bir surette dü - şündüğümüz zaman edebiyatın para kazandırabileceğini kabul etmemiz lâ - zımdır. Madem ki edebiyat içtimali bir faaliyetin ifadesidir, cemiyet içinde bir ihtiyaca tekkül eden her mahsul gibi onun eserlerinin de para etmesi çok ta - bididir. Buna bugünkü bütün Avrupa e - debiyatları şahid. Memleketimizde e - debiyata mevzu olabilecek içtimali bir faaliyetin bulunmadığını hiç kimse id - dia edemez. Bugünkü Türkiye canlı ve geniş bir edebî faaliyete sahne olabile - cek bir zamanda, en müsaid ahval ve şerait içindedir. Memleketimizde bir e - debiyatçıyı yaşatmağa yetecek okuyucu kütlelerinin bulunduğu da kültür istatistikleri açıkça gösteriyor. Buna rağmen edebiyatın para etmediğini gö - rüyorsak varacağımız netice şudur:

İçtimali faaliyet edebiyat tarafından tam ve iyi bir şekilde ifade edilmiyor. İşte benim kanaatime esas olan nokta. Bunu biraz da şahsî san'at telâkkile - rimle karıştırarak tahlil etmek istiyorum:

Edebiyattan para kazanamayan ve zengin Avrupa edebiyatçılarına imren - nen san'atkar kendisini onlarla muka - yese etsin. Eğer onların bütün vasıflarını taşı - yorsa benim iddiam yanlıştır. Fukara - lıktan şikâyet eden san'atkar okuyucu - nun alâkadar olduğu mevzular üzerinde işlemiyor ve onun istediği eseri ver - miyor. Kendi anormal zevk ve duygusunu okuyucuya zorla kabul ettirmek arzu ve hodbinliğinde boşuna ısrar e - diyor. Avrupa memleketlerinde - gene birbirinden farklı olmak şartile - her cins eser rağbet bulabilir. Fakat bizim edebiyatımızın henüz aynı şeraiti taşı - madığını, müteaddid tarz ve zevkleri temsil eden okuyucu zümrelerinin tek cebbeli bir san'atkarı yaşatabilecek ka - dar genişlemediğini düşünmeliyiz. Bizim edebiyatımızda yaşamak ve kazanmak isteyen san'atkar bir asır evvelki büyük Avrupa san'atkarları gibi en geniş ve en müşterek duyguları terennüm ede - rek umumî alâkaya hitab etmek mecburiyetindedir. Bunu yapamayan bu - gün için bizde kazanç bekleyemez.

Fukara san'atkar, muhiti ve hayatı iyi tanımıyor. Tedkik ve müşahede zah - metine katlanmıyor. Eserleri hakikî hayatın ifadesi değildir. Okuyucu, san'atkarın yaşadığı tiplerden daha canlısını ve onun tasvir ettiği hayat -

tan daha genişini kendi muhitinde gö - rürse, edebî eserde kendi ruhunu ve muhitini seyredemezse edebiyata elbet - te rağbet etmez. Bu san'atkar muayyen edebî nevilerin, duyguların ve şekille - rin artık iflâs etmiş olduğunun farkın - da değildir. Günlük hayatın ihtiyaçla - rını san'atkarlık şahsiyetiyle te'lif et - mekte garib bir titizlik gösteriyor. Hal - buki san'at günün ruhudan uzaklaş - tıkça hakikî san'at olmaktan çıkar ve kütlelin rağbetini kaybeder.

Eserlerini yaymayı bilmemek de san - atkar için ayrı bir unsur sayılabilir. Tenkidin geniş faaliyeti olmadıkça e - ser yapılamaz. Eğer münekkid vazife - sini yapmıyorsa kabahat gene edebiyat - cıdır. O da bir edebiyatçı değil mi?

Bizim memleketimizde okuyucuyu edebiyattan soğutan sebeplerden biri - si de neşriyatın başına tesadüfün sev - kile istidatsız kimselerin gelişi ve ha - kiki değerlerin haricede kalışıdır. Son zamanlarda edebiyatımızda bir nevi çocuk bayramının hüküm sürmekte - olduğunu da unutmamalıyız. Ben edebi - yatı çocukluk işi sayarak dudak bü - ken okuyucular gördüğüm zaman hak veriyorum. Okuyucuya rağbete lâyık eser vermedüğümüz halde alâkasızlığın - dan şikâyet etmek de bir haksızlıktır. Dünkü aşağı kültür seviyesile Hüseyin Rahmi gibi bir romancıyı yarım asır yaşatan bir milletin -kültür seviyesinin kat kat daha yükseldiği bir zamandan daha geniş ve daha kudretli bir san'atkarı zengin edebiliğine inan - mak pek de hoş bir düşünüş değildir.

Ercüment Ekrem «Hâmid, Ekrem, Sezai gibi değerleri şübhesiz büyük san'atkarların» bile para kazanamadı - ğını söylüyor. Okuyucunun anlamadığı bir dille eser yazanlar nerede kazan - mıştır ki...

Eskişehir istasyonunda yeni bir büfe yapılacak

Eskişehir (Husufi) — Devlet demir - yolları garındaki aşab büfe kaldırıl - cak, yerine beton ve modern bir büfe yapılacaktır. Yolcu trenleri Eskişehir - den ekseriyetle gece geçtikleri için yeni büfe geceleri de yolcuların emirle - rine amade bulundurulacaktır. İstas - yon postanesinde Ankara ile telefon mükâlemesine müsaade edilmediği için yolcular bu postanede istifade ede - memektedirler.

Biga adliyesinde iş kesafeti var

Biga (Husufi) — Sene başından beri sulh hukuk varidesi 1100 ü bulmuş, sulh ceza varidesi de 1200 olmuştur. Mahkemenin asliye hukuk mevaddı da 900 ü geçmiştir. Asliye cezası ise 400 e varmıştır. İcra numarası da bini aşkın - dır.

Kadroda ancak üç hâkim ve dört kâ - tib vardır. Bu yüzden adli işler, hisse - dilecek derecede ağır yürümektedir.

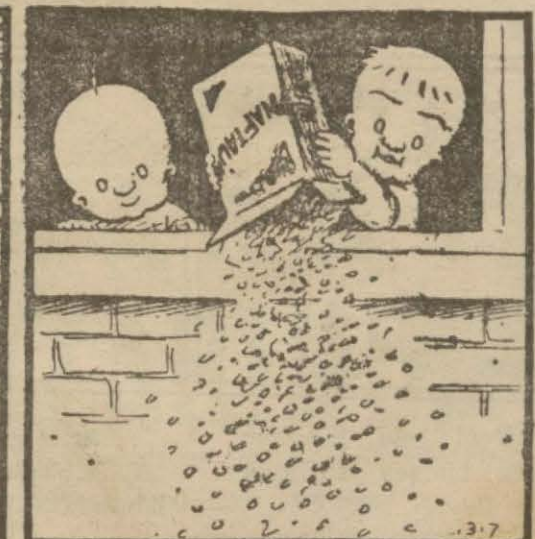
Borsada vaziyet

938 senesi içinde ikramiyeli tahvillerin ç - karılacağı hakkında Büyük Millet Meclisine verilen kanun lâihası üzerine yükselen Üni - tükler, bu yüksekliğini muhafaza etmekte - dir. Birinci Ünitürk dün 18 lirada açılmış, 18,45 den muamele görmüş, 18,40 da kapan - mıştır. Birinci peşin vâdeli Ünitürk 18,50 li - rada açılmış, aynı miktar üzerinde kapan - mıştır.

İkinci Ünitürk 18 lirada açılmış, 18,40 da kapanmıştır.

Bir isterlin mukabil 147,31 Fransız frangı - dir. 13 santim düşüklük vardır. Ergani 96,75, dördüncü Sivas 95,25 liradır.

Bacaksızın maskaralıkları :

Aldanma

"Ben bir tımarhane kaçkıyım!,"

Tımarhanede gece

Karyolama gidince içinde bir başkasını gördüm. "Kalk,, deyinca kalın bir ses güledi: "Neden kalkacakmışım!,"

Röportajı yapan: Faruk Küçük
(Tercüme ve iltibas hakkı mahfuzdur)

Tımarhanenin uza ktan görünüşü

— 67 —

İkinci yemek bulgur lâpası.. Bedevi Arabların pilâv yedikleri gibi parmaklarım ile yedim. Fena olmamış.. fakat tuzsuz.

Mukayese edilecek olursa tımarhane güzel ve temiz bir bina, fakat tımarhanenin yemekleri tıbbi adlininkinden fena..

Neyse, yemekler bitti...

Şimdi ikinci bir merasim var.

Kaşık toplama ve el yıkama merasimidir.

İki kocaman leğenin içinde su köpürtmüşler. Her hasta gardiyanların nezaretinde ellerini yıkıyor.

Tabii her hasta bu işe razı olmuyor. Fırar edenler veya etmeğe teşebbüs edenler yakalanıyor ve zorla elleri yıkıyor.

Merasimin birinci safhasından sonra ikincisi başlıyor:

Kaşık arama faslı!

Elleri yıkanan hastanın kaşığı alınıyor ve berayı ihtiyat üstü başı aranıyor. Zira hastaların içinde kaşıkları saklıyanlar var.

Saat altı buçuk, yedi olmalı. Ortalık henüz kararadı. Hepimiz koğuşumuza geldik. Gardiyan Ali bağırıyor:

— Pijamaları çıkarın!

— Soyunun!

— Haydi soyunun..

— Hey, Ahmed soyun.

— Bana bak Rahmi, neye pantolonunu çıkarmadın?..

Seneler var ki bu saatte yatmamıştım. Tavuk gibi tünemek işime gelmez. Tabii yatağa girmiyorum.

Ali yanına geliyor:

— Haydi bakalım Faruk, sen de yatağına!

— Horozlarla insan yatağı girer mi?

— Nizam böyle.

Ne denir? Yasağı boyun eğmeli..

Karyolama gidiyorum.. fakat yatağıma başkası yatmış.

— Kalk bakayım yatağımdan!

Diye karyolayı sarsıyorum. Kalın, kontrbas bir ses:

— Neden kalkacakmışım? diye cevap veriyor.

— Neden olacak.. bu yatak benim.

— Hayır, benim.

— Kalkıyor musun, kalkmıyor musun?

— Kalkmıyorum, ne olacak?

— Ne mi olacak?

Terliğimi çıkarıp yatağı atıyorum.

Herif yatağından fırlıyor, «pat» diye suratına bir tokat aşk ediyor. Gözlerimden yaşlar fırlıyor. Durur muyum, karınca kararınca, ben de ona vurmağa çaballıyorum. Fakat o çok kuvvetli. Zaten benim etim ne, budum ne? Herif beni altına aldığı gibi üstüme biniyor.

Gene bereket gardiyanlara.. Mehmed,

Halil İbrahim, Ali yetişip beni kurtarıyorlar. Fakat bende hal kalmamış. Ağzım burnum kanıyor.

Mehmed:

— Vah zavallı hemşerim vah, diyor, kabahat bende.. seni yukarıda yatağına çıkaracağım.

Musluğa götürüyor. Yüzümü, gözümü yıkıyor, sonra Salamona sesleniyor:

— Bize iki kahve yap bakayım..

Kahvelerimizi içinceye kadar bir hayli hoşbeş ediyoruz.

— Mehmedciğim diyorum. Yarın pazar, ziyaret günü. Bir haber göndersek de arkadaşlar gelse..

— Mektub göndermek kolay. Fakat arkadaşların gelse de göremezsin.

— Niçin?

— «Bey» görmeden hastalar ailelere konuşamazlar.

— Neden?

— Nedeni var medeni yok. Nizam böyle..

— Nöbetçi doktordan izin alsak?

— Nöbetçi doktoru değil ya.. Allah bile izin veremez. Başhekim hastayı görmeden hasta ziyaretçilerle görüşemez.

— Başhekim beni ne zaman görür?

— Doktor muayene ettikten, kanın tahlil edildikten, bel kemiğinden su alındıktan sonra..

— Ne belkemiğimden su mu alınacak?

— Evet!

— Alınmadan olmaz mı?

— Olmaz!

Eyvah, şimdi hapi yuttuk.. belkemiğimden suyu kim bilir ne biçim iğne ile alacaklar? Duyacağım ızdırab, şimdiden tüylerimi ürpertiyor. Kendi kendimize belâyı satın almışız.

Mehmed teselli veriyor:

— Korkma, çok acımaz. Yalnız su alınır alınmaz yüzükoyun yatmalı.

— Yatmazsam ne olur?

— Başın ağrır, miden bulanır.

— Ben vazgeçtim.

— Neden vazgeçtin?

— Deli olmaktan.

Mehmed gene bana dikkatli, dikkatli bakmaya başladı. Zavallı hemşerim, mutlaka benim gene saçmaladığıma hükmetmişti.

— Faruk seni yukarı göndereyim.

Yat artık.

— Şimdi onu bırak. Buradan nasıl yakamı sıyracağımı öğret bana!

— Canım hemşerim, burası fena yer mi?

Sıcak yemek, temiz yatak, haftada bir gün traş, istediğin zaman banyo.. önümüz kış, kıyamet, dışarıda ne yapacaksın? Odun ister, kömür ister, palto ister, lâstik ister, ister oğlu ister, hal - buki burada böyle şeylere ihtiyac yok. Beş altı ay kalırsın. Hem tedavi olur hem de kışı geçirir, masraftan kurtulursun.

— Amma Mehmed beyciğim, ben deli değilim ki..

— Canım sana deli diyen var mı? Bir parça rahatsızsın o kadar.

— Rahatsız da değilim, ben buraya mahsus geldim.

— Ya!

— Evet mahsus geldim.

— Ne demiye mahsus geldin?

— Bir kere de tımarhaneyi göreyim, diye.

— İyi ya mademki geldin, kal burada..

— Burada kalırsam, sağlam deli olurum.

— Korkma, hiç bir şey olmazsın..

— Bilmem, ne yaparsan yap.. beni buradan kurtarmanın çaresine bak.

Halil İbrahim, Ali Ahmed de yanıma geldiler. Mehmed:

— Halil, bak Faruk gitmek istiyor. Benim bir şeyim yok diyor.

Halil İbrahim:

— Ona bir şeyi var diye söyleyen var mı? Bir kaç günlük misafirimiz olur.

Anlaşıldı, beni deli zannediyorlar. Hakları da yok mu ya burada akılının işi ne?

Doktorlar da aynı kanaatte olurlarsa akıllıym diye dört kitabı yutsam para etmez.

(Arkası var)

M I Z A H

ACEMİLER

4 - Acemi aktör

Yazan: İsmet Hulusi

Onun bir tek merakı vardı: Aktörlük!. Bütün ömrünce aktör olmayı düşünmüştü. On iki yaşında iken başına torba kâğıd giyer, yumruğunu çenesine dayar:

— Hacıvad!

Oldum, derdi. On sekiz yaşında iken aktörlüğe mek parmak daha yaklaşmıştı. Aktör olmamıştı ama beyaz perdede gördüğü Liyadöpütiye âşik olmuştu. Liyadöpütünin aşkile yanıp kavrulduğu zaman da favuriler bırakmış, kendini Valantinoiaştırmıştı.

Sinema aktörü olmanın gücünü öğrenmişti. Ondan vazgeçmiş, tiyatro aktörü olmak sevdasına tutulmuştu.

Bu seveda ile evinde hergün ayna karşısına geçer, saatlarca kendine kendine jestler yapar, kendi kendine konuşurdu. Elini aynaya doğru uzatır, boynunu bükür:

— Seni seviyorum.

Derdi. Bazan daha ciddi rollere de merak sarardı; başına kefyeye bağlar, yüzünü kömür tozile karartır; avazı çıktığı kadar:

— Dezdemon, Dezdemon, alçak kadın, sen benim temiz aşkımsın.

Derken, kama yerine beline bağlamış olduğu tahta parçasını kaldırır vururdu. Bir seferinde çok coşmuş, tahta parçasını olanca hızla aynaya vurmuş, aynayı parça parça etmişti.

Yaşı otuza yaklaşmıştı. Artık bütün emeli bir tiyatroya girmek, sahnede görünmektir. Kim bilir o zaman onu gazeteler ne kadar methedecekler, kim bilir kaç yüz, kaç bin, yahud da kaç milyon genç kız resimlerini ceblerinde, çantalarında taşıyacaklar; kim bilir onu kaç bin, kaç milyon kişi alkışliyacaktı.

★

Günün birinde istediği oldu. Tiyatrodan bir aktör arıyorlardı. Çok sevindi. Hemen hazırlandı, tiyatroya gitti:

— Bir aktör arıyormuşsunuz.

Kılığın, kıyafetinin, yüzünün şekline, vücudunun biçimine baktılar.. fena değildi, muvafıktı.

Sordular:

— Şimdiki kadar tiyatrodan çalıştın mı?

— Çalışmadım.

Demeyi kibirine yediremedi.

— Çalıştım, hem bu işi çok iyi bilirim

— Peki öyleyse.. bugünkü piyeste jönpromiye rolünü yapacak aktör hastalandı. Onun yerine sahneye çıkarsınız. Süflörün de yardımile bu işi becereceğini zannederim.

Oyun zamanı geldi, perde açıldı:

— Haydi, dediler, ne duruyorsun, sahneye çıksana..

Sahneye çıktı. Işık birdenbire gözlerini kamaştırmıştı; adım atayım derken sahnede ki masaya çarptı. Masayla beraber yere yuvarlandı. Halk arasında bir gülüşme oldu, halka döndü, reverans yaptı. Süflör seslendi:

— Eyvah ne yaptın?

Tekrarladı:

— Eyvah ne yaptın?

Süflör hiddetlendi:

— O değil canım.. masayı devirdin.

Tekrarladı:

— O değil canım, masayı devirdin, önüne bak.

Süflör sesini biraz daha yükseltti:

— Gene bir belâyâ çattık.

Gene tekrarladı:

— Gene bir belâyâ çattık.

Süflör başa çıkamıyacağını anlamıştı:

— Kes artık, dediğimi tekrarla!

Tekrarladı:

— Kes artık, dediğimi tekrarla..

Süflör kitabdan okudu:

— Öf yarabdim bu da başıma gelecek miydi?

Bu sefer süflöre döndü:

— Artık çok oldun, demindenberi şaşırtıyorsun..

Rejisör dayanamadı, kulisten ince bir deynekle dürttü:

— Kendine gel, ne yapıyorsun?

Geriyeye döndü:

— Ne oluyorsunuz canım.. işi kepezeliğe döktünüz..

Süflör vaziyeti kurtarmak istiyordu, kitabdan okudu:

— Ondan intikam almak için, bütün kusurlarını halka ilân etmenin sırasıdır.

Süflörün dediğini yapmak istedi; sahnenin önüne doğru yürüdü.

— Muhterem seyirciler, dedi, perdenin arkasından sopayla dürtten rejisör dedikleri adam yok mu? Şimdi burada size kusurlarını teker teker sayacağım..

Rejisör kuliste ne yapacağını şaşırmıştı. İkinci olarak sahneye çıkacak olan genç kadın artist rejisörün yanına gitti:

— Bari ben çıkayım, belki vaziyet düzelir.

Rejisör:

— Haydi, dedi, çık bakalım, belki vaziyeti düzeltirsin..

Kadın artist sahneye çıktı:

— Nihad, ne vakit buraya geldin.. hiç farkında değilim!

Acemi aktör oralı olmadı. Genç kadın yanına gitti:

— Nihad neye bana cevap vermiyorsun, yoksa görmedin mi?

— Affedersiniz bayan, sizi tanımıyorum, hem benim adım Nihad değil, Necati!

Kadın sesini yavaşlattı:

— Roldeki adın Nihad ya.. ne yapıyorsun, tiyatroyu altüst ettin.. dikkat et, o yuna devam ediyoruz.

Acemi aktörü elinden tuttu, sahnenin gerisine doğru çekti.

Acemi aktör şübhelendi:

— Bahaneyle beni sahneden dışarı atmak istiyorsan nafile..

Kadın artist işi düzeltmeye çalıştı:

— Hayır Nihad şuna hayret ediyorum, nasıl oluyor da ben burada görmüyorsun.. sen ki daima, bana varlığımın biricik kadını dersin.. senin kollarının arasında iken bütün varlığım ile sana bağlanırım.

Kadın artist rolünün sözlerine gelmişti. Süflör ona yardım etti:

— Beni unutmayacaksın, değil mi, daima beraber kalacağız..

Acemi aktör süflöre baktı:

— Biz burada konuşuyoruz, sana ne oluyor, sen ne karışıyorsun? Hem bu sözü kime söylüyorsun, bana mı, ona mı?

Kadın artiste döndü:

— Affedersiniz bayan, sizin isminizi bilmiyorum.

— Benim ismim mi? Nihad sen ne kadar dalgınsın.. oh Güzinin ismini bile unuttun ha!..

Rejisör, kuliste yanındaki aktörlerle konuşuyordu:

— Bizim Süheylâ da tam artistmiş, aceminin kurdığı bütün potları düzeltiyor. Gerçi piyesten ayrıldı ama.. neyse falolar meydana çıkmıyor.

Acemi aktör kadının yüzüne dikkatle baktı:

— Güzin hiç hatırlamıyorum.

— Bu ne fena, hani mehtabı geceler-

de seninle başbaşa dolaştığımızı hatırla.. seninle kaç kere birbirimizin kucağında kendimizden geçmiştik.. bu kadar uzak durma Nihad, bana sokul.. beni öp..

— Şimdi olmaz.

— Neye?.. Yapa - yalnız değil miyiz.. her zamanki gibi birbirimizin olmama - mız için ne sebep var ki.. işte gene yapa - yalnızız.

Acemi aktör kulise baktı, halka baktı:

— Çıldırın mı sen, nerede yalnızız. Perde aralarından bak - kanlar var.. sonra

önünü görmüyor musun, binlerce göz bizi seyrediyor.

Kadın artist sinirlendi:

— Şaşırma, rol yapıyoruz.

Acemi aktör toparlandı. Fakat bu sefer de söyleyeceğini şaşırıldı. Süflör imdadına yetişti..

— Güzin, Güzin sen gene benimsin her vakitki gibi, benimsin.. senden bir an bile ayrılmam.

— Oh oh ne mes'udum. İşte benim için bütün saadet bu, gel, Nihad, gel beni okşa, beni sev..

Rejisör — (Kuliste) Vaziyet iyi.. (Kadının kocası rolünü yapacak aktöre) Haydi. Tabancanı hazırla, sahneye gir.

Aktör — Vakit geldi mi?

Rejisör — Zarar yok, zarar yok. Acemi, daha başka potlar kırmadan sahneden almıya bakalım.

Kadının kocası — (Sahneye girdi, elinde tabanca vardı) Alçaklar.

Kadın — Eyvah kocam.

Acemi aktör — Eyvah şimdi mahvolduk.

Süflör — Ne istiyorsun?

Acemi aktör — Ben mi, benim bir şey istediğim yok.

Süflör — Ona sor..

Acemi aktör — Ne soracağım canım, elâlemin nikâhlı karısını başıma musallat ettiniz, şimdi sor, diyorsunuz..

Kadının kocası rolünü yapan aktör — (Tabanca elinde bir iki adım attı) Alçak karı! Alçak herif, şimdi burada bana hesab verin, sen söyle bu erkek kim?

Kadın artist ayağına kalktı, korkmuyordu:

— Kim olacak. Sevdiğim erkek.

— Alçak. (Acemi aktöre döndü) Sen kimsin?

— Ben şey, Necati..

— Tabancamdan çıkacak ilk kurşuna hedef olacağımı hatırla.. ve her şeyi doğru söyle.. karımı baştan çıkaran sensin değil mi?

Acemi aktör — Vallah billâh ben değilim..

Kadın artist — (Kulağına eğildi) Benim, de.

Acemi aktör — Neye benim diyecekmişim.. vallah billâh yemin ediyorum. Ben değilim. Ben aktörüm, buraya çıktım.. rol yapacaktım. Bu kadın geldi, deli midir nedir; «seni seviyorum» dedi. Eskiden tanıyormuş.. o da yalan, tanımıyorum. Vallah billâh hepsi yalan.. işte (süflör) gösterdi şu geveze adama sor, inanamazsan biz! seyreden yüzlerce kişiye sor; onlar da hakikati biliyorlar..

Seyirciler ıslık çalmaya başladılar. Rejisör perdeciyeye bağırıldı: Perdeciyeyi kapadı. Dışarıdan ıslık sesleri, yuha bağırılmaları duyuldu.

Kadının kocası rolüne çıkan aktör tabancayı cebine koydu, acemi aktörün yüzüne tükürdü:

— Allah belâni versin!

Acemi aktör, geniş bir nefes aldı. Acemi aktör, geniş bir nefes aldı. O bugün de nefes alıyor. Bir daha almadığı şey roldür.

İsmet Hulusi

Türkiyede bugünkü hayat

6: Bestekâr

1 - Bestekâr Salâhaddin Pınar, çoğunuz, hattâ çoğunuz değil, hemen hepimiz tanırız.

2 - Talimhane meydanında, dört odalı yeni, ve aydımlık bir apartı-manda oturan Salâhaddin Pınarı ziyarete gidenler, onu ekseriya, çok sevdiği kitaplara eğilmiş bulurlar.

3 - Salâhaddin Pınar, kitablardan yorulan dimağını, musiki ile dinlendirir ve sade dinletmesini değil, dinlemesini de aynı derecede bilir ve sever.

4 - Salâhaddin Pınarın, hususî haya tındaki sayılı zevklerinden birisi de, ha-yat arkadaşı Bayan Sabahatle birkaç parti iskambil oynamaktır. Kâğıd oyunlarına pek akıllı erdiremediği için altmış altı partileri, üstadın bütçesi -nin masraf fashında, hayli kabarık bir yekûn tutmaktadır. Fakat bestekâr, altmış altıdan pek zevklemediği, ve çok sevdiği zevcesinin hatrını kıramadığı için, bu ziyanlara daima güler yüze katlanmakta, ve her oyunun sonunda, sevimli bir tevekkülle meşhur ata sözünü tekrar lamaktadır:

← Gülü seven, dikenine katlanır!

5 - Bestekârın hususî hayatına ka-rışmış bulunan mühim şahsi-yetlerden birisi de Tontondur. Çok se-vildiğini bildiği için, şumarık Tonton sahibine hergün birkaç ton naz çek-tirir!

Salâhaddin, Tontonun bir suikasine uğrayıp ta canı yandığı zaman, aynı mütevekkil tebessümle aynı sözü tek-rarlar:

← Gülü seven, dikenine katlanır!

6 - Salâhaddin Pınar, hususî hayatı nda, çalışmaya da büyük bir zaman ayır-mıştır. O, yeni bir eser yaratma k aşkile tamburuna sarıldığı zaman, ga-ıştığı odaya kimse ayak basmaz. Çünkü tamburla titiz bir dikkatle defalanın denenen yeni bulunmuş nağmeler, henüz, dinlenmiye lâyık bir eser kıvamına kavuşmamıştır. Binaenaleyh, çalışma sa atlerinde bestekârın yanından kaçanlar, sadece onu rahat bırakmış sayılmazlar, henüz akordsuz bir saza benzeyen ma-tamam bir şarkıyı defalarca dinlemek felâketinden kurtulmuş, ve kendilerini de rahata kavuşturmuş olurlar: Yani ka çan da kârdadır, kaçırın da...

7 - Fakat Salâhaddin Pınarın, tamburunu, sade çalışmak yeni eserler yaratmak maksadile değil, parmaklarının yüksek melesesini arttırmak arzusu ile eline aldığı zamanlar da vardır. Kendisini en çok seven, ve kendisinin en çok sevdiği insanın söylediğine bakılırsa, onu asıl o zaman din-lemek lâzımdır!

8 - Salâhaddin Pınar, herkesin sabah yaptığı bu işi, akşam görür: Bestekâr, o sırada, sade kendisini değil, etrafındakileri de traş ettiği için, zevcesi, hergünkü hayatlarının programını anlaırken:

— 18, traş saatidir! der. O saatte, Sa lâh, bir taraftan kendini, bir taraftan da bizi traş eder ve bu suretle...

9 - Birlikte traş olunduktan sonra, birlikte sofraya otu-rulur! Karınlar büyük bir neşe içinde doyurulurken, sofrada yemek yerine birbirlerini yiyen bedbaht çiftlere acırlar!..

Tertip eden: Naci Sadullah, fotoğrafları alan: Cemal
Gelecek defaya: Şoför

10 - İşe gitmeden evvel, o gece çalıp okuyacağı eserleri dikkatle tesbit eden Salâhaddin Pınarın masasından dört şey eksik olmaz: Kokularile ilhamını kamçılayan çiçekle, her sigara ile değiştirildiği ağızlıklar, sigara paketi, ve tambur!..

Salâhaddin Pınar, niçin sade beste yapmakla iktifa etmediğini soranlara diyor ki:

← Hemen bütün güzel san'atlarla meşgul olan san'atkarlar gibi, bestekârın da, «kâr» la bütün alâ-kası, taşıdığı parlak san'atın sonundaki edattan ibarettir. O istihfaf edilen meyhanesahnesi, bana ayda vasatı ve asgari 300 lira kazanç temin edebilecek kadar cömerttir. Halbuki iş yalnız bestekârlığa kalsaydı, bizim cebimiz de, konferans salonları gibi tamtakır kalacaktı ve hakkı telif koparıp ta karın doyurabilmek için ömrümüzü mahkemelerde geçirecektik. Binaenaleyh kabul edilmesi lâzım gelen acı bir hakikattir ki, sade bestekârlığı değil, her güzel denilen san'atı, mutlaka kötü sayılan bir iş geçin-diriyor!

11 - Bestekârın, çoğumuzun bildiğimiz, tanıdığımız hali budur. Salâhaddin Pınar, her gece, saat 19 da çıktığı bu sahneden, ancak gece yarısı iner. Diyeceksiniz:

← Ne âlâ iş... Beş saat çalış, müreffehen yaşa! Fakat o sayısız kahırları, güçlükleri olan sahnede beş saat çalışmak, yirmi dört saat yük taşımaktan daha yıpratıcıdır.

İnanmıyorsanız henüz çok genç bir yaşta bulunan değerli san'atkarın yüzünü dolduran çizgilerle bakın: Mütevazı refahının ona neye mal olduğunu anlarsınız! Ondan pek kârlı olmiyan bestekârlığı bırakmayışının hikmetini de sorarsanız, gönlünü nağmelere bağlamış bulunan ince san'atkar, size aynı tevekkülle, aynı cümleyi tekrarlayacaktır:

← Gülü seven, dikenine katlanır!

Garip ve inanılmıyacak şeyler

18 inci asrın riyaziyecisi Lagrange

17 yaşına basıncıya kadar hesabdan, riyaziyeden asla hoşlanmamıştı. Fakat bu yaştan sonra, bu ilme o kadar merak etti ki, bir sene zarfında İtalyada Torino'da harbiye mektebinin riyazi ve hocası oldu.

Alaskada A B dağı

Bu dağın, derin aralıklarında yağın karlardan tabii şekilde A B harfleri vücut bulmuştur.

Yüzbaşı George Ingham bahriyesine 13 yaşında iken girdi. Yaptığı meşhur deniz haritası 140 senedenberi hâlâ kullanılmaktadır.

Cafer Paşa E-lâskerî, harb esnasında hem İngilizlerden, hem de Almanlardan demir salib nişanı almıştır.

Meşhur İngiliz şairi Lord Tennyson

Bundan 95 sene evvel yazmış olduğu bir şiirle tayyareyi ve hava harblerini tasvir etmiştir. Bu itibarla tayyarenin ve hava harblerinin mucidi olarak ta Lord Tennyson tanınmalıdır.

Şimdiye kadar yetmiş dâhilerin pek çoğu şubat ayında doğmuştur. Bu itibarla şubat ayına dâhilerin doğduğu ay denmektedir.

1918 de sahnede hüner gösterir iken ölen meşhur Çin sihirbazı hakikatte İskoçyalı idi. Fakat makaya ve edaları o kadar mahirane idi ki Çinliler bile onu ayırd edemezlerdi.

Son Posta'nın Resimli Zabıta Hikâyesi

Oyun sırasında cinayet

● Ali, gece dostlarını davet etmişti. Ahmed:

— Çocuklar, dedi. Haydi cinayet oyununa oynayalım. Eğleniriz.

Oyun gayet basittir. Altı kişi lâzım. Altı tane de iskambil. Bu iskambillerin içinde bir bacakla bir de birli olacak, hepimiz birer kart çekeceğiz. Amma, çektiğimiz kartları kimse görmemeli. Birli katıldır. Bacak ta polis hafiyesi. Kartlar çekildikten sonra, bacacı çeken arkadaş, kartı ortaya koyacak, diğerleri de ellerindeki iskambilleri yerine bırakacak. Bu suretle birinin kimde olduğu anlaşılacaktır.

Sonra bütün ışıkları söndürecekler. Polis hafiyesi burada kalacak, diğer arkadaşlar evin içine dağılacaklar. Katil, kurbanını seçecek, elini onun boğazına götürerek, sonra kaçacak. Kurban on saniye bekledikten sonra bir feryad koparacak ve yere düşecek. Feryad duyulur duyulmaz polis hafiyesi elektrikleri yakacak ve cinayeti araştırarak, katili bulmaya çalışacak, bu sırada herkes bulunduğu yerde kalacak.

1 — Bu resimde, oyuna girenlerin iskambilleri çektiğini görüyoruz. Soldan sağa doğru: Ahmed (kart çekişiyor), Süveyda, Hasan, Eved, Necile ve Alidir.

Ali bacacı çekişiyor: — Vay canına polis hafiyesi oğlum diye böbürleniyor. Işıkları söndürüyor. Haydi dağılımız bakalım. Katil kendisini korusun. Bir, iki, üç! diyor ve lâmbaları söndürüyor.

2 — Ali, yan odalardan birine geçmiş, şöyle şipin işi bir bardak viski yuvarlamak üzere. Derken bir feryad işidiyor ve karanlık koridora koşarak elektrikleri yakıyor.

3 — Eved'i merdiven ayağına oturmuş buldu. Cesedi aramaya başladı. Çalışma odasına geçti, bomboştur. Oturma odasına vardı. Orada Necile yan gelmiş, sigara içiyordu.

4 — Burada da aradığını bulamayan Ali, misafir odasına girdi ve cesedle karşılaştı: — Enfes! diye söylendi. Ne güzel rol yapıyorsun Süveyda. Yerde yatan genç kız cevap vermeyince Alinin yüreğine bir korku girdi.

5 — Hemen diz çöktü, ve genç kıza daha yakından muayene etti. Süveydanın boynunda baş parmakla diğer parmakların izleri vardı. Süveyda hâpı yutmuştu. Onu boğmuşlardı. Bunu farkeder etnez Alinin yüzü kül gibi bembeyaz oldu.

6 — Ve derhal:

— Yetişin! diye haykırdı. Arkadaşları geldiler. Ali olan biteni onlara bildirdi. Polise haber verildi. Necile bayıldı. Ahmed onu sedire yatırdı. Hasan ile Eved ayakta şaşkın bir vaziyette kalakalmışlardı.

7 — Polis geldi. Ali oyunu anlattı. Polis, Süveydanın sağ elini açtı ve parmakların üzerinde bir iz gördü. Toplantıda bulunanlar: birer birer sorguya çekti.

İFADELER:

Necile — Ben oturma odasında bulunuyordum.

Eved — Ben merdivende oturuyordum.

Ahmed — Ben yukarıda idim. Işıklar yanınca Eved'i aşağıda gördüm.

Hasan — Birliyi ben çektim. Karanlıkta bir kurban bulmaya çalışıyordum ki, bir çığlık duydum ve içimden birinin „Aliye şaka yaptığını sandım.

Bunun üzerine polis, Ali ile konuştu ve birisini yakaladı. Acaba kimi? Bulamazsanız, 13 üncü sayfayı açınız.

Bunun üzerine polis, Ali ile konuştu ve birisini yakaladı. Acaba kimi? Bulamazsanız, 13 üncü sayfayı açınız.

Bunun üzerine polis, Ali ile konuştu ve birisini yakaladı. Acaba kimi? Bulamazsanız, 13 üncü sayfayı açınız.

Bunun üzerine polis, Ali ile konuştu ve birisini yakaladı. Acaba kimi? Bulamazsanız, 13 üncü sayfayı açınız.

Tarihden sayfalar:

Tarihde iki alaca...

Ister istemez çadıra giren defterdar büyük bir korku içindeydi. Alaca Mehmed ona tatlı dil döküyor, efendisi gibi iki yüzlülük ediyordu. Fakat bunun bir çaresi olmuyordu. Çünkü Alaca Mehmed sadrazamın cellâdbaşısıydı.

Yazan: Turan Can

Boşnak İbrahim Paşa 8 birincikanun 1598 de üçüncü defa sadrazamlık mevkiline geldi. İlk işi, padişaha müzevirliyerek, Macaristan seferi serdarı satırcı Mehmed Paşayı öldürtmek oldu.

Satırcının öldürüldüğü haberini Tunaya doğru ordu ile birlikte giderken haber aldı. Bunu ona divanda söylediler. Kendi yanındakiler arasında satırcının dostları bulunduğunu biliyordu. Bunun için idam haberine inanmamış görünürdü:

— Yalandır, aslı yoktur. Bu haberi kim getirdi?

Diyerek çıktı.

Haberini getiren adamı buldular. İbrahim Paşa ona bağırdı:

— Sen bunu kimden işittin?

— Kendim orada bulundum.

İbrahim Paşa adamcağazın üstüne yürüdü:

— Bak şu kâfire! Benim önüme de yalan söyler. Padişahın mübarek başı için, bunun yalan olduğu anlaşılınca seni en büyük işkencelerle öldüreyim!

Diyerek hapsedirdi.

Gittikçe kızışmış görünürdü. Gerçekten yüzü kızarıyor, gözleri oyuklarından fırlıyacak gibi oluyordu, hattâ ağzından köpükler saçıyordu:

— Müslümanlar, bu ne olaak işidir! Bir yeniçeri ağası padişahın izini yok, benim haberim yok, şöyle namlı bir veziri nasıl öldürür? Buna sakın inanmayın! Mutlaka yalandır!

Diye yeminler ediyor; satırcının adını hürmetle anıyor, öldürüne lânetler yağdırıyordu.

Divanda bulunanlar bu lâfları bir saat kadar dinliyerek karşılığında oynanan komediden habersiz bakakaldılar.

İbrahim Paşa şimdi satırcının adamlarından defterdar Ekmekçizadeyi haklamak istiyordu. Ona hem hincı vardı, hem de zengin olduğu için pek çok malı buluncak, devlete alınacak, saraya verilecek, padişahı memnun edecek, kendisi de çöplenecekti.

Sipahi ağası Alaca Mehmed, karşısında oturuyordu. Bu adam düzenbaz, iki yüzlü, insafsızdı. Bunun için (Alaca) diye anılıyordu ve sadrazamın aynı zamanda cellâdbaşılığını da yapıyordu.

Mehmed ağa sadrazamın yanına sokuldu.

Sadrazam onun kulağına fısıldadı:

— Satırcının defterdarı Ekmekçizadeyi bilir misin?

— Bilirim.

— İmdi, var, kande bulursan kaldır ve çadırına götür, sıkı hapsed!

Alaca Mehmed hemen dışarı çıktı. Sadaret kethüdasının hususî kâtibine sordu. Şu cevabı aldı:

— Şimdi kethüda beyin yanına girdi. Alaca Mehmed de oraya gitti. Ekmekçizadenin alt yanında oturdu. Kahve içtiler ve Ekmekçizade kalkınca Alaca Meh-

med de kalktı. Konuşa konuşa yürüdüler. Ayrılacakları sırada Alaca Mehmed:

— Bizim çadıra buyurun!

Dedi.

Ekmekçizade şaşırıp ve sordu:

— Sebep nedir?

— Sahibi devlet öyle buyurdular.

— Hele kethüda beye bir gideyim.

— Yok, sultanım, adam gönderin. Kendiniz gitmek mümkün değildir.

İster istemez çadıra giren Ekmekçizade büyük bir korku içindeydi. Alaca Mehmed tatlı dil döküyor, efendisi gibi iki yüzlülük ediyordu. Fakat bunun bir faydası olmuyordu. Çünkü Alaca Mehmed sadrazamın cellâdbaşısıydı. Kendisinin böyle bir adamın muhafazasına verilmiş olması ölümünün yakın olduğunu anlatırdı.

Ekmekçizadenin gönderdiği adam kethüda beye gitti. Kethüda bey hemen soluğu sadrazamın çadırında aldı. İbrahim Paşa gene komedi oynamaya başlamıştı:

— Ben böyle emir vermedim. Alaca kimmiş ki benim benim haberimiz olmadan bir kişiyi hapseder? Bu ne olacak işidir!

Kapıdaki çavuşa bağırdı:

— Çağırın Alacayı buraya!

Alaca geldi. İbrahim Paşa kethüda beyin önünde sipahi ağasının üstüne yürüdü:

— Sen niçin bir defterdar adamı hapsedmişsin! Ben mi dedim, kethüdam mı dedi?

Alaca hiç ses çıkarmadı ve başını eğdi, çünkü efendisinin huyunu pek iyi biliyordu. İbrahim Paşanın sözlerinden ve hareketlerinden hiç çekinmiyordu, fakat görülenler:

— Şimdi sadrazam Alacayı öldürür! Diyorlardı.

İbrahim Paşa barbar bağırıyordu:

— Bir bölük ağası kendisine sipariş olunmamışken bir adamı hapseder! Ben bunu ne işkence ile öldürsem gerekir. Elbet bunun ölümü bendendir.

Küfürler birbirini kovalıyordu. Bu sırada sağ elini Alacaya doğru hiddetle sallarken aynı elin baş parmağını avuç içine bastırıyordu. Alaca bunun manasını hemen anladı:

— Sakın bırakma! Sıkı tut! Demekti.

Kethüda bey rahatladı. Sadrazam:

— Sultanım, buyurun da salıversin! Dedi.

İbrahim Paşa şu cevabı yaptırdı:

— Büsbütün maskaralık olur. Şimdi hapsolsün, şimdi salıverilsün, olur mu? Hele dursun biraz!...

Kethüda bey dışarı çıktı. İbrahim Paşa Alacaya bey yanına çağırıp ve sordu:

— Bakağayı vurdun mu?

— Yok!

— Hele pek tut, sana söylüyorum.

(Devam 13 üncü sayfada)

Romanyada Faşizm yeni kabinenin ilk icraatı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Esasen, yeni hükümet 390 meb'usluk - tan ancak 40 kadar meb'usluk elde edebilmiştir.

Goga bilhassa enerji sahibi bir zat olarak tanınmaktadır. Bazı mahfeller onun riyasetinde yeniden yapılacak intihabatın rasist millî - hristiyan hükümetine ekseriyeti temin edeceğini zannetmektedirler.

Hükümetin demir muhafızların, millî - köylü partisinin ve belki de liberallerin şiddetli muhalefetine karşı koyması lâzım gelecektir.

Dahilliyette hükümet şüphesiz otoriter bir program tatbik etmeğe tegebbüs edecektir. Umumî hizmetlerle ticarî ve sınaî müesseselere muhtelif teknik elemanları bir nisbat dahilinde alacak ve bazı endüstrileri millileştirecektir.

Haricî siyasette, hükümet her halde bîdayette Romanyanın şimdiye kadar takib ettiği siyasetten ayrılmıyacaktır.

Bir hükümet membaından bildirildiğine göre, hükümet, yeni meclis dağıldık - tan sonra yeniden intihabata başlayacaktır.

Goga, 1881 de Transilvanya Macaristanında iken Sibüda doğmuştur. Romanya - ÷inde geniş bir propaganda yapmış, sonra harb esnasında Romanyanın itilâfi müessesile itihakı için uğraşmıştır.

Haricî siyaset

Bükreş 29 — Rador ajansı bildiriyor: Kral, yeni kabinenin yemin merasimi münasebetile söylediği nutukta ezümle demiştir ki:

«Memleketin idaresini derin bir surette tedkik etmeden size emanet etmiş değdim. Önümüzde mühim bir çalışma ve zor saatler mevcuttur. Sarsılmaz bir vatanperverlik ve kral ve memlekete sadakat hissiyle muttasıf olmanız icab eder. Kalbinizde bu hislerin mevcut olduğuna kanaatim vardır. Dövizî «Allah, kral ve millet» olan bir gruba mensuz bulunuyor.

Ve umdesi milliyetperverlik olan yeni bir yol üzerinde yürüyorsunuz. Bu, güzel, fakat başarılması zor bir umdedir. Size millet ve vatanın kuvvetlendirilmesinde tam muvaffakiyet dilerim.. Allah yardımcınız olsun.»

Kralın sözleri

Bükreş 29 (A.A.) — Yeni hükümetin ilk icraatı valilerin ekserisini değiştirmek ve yerlerine faşist nasyonal hristiyan partisinin taraftarlarını getirmek olmuştur.

Vtiller değiştirildi

Bükreş 29 (A.A.) — Rador ajansı tebliğ ediyor: Hariciye nazırı Micesco vazifesine başlaması münasebetile kısacık beyanatta bulunarak ezümle demiştir ki:

«Mazinin bize temin ettiği bütün ittifakları ve dostlukları itina ile muhafaza edeceğiz ve bütün memleketlerle dostluk münasebetlerimizin inkişafına çalışacağız.»

Fransa memnun değil

Paris, 29 (A.A.) — Yeni Romanya kabinesi, Paris matbuatında hararetili bir kabul görmemektedir. Yeni bir dış politika takibinden ve Berlin ve Romaya doğru daha kuvvetli bir temayülden korkuluyor ve Goga'nın bir Alman taraftarı olduğu kaydediliyor. Yeni hariciye nazırı Mişco'nun Yahudi aleyhdarı temayülleri muahaze ile işaret edilmektedir. Bazı gazeteler, Romanyanın başkumandan Gamelin ile Delbos'a yaptığı vaidler ne olacağını merak ediyorlar.

Oevre gazetesi, vaziyetin vahim olduğunu ve fakat kral Karol'un Fransa'ya karşı olan dostluğunun çok köklü bulunduğunu ve bu suretle harekâtında itidalli davranmağa mecbur kalacak olan Goga'nın Alman taraftarlığının müvazene bulacağını yazıyor. Bununla beraber, «Her halde Goga, Paris-Londra mühverinin bir dostu değildir» diyor. Populaire gazetesi, faşist diktatörlüğe doğru kat'i bir adımdan bahsetmektedir.

Humanite, Delbos karşı bir aldatma manevrasından bahsediyor ve Romanyanın da komünist aleyhtarı pakta girmesinden şübheleniyor.

Sağ cenah gazeteleri, esaslı bir surette tefsiratta bulunmaktan imtina ediyorlar

Journal gazetesi, Goga kabinesinin bir intikal tarzı halli teşkil ettiği ve bir generaller hükümetinin bunu takib edeceği kanaatindedir.

Londrada ne düşünülüyor?

Londra, 29 (A.A.) — Yeni Romanya hükümeti hakkında geniş tefsiratta bulunan sabah gazeteleri, Goganın Yahudi aleyhtarı ve Alman dostu olduğunu kaydetmektedirler. Buna binaen, bazı gazeteler Romanyanın Almanya ve İtalyaya daha sıkı bir surette yaklaşacağını tahmin ediyorlar.

Berlin memnun

Berlin, 29 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

Romanyada Goga kabinesinin teşekkülü son derece mühim bir siyasi unsur addedilmektedir. Burada bu teşekkül müsaid surette karşılanmıştır. Alman gazeteleri, yeni Romen hükümeti ile nasyonal - sosyalizm arasındaki ideolojik karabetten bahsetmekte ve Goga'yı sena eylemektedir.

Kabine Romada iyi karşılandı

Roma, 29 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

Yeni Romen kabinesi iyi karşılanmıştır ve Romanya ile İtalya arasında Yugoslavya ile yapılmış itilâfa mümasil bir itilâf akdini tacile medâr olacak surette Romen siyasetinde faşizm sistemine doğru bir tahavvül addedilmektedir.

Suriyede Hava değişiyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ğildir. Fransanın istedikleri hep yapılmaktadır. Yalnız bunlar muahede tasil suretile değil, hususî anlaşmalar şeklinde yapılmaktadır. Şu halde Cemil Bey ancak bir şekil meselesini kurtarmış oluyor.

Buna mukabil Cemil Bey, Ankarada Suriyeye karşı samimî bir dostluk bulmuş ve bunu Şama aksettirmiştir. Atatürkün Suriyeliler hakkında söylediği güzel sözleri bütün Suriye ve Lübnan matbuatı nakletmekte ve bu arada Türk gazetelerinin dostane neşriyatı da gazete sayfalarına nakledilmektedir.

Bu suretle, arada Sancak meselesinin Suriyeye taallük eden kısmı da halledilmiş oluyor. Size bu meselenin Suriyeye nihayet kabul edileceği hakkında evvelce vermiş olduğum haberlerin artık, kısa bir fasıladan sonra, teyyüd ve tahakkuk etmiş bulunduğunu tekrar edebilirim. Bundan sonra Hatay meselesi Suriye ile Türkiye arasında hususî bir ihtilâf meselesi olacak değildir. Türkiyenin bütün müşkülâtı müstemlekeçilerin, nalıncı keseri gibi kendilerine yontmalarına mâni olmaktan ibaret kalacaktır.

Dirzor mutasarrıfı bulundu

Haleb 29 (Hususi) — Hasiçe girerken öldürüldüğü zannedilen Dirzor mutasarrıfı Tefik Bey kâtibî ile karısı bulunmuş. Mutasarrıf karısı ile Hasicede gezirken yolda İbrahim Paşa oğullarının adamları tarafından çevrilerek otomobille Abdülâziz dağına, oradan da Abdü Hallonun yanına götürülmüşler ve bilâhare serbest bırakılmışlardır.

İskenderun müddeiumumiliği

İskenderun 29 (Hususi) — Şam meb'usan meclisi âzasından Faizülhutinin yakın akrabasından olan Jan Abraham İskenderun müddeiumumiliğine tayin edilmiştir.

Antakya 29 (Hususi) — Antakya müstantığı Nureddin Cebbare ile münferid hâkim Sadi Sultan Suriye hükümeti adliyesi emrine alınmışlardır.

Kamışıda silâhlar pathyor

Haleb 29 (Hususi) — Kamışlı içinde Vatanilerle hristiyanlar arasında kavga nihayet boğuşma şeklini almıştır. Silâhlar patlamaktadır. Hâdiseleri bastırmak üzere Fransız müfrezeleri sevkolunmuştur. Sokaklarda sekizer kişilik Fransız devriyeleri gezmektedir.

Dokuz tayyareden mürekkebe bir filo Kamışlıya gelmiştir. Daha vahim ve kanlı hâdiselerin çıkmasından korkulmaktadır.

Çanakalede bir kaza

Çanakalede Yukarı çarşıda berber Süleymanın oğlu 15 yaşında Kemal motosikletle Çınarlığa giderken, motörden düşerek ağır surette yaralanmıştır. Şuurunu kaybeden Kemal tedavi altına alınmıştır.

Yılbaşı hazırlıkları bu sene çok hararetili

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kakaonun kilosı 17-18 kuruş olduğu halde buna 60 kuruş istihlâk resmini, 15 kuruş gümrük resmini ve ayrıca da % on muamele vergisini ilâve ederseniz bir kilo çikolâtanın bize kaç mal olduğunu anlarsınız. Tabiatile bu fiati fazla gören halk çikolâta almaktan vazgeçiyor. İktisad Vekâleti müfettişleri bu mesele üzerinde tedkikat yaptılar ve bize de bu müşküllerin bertaraf edileceğini vâdettiler.

★

Yılbaşı piyngosu bayilerinin dükkânları hıncamıç denecek derecede kalabalıktır. Bir bayi diyor ki:

— Satış bu sene fazla. Bilhassa Anadolu'ya geçen senelerden çok bilet yoldı. Zaten kânunuevvelin 15 ine kadar satışlar hafif olur; fakat son beş gün için biletler hemen hemen hiç kalmaz. O kadar ki keşide günü geçiyi kapamak mecburiyetinde kalır ve akşam talihli lerimizi öğrenip ikramiyelerini vermek için 8 de dükkâmı açıp gece yarısından sonraya kadar ter döke döke uğraşırız!

★

Müşkirat bayileri de fazla iş olan esnaf arasında.

Senebaş münasebetile bütün içkiler; sair zamanlara nisbetle 100 de 200 fazla satılır. Hem de her vakit ucuz malların alıcısı fazla iken, senebaşında pahalı içkiler çok sürülür. Halk yılda bir gün de hovardalık yaparsa çok mu? diyorlar.

★

Fakat bunun aksini düşünenler de var! Kuyumcular! Onlara göre:

— Yılbaşında «büyük parça» lar satılmaz. Ancak, hediye vermek âdeti yüzünden, hatıra olsun fikrile orta kıratta mallar alınır.

★

Bunlardan sonra bir de kadın terzisine uğruyorum ve yılbaşı münasebetile işlerin hayli arttığını, Türk kadınlarının yılbaşına ecnebilerden fazla ehemmiyet verdiklerini öğreniyorum.

S-A

Pariste amme Hizmetleri grevi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

her ne suretle olursa olsun grev hareketini bastırmağa karar vermiştir.

Müzakere esnasında, bazı noktalar hakkında kabinede ihtilâf çıkmışsa da bilâhare gerek sosyalist, gerek radikal nazırlar alınması icab eden tedbirler hakkında mutabık kalmışlardır.

Kabine içtimanı müteakib neşredilen tebliğden anlaşılacağına göre, grevciler vazifelerine dönmekleri takdirde ihtiyat askeri olarak silâh altına alınacaklar ve bu suretle metro, otobüs, elektrik ve diğer amme hizmetlerinin muntazaman ifası temin edilecektir.

Kabine müzakerelerinin yapılmakta olduğu sırada amme hizmetleri ajanlarından mürekkebe bir heyet, dahiliye nezaretine gelmiştir. Chautemps, tekrar işe başlamalarından evvel kendilerini kabul edemeyeceğini bildirmiştir.

Başvekilin sözleri

Toplantının sonunda Chautemps, gazeteciler tarafından sorulan suallere cevaben şu beyanatta bulunmuştur:

— Amme hizmetleri grevinin ihdas etmiş olduğu vaziyet, ciddidir, fakat hükümet, çok büyük bir şiddetle bu vaziyete karşı koymağa azmetmiştir. Her halde millet hayatı için elzem olan hizmetlerin inkişaa uğraması kabul edilemez, bundan başka şimdiki grev, mürettiblerinin niyet ve maksadları hakkında bir gına şüpheye mahal bırakmıyacak şerait dahilinde ilân edilmiştir.

Gerek halk, gerek amme hizmetleri ajanları, hükümetin vazifesini ifa ve her türlü mukavemete rağmen amme hizmetlerinin yeniden işlenmesini ve nizami ammenin muhafazasını temin edeceğinden emin olmalıdırlar.

Paris 29 (A.A.) — Polis, bu akşam saat 16 da havağazi fabrikasile elektrik teviyatına memur istasyonu, grevci amelede tahliye etmiştir.

Şehzadebaşı: Bugece «FERA» Sinemada

Klarnet Ramazan şerefine üç konser ve memleketin güzide musiki simaları bir arada: Muallâ, Darü'talimden muallim Fahri, Hafız Bîrhan, Ayrıca tiyatorda Dömbüllü İsmail ve varyeteler.

“Kızılay” tarihi

Umumî harbde ve İstiklâl harbinde büyük faaliyet gösteren yüzlerce, yataklı hastaneler kuran Kızılay mazi ile mukayese edilemeyecek derecede yükselmiştir

Yazan: Doktor Hafız Cemal

— 2 —

[Doktor Hafız Cemal Lokmanhekimin, Kızılayın tarihi hakkında yazdığı birinci yazıyı, Kızılayın 60 ıncı yıldönümü olan cumartesi günü neşretmiştik. Bugün de bu şayanı dükkat yazının sonunu neşrediyoruz.]

Kızılay, umumî harbe nisbeten hacuz zırlıklı olarak girdi. Doktor Celâl Muharrem ve arkadaşları büyük bir dirayet gösterdiler. Ve Kızılay namına çarşılarda, depolarda ne buldularsa, ucuz ucuz aldılar. Kızılay ambarlarına yığıldılar. Bu suretle mükemmel bir eşya, zahire ve ilâç stoku hâsıl oldu. Ve dört sene devam eden umumî harbde Kızılay hastaneleri mükemmel surette işledi.

Harb patlar patlamaz evvelâ bir muazam «Kızılay Süveys heyeti imdadiyesi» teşkil edilerek İstanbuldan hareket edildi. Ulukışlaya kadar trenle gidildi. Oradan hayvanlar ve arabalarla Toros dağları aşıldı. Tarsusa varıldı. Ve böylece kâh trenle, kâh araba ve hayvanlarla Kudüse, oradan da Hafire gidilerek orada mükemmel bir hastane kuruldu. Bu heyete ben de dahil bulunuyordum.

Sina çölleri ortasında kurulan ve yüz çadırdan teşekkül eden hastane, çok ihtiyamlı bir manzara arz ediyordu. 12 milyon Türk lirasından fazla kıymeti vardı. Mükemmel ameliyathanesi, laboratuvarı, banyoları, eczanesi, neferlere, küçük ve büyük zabıtlere, askeri erkân ve kumandanlara mahsus çadırları mevcuttu. Aynı zamanda her taraf mükemmel bir elektrik tesisatı ile tenvir edilmişti.

Harb bütün şiddetle devam ediyordu. İngilizler, mükemmel tesisatlarla demiryolu yapı yapı bize yaklaşıyorlardı. Buna rağmen vasıtasız, fena silâhlar ve az cephane ile harbeden, fena yemek yiyen, çöllerin kızgın hararetinde susuzluktan bitab hale gelen Anadolu lu kahramanlar, bu mükemmel tesisatlı orduya zaman zaman tepeliyor, ve büyük ziyat verdiriyorlardı.

İngilizler bu vaziyet karşısında imal etmiş oldukları ve kendilerile birlikte ilerleyen demiryolu vastasile kolaylıkla geri kaçabiliyorlardı.

Hastaneye her gün bir çok yaralılar geliyordu, bunlardan yaralar: ağır olanları Kudüse sevk ediyorduk. Hafif yaralıları tedavi ettikten sonra tekrar cepheye iade ediyorduk.

Kızılay bu sırada Kudüste çıkan tifüs, veba, kolera gibi hastalıklarla da esaslı surette mücadele etmiş ve bu korkunç hastalıkların muvaffakiyetle önünü almış, halkın ve ordunun yüzde doksanın hayatını kurtarmıştı.

Çöllerin güzelliğine doyum olmaz, fakat felâketlerine de dayanılmaz. Askerlerimiz bir taraftan siperlerde türlü meşakkatlerle uğraşırken, hastane bir taraftan da türlü türlü haşeratin, farelerin ve yılanların tecavüzlerine uğruyordu.

Bunlarla mücadele etmek de doğrusu çok güç bir işti. Hele sineklerden rahat yemek yemek, su içmek, konuşmak, gülmek ve uyumak kabil olamıyordu. Cîbinlikler de para etmiyordu.

Bazan da pek şiddetli fırtınalar ortalığı anı surette altüst ediyor, her dakika bir kum yağmurunun altında kalmak tehlikesinde bulunuyorduk.

Bu sırada bir de tayyare tehlikesi baş gösterdi. Bir kaç Alman tayyaresinin İngiliz hastanelerini bombardıman etmesi üzerine, İngiliz tayyareleri de ufukta belirdiler ve bizim seyyar hastanenin yanına bombalar atarak tehditte bulundular. Bunun üzerine hastanenin etrafına siperler kazmak mecburiyetinde kaldık.

Fakat bir gün Von Gres isimdeki Alman kumandanının teminatına rağmen düşmann sekiz saat ötemize geldiğini ve seyyar hastaneyi esir almak için üzerimize yürümekte olduğunu haber aldım. Bunu bana düşman tarafından zapt edilen bir kasabadaki fedakâr bir telgraf memuru haber vermişti. Derhal hastanedeki

Umumî harbe asd bir hatıra: Bir genç kız Takım bahçesinde rozet dağıtırken

doktor arkadaşları toplayarak vaziyeti anlattım. Bütün mes'uliyeti üzerimize alarak çadırları topladık. Ve Birsusebiye kapağı attık. Filhakika o akşam İngilizler Hafiri zapt etmişlerdi.

Kızılay gene daima elinden geldiği kadar gayret ederek bozulan ordunun madde iztirabını mümkün mertebe hafifletmeğe başladı. Bu hususta doktor Neş'et Ömer, Arif Ata, Salâhaddin, Ferid Asım, Akif Şakir ve Süfyanın çok büyük hizmetleri dokunmuştur.

Kızılayın umumî harbdeki faaliyeti şöyle hülâsa edilebilir:

1 — Diyarbakırda 500, Dobricada 200 yataklı birer hastane ve Bursada bir nekahathane tesis etti. Ayrıca 10 iskele ve şehirde yayıflar ve mecruhlar için misafirhane ve çayhaneler açtı.

2 — Marmara ve Karadenizden yaralı nakli için 6 vapur kiraladı.

3 — Merkezde bir esirler komisyonu teşkil etti. Gerek yabancı esirlerin ve gerek başka yerlerde kalan Türk esirlerinin sıhatlerini kontrol altında bulundurdu.

4 — İngilizlerin elinde kalan Türk esirlerine 1,000,000 lira ve Odesadaki esirlerimize 40,000 ruble gönderdi.

5 — Memleketin her tarafında umumî sıhhatle alâkadar olmuş ve on binlerce kişiye aşı tatbik etmiştir.

6 — İstanbulda zuhur eden bir çok yangınlarda felâkete uğrıyanların yardımına koştu. Bunlara elinden geldiği kadar yardım etti. Ve diğer bir çok hizmetlerde bulundu.

İstiklâl harbinde de Kızılay sayısız hizmetlerde bulunmuştur. Harb kopar kopmaz bir çok doktorlarımız Anadolu'ya koşmuşlar ve bu vazifeyi mümkün mertebe başarmıya koyulmuşlardır. Nihayet İstiklâl savaşından sonra bu kurum, tam manasile bir inkişaf yoluna girmiş ve her hususta da mazi ile asla mukayese edilemeyecek derecede yükselmiştir. Bu kurum daha ziyade yükselmek için de gençliğin kendisini daha fazla sevmesi ve ona kendisini daha fazla bağlaması lâzımdır.

Dr. Hafız Cemal Lokmanhekim

Dört kadın toprak altında kaldı, üçü öldü!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ölü olarak toprak altından çıkarılmışlardır. Ağır surette yaralanan Nazire de hastaneye kaldırılmıştır.

Kızılcamaham hükümet doktoru ve sorgu hâkimi kaza mahalline giderek vak'ayı tesbit etmişlerdir. Ölenlerden Fatma ve Havvanın beşer çocuğu vardır. Hâdiseye muhitte derin bir teessür uyan dirmiştir.

Biga örnek fidanlığı genişletilecek

Biga (Hususi) — Örnek meyva fidanlığı pek küçük ve yetişen fidanlar da mahdud olduğundan bundan ancak şehir halkı istifade etmekte idi. Ahiren köylere de meyva fidanı dağıtılması düşünülmüş ve belediyece bunun genişletilmesine karar verilmiştir.

Bunun için ayrılan 350 lira ile fidanlığın yanbaşındaki büyük tarla satın alınmış ve fidanlığa eklenmiştir.

Bu fidanlığı sulamak için belediyece 500 liraya bir de elektrik tulumbası mübavaa edilmiştir.

ilâçlarınızı Bahçe SALİH NECATİ

den alınız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat, ciddi bir istikametle hazırlanır.

Keskin Kaşeleri

Grip, nezle, baş ve diş ağrı- larını, muannit sancuları bir an da keser. Kıymetli bir ilâçtır.

DENİZ

Deniz mecmuasının yeni sene sayısı renkli fotoğraflarla 50 sayfa olarak çıkmaktadır. Bu sayıda bilhassa **VANGÖLÜ** gemileri ve bir **SENELİK DENİZ FAALİYETİ** fevkalâde bir surette tertip edilmiştir. Bütün denizi sevenlere heraretle tavsiye olunur. Fiyatı 20 kuruştur.

Tevzi evi: Galata Merkez Rıhtım Han **Kaptan ve Makinistler Cemiyeti.** Telefon 49211

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FIATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1200	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşirdir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

T. Cumhuriyet Merkez Bankası 25 Birincikânun 1937 Vaziyeti

AKTİF

KASA :

Altın: Safi kilogram	19.624.748	27.603.777,87
BANKNOT		11.905.211,—
UFAKLİK		1.171.394,11

Dahildeki Muhabirler :

Türk Lirası		779.588,82
-------------	--	------------

Hariçteki Muhabirler :

Altın: Safi kilogram	6.482.909	9.118.729,56
Altına tahvili kabil Serbest Dövizler		41.121,01
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri		24.910.639,25

Hazine Tahvilleri :

Deruhde edi. evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tev- fikan hazine tarafından vaki tediyat	14.070.463,—	144.678.100,—

Senedat Cüzdanı :

HAZİNE BONOLARI		
TİCARİ SENEDAT	42.371.467,83	42.371.467,83

Esham ve Tahvilât Cüzdanı :

(Deruhde edilen evrakı nakdi- A — (yenin karşılığı Esham ve Tah- vilât (itibari kıymetle)	39.087.796,02	
B — Serbest esham ve tahvilât	5.259.055,72	44.346.851,74

Avanslar :

Altın ve Döviz üzerine	69.622,99	
Tahvilât üzerine	8.530.889,37	8.600.512,36

Hissedarlar

Muhtelif		16.626.746,22
----------	--	---------------

Yekûn

Lira

PASİF

Lira

Sermaye

İhtiyat Akçesi

Âdi ve fevkalâde

Husuf

Tedavüldek: Banknotlar :

Deruhde edilen evrakı nakdiye

Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tev- fikan hazine tarafından vaki tediyat

Deruhde edi. evrakı nakdiye bakiyesi. Karşılığı tamamen altın olarak ilâve- ten tedavüle vaz edilen

Reeskont mukabili ilâveten ted. vazd.

Türk Lirası Mevduatı :

Döviz Taahhüdâtı :

Altına tahvili kabil dövizler

Diğer dövizler ve alacaklı kliring ba- kiyeleri

Muhtelif :

15.000.000,—

6.621.180,10

2.105.172,40

4.516.007,70

158.748.563,—

14.070.463,—

144.678.100,—

19.000.000,—

13.000.000,—

176.678.100,—

11.649.467,76

1.787,76

27.051.001,96

27.052.789,72

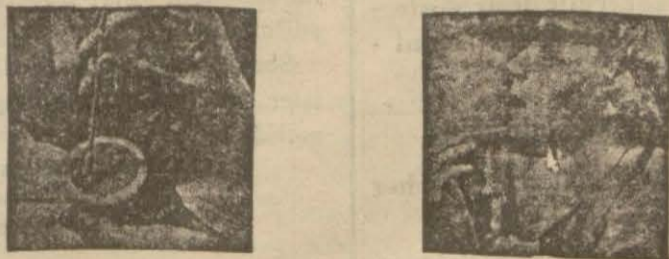
99.652.602,19

2 Mart 1933 tarihinden itibaren:

İskonto haddi % 5½ Altın üzerine avans % 4½

Cildinizdeki lekeler

Güzelliğinizin aslını berbad etme. in

Yapılan bu bir sürü eziyet ve fedakârlıklara katlanmak neticesinde: hiç bir şey yapmamak demektir. Buna mukabil

KREM PERTEV

ile yapılacak muntazam bir kaç masaj size göz ile görülebilen bir taravet bahşeder ki, «KREM PERTEV» in yarım asırlık mazisi ve bugünkü

meftunları bu sırrı çok evvel görenlerdir.

İstanbul Belediyesi İlanları

Öçü sahiplerinin nazarı dikkatine

Ölçüler nizamnamesinin 17 inci maddesine göre ellerinde baskül, kantar, tera- zi, tartı, litre, ölçek, metre gibi yıllık muayeneye tâbi ölçüler bulunan bütün ölçü sahiplerinin en geç 31/1/1938 günü akşamına kadar Eminönü, Fatih, Beyoğlu, Kadıköy ayar memurluklarına, Bakırköy, Eyüb, Beşiktaş, Sarıyer, Üsküdar, Beykoz, Adalar kaymakamlıklarla Kartal, Maltepe, Pendik, Yalova, Şile, Siliv- ri, Çatalca Belediyelerine müracaat ederek her türlü ölçülerinin cinsi, boy veya çakeri ve miktarını gösterir beyannamelerden alıp kullandıkları ve bulundur- dukları bütün ölçülerini siliksiz ve temiz bir surette mezkûr beyannamelere mü- rekkebli kalemle yazıp 1/1/1938 gününden en geç 31/1/1938 günü akşamına kadar muntakaları ayar memurluklarına, Kaymakamlıkların ve Belediyelerin göste- recekleri yerlere müracaatla kaydettirmeleri ve müracaat kağıdı almaları lâzım- dır. Almyanlar hakkında kanuni takibat yapılacağı ehemmiyetle ilân olunur.

(B.) (8554)

Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğünden :

Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğü için Üniversitenin Fen Fakültesi Fizik ve Riyaziye kısımları diplomalarını ve devlet memuru olmak şartlarını haiz ve en az bir garb dilyle karşılıklı tercüme yapabilen ve mecburi hizmeti olmi- yan ve askerlik hizmetini de yapmış olanlardan ÜÇ MEMUR alınacaktır. İstekli olanların Ankara Posta Kutusu 401 ile Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdü- rlüğüne en son 8/1/1938 tarihine kadar müracaatları ilân olunur. (4643) (8560)

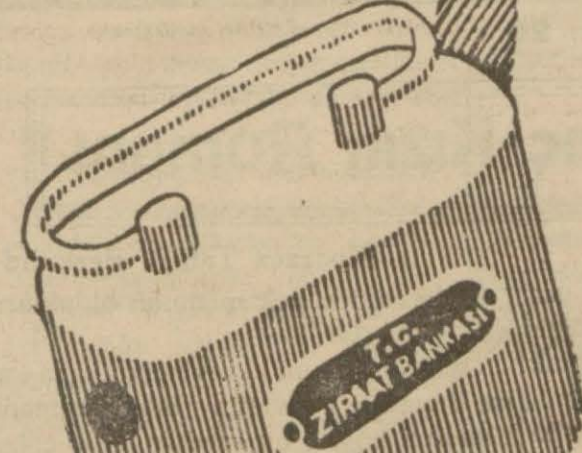
1938 Saatli Maarif Duvar Takvimleri Çıktı.

Fakat taklitleri vardır. Dikkat etmelidir.

Her türlü malumatı, vakitleri, saatleri, mevsimleri, hava değişikliklerini, fırtınaları, arabi ruml ay- ları, tarihi vakaları, darbimeselleri, manileri, hikâye ve lâtifeleri havi. Umûmî rağbetini kızanan bu Takvimlerin taklitleri çıkmıştır. Aldanmamak için (SAATLİ MAARİF TAKVİMİ) adına ve (SAAT) resmine dikkat etmelidir. Merkez: İstanbul Maarif Kütüphanesidir.

Kumbârâ biri

HAYRETTİN ÇİZER

1000 yapâr

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ

ZIRAAT BANKASI

"Son Posta" nın

Hikâyesi

YOĞURTLU EKMEK

Nakleden:
Faik Bercmen

Üç dört arkadaş kahvede oturuyorduk. Hepimiz de feleğin sillesini yemiş, talisiz adamlardık. Hem sigaralarımızı tütürüyor ve hem de bizimle, bizim derdimizle, fakirliğimizle alâkadar olmıyan şu kayıtsız ve hodgâm insanlara bakıyorduk. Bu bahtiyar adamlardan hiçbiri de bize bir nazar fırlatmağa bile lüzum görmüyordu.

Arkadaşlarımızdan Kâmil adlısı vaktile çok zengin ve tabii çok mes'ud bir gençti. Şimdiyse fakirliğin ve perişanlığın son mertebesindeydi. O, hepimizden daha tasalı ve daha perişan bir halde bulunmakla vaziyetinden hiç şikâyet etmezdi. Halbuki bizler, mütemadiyen gamdan, kasavetten, züğürtlükten başka bir şey konuşmazdık.

Kâmil bugün de bizim bu şikâyetlerimizi gülere dinliyordu. Bir aralık sigarasının dumanlarına bakarak dudaklarını filozofane bir gülüşle açtı ve:

— Artık hepsi bitti, dedi. Evet, sefalet, ızdıraba elveda.. saadet ve refaha kavuşuyorum.. hayır ne Derbi mükâfatını kazandım ve ne de başka bir piyango. Cebimde on para yok.. yani bu gece aç yatacağım. Fakat birisi bana bir hikâyeyi anlattı. Bu dinlediğim hikâyeden sonra artık eski halime döneceğime inandım..

Bu sözler hepimizi güldürmüştü. Zavallı Kâmil! Artık işi hikâyeye ve masala dökmüştü. Bizim bu gülüşümüze aldırmyan Kâmil ciddi bir tavırla sözüne devam etti:

— Size de bu hikâyeyi anlatırım.. yalnız bu akşamlık karnımı doyurur! Yalnız bu akşam.. çünkü yarın zengin oluyorum artık. Evet yarın zengin olacağım.. zira yoğurtlu ekmeğin içine fare düştü.. sözlerimi iyi dinleyin! Size yarar tarafı vardır:

«Cemil, işi tıkırında giden, zengin ve bahtiyar bir adamdı. Karısı ve çocuklarıyla sakin ve mes'ud bir hayat sürüyordu. Bir gün, arkasında uşağı olduğu halde deniz kenarında bir gezinti yapmağa çıkmıştı. Bir aralık sahilde dolaşırken, genç adamın parmağında bulunan tek taş ve kıymetli elmas yüzüğü, nasılsa parmağından kaydı ve yere çarparak dalgalıların arasına karıştı..

Cemil hemen uşağına haber verdi, uşak, çabucak soyundu ve suya daldı. Bir kaç saniye sonra elinde yüzük, suyun üstüne çıktı..

Yüzüğün bulunması, genç adamı sevinç-direceği yerde fena fena düşündürdü.

Evet, saadetin, refahın son mertebesi bu olmalıydı! Yüzüğü karanlık suların dibinden bulunmuştu. Tali insana bu kadar gülebilirdi ancak.. artık zeval başlayacak demektir.

O akşam evine döndü. Gece yarısı meçhul bir sebebe mebnî evi, zabıta tarafından basıldı ve mes'ud baba tevkif olundu. Ayrıca bütün malları müsaderede edilmişti..

Zavallı şimdi tımarhanede imiş. Odasında durmadan «yoğurtlu ekmeğe fare düştü!» diyormuş.

Şimdi hapisteydi.. ve sefaletin çamuruna yuvarlanmıştı..

Bir gün geldi, ki cebinde on kuruş kaldığı görüldü.. bununla ne yenirdi? Çanı yoğurt ekmeğe istedi..

Cebinde bulunan son para ile yoğurt ekmeğe aldırdı..

— Bu da nasıl yemek Kâmil? Lezzetli mi?

— Ne diyorsunuz? Hem ucuz ve hem de çok lezzetli bir yemek! Neyse devam edelim:

«Cemil ekmeği yoğurdun içine doğradı.. tam elini kâseye uzatacağı sırada, tavandan kâsenin içine ansızın bir fare düştü. Zavallı adam birden irkildi; fakat meyus olmadı. Bilâkis yüzünü bir tebeşür kapladı ve sevinçle haykırdı..

Evet, tali ancak bu derece insana küserdi; ve insan ancak bu kadar sefalette düşebilirdi!

Artık sefalet sona erecek ve saadet başlayacak demektir!

Ertesi günü yapılan muhakemede be- raet etti. Suçsuz olduğu anlaşılacak bütün malları kendisine iade olundu ve Cemil, yeniden saadete ve refaha kavuşmuştu..»

— Demek senin yoğurtlu ekmeğine fare düştü, öyle mi Kâmil?

— Benim mideme fare düştü. Çünkü kaç gündür bomboş..

Kâmil sözlerini burada bitirdi. Akşam yemeğini bizimle yedi. Sonra lokantadan çıkarak gitti..

O gecedan sonra onu bir daha görmedik..

Aradan epey zaman geçmişti. Bir gün arkadaşlardan biri onun hakkında şu haberi getirdi:

«Kâmil tımarhanedeymiş. Odasında mütemadiyen şu cümleyi tekrar ediyormuş:

— Yoğurtlu ekmeğe fare düştü. Yoğurt kâsesine fare düştü..»

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Gazeteci ik Hayatımdan

Yazan: Yaroslav Hâşek

Rusçadan çeviren: H. Alaz

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri :

İSTANBUL (Galata ve Yenice) MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri :

SELÂNİK - ATİNA

Her nevi banka muameleleri Kiralık kasalar servisi

ESKİ EHI DE

Ses - Işık Kitap Evi

İlk, Orta Lise mektep Kitaplarının Satış Merkezidir.

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteler.: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

Mersin Cuma Postası

Yalnız bu sefere mahsus olmak üzere 31 Birincikânun Cuma günü Mersin postasını yapacak Sadık zâde vapuru Tophane rıhtımından saat 17 de kalkarak İzmir Pazar sabahı varacaktır. (8690)

Can Rızkullah Kürdi

Halepte bütün Türkçe ve yaoancı gazete ve mecmualar bayii

Veznedar Aranıyor

T. C. Ziraat Bankası İstanbul Şubesinde:

Bazı şube ve ajanslarımızda çalıştırılmak üzere veznedar alınacaktır. Taliblerin bilfiil veznedarlıkta çalışarak iyice yetmiş ve her vechile itimada lâyık 40 yaşından yukarı olmamaları ve Bankamıza intisab için aranan evsafı haiz bulunmaları lâzımdır. İsteklilerin fazla izahat almak üzere şubemiz muhasebesine müracaatları. (8680)

TÜRKİYE
ŞİŞE VE CAM FABRİKALARI
ANONİM SOSYETESİNDEN:

Bahçekapı Birinci Vakıf Hanındaki büromuz, Galata Perşembe Pazarı, Samur sokağı 6 numaradaki İş Hanının birinci katına nakledileceğinden 30 ve 31 Birincikânun günleri yalnız büromuzun kapalı bulunacağını müşterilerimize bildiririz.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı
İstanbul Satın Alma Komisyonundan:

1 — Gümrük Muhafaza örgütü için 7000 kilo sabunun 10/1/1938 Pazartesi günü saat 11 de açık eksiltmesi yapılacaktır.
2 — Tasınlanan tutarı 2100 lira ve ilk teminatı 158 liradır.
3 — Şartname ve evsaf Komisyondadır. Görülebilir.
4 — İsteklilerin gün ve saatte vezne makbuzu veya Banka mektublarıyla birlikte Galata Eski İthalât Gümrüğü binasındaki Komisyona gelmeleri. (8579)

Soğuk algınlıkları her türlü hastalıklara yol açabilir. Fakat bir kaşe

GRİPİN

Muhtemel rahatsızlıkların hepsini önlediği gibi nezle, grip, bronşiti de kısa bir zamanda izale eder. Harareti sür'atle düşürür.

Gripin ağrıların amansız düşmanıdır. Diş, baş, sinir, adale, romatizma, mafsal evcında kat'iyetle tesir gösterir ve günde üç tane kadar emniyetle alınabilir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İsim ve markaya dikkat. Ve her yerde ısrarla Gripin isteyiniz.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10,000,000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirleriyle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filialleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

İlân Tarifemiz

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazla- ca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncılık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

"Son Posta" nın edebî romanı: 20

Bir Genç Kızın Romanı

Muazzez Tahsin Berkand

Sesimin acılığı gözlerime tekrar yağ getirmişti. Bu meseleye çok içerlediğimi anlamış olacak ki beni avutmak istedi:

— Belki Ankarada değildin.. belki mektubunu alamadın.. belki işleri çoktur.. belki cevabı postada kaybolmuştur.

Bütün bu «belki»lerin hakikati gizleyemediğini bildiğimden fazla ısrar etmedim, yanımdan ayrıldı. Fakat benim bu husustaki kararım o kadar kat'î ki bunu durduracak hiç bir engel tanımıyorum. Bir kaç gün daha bekleyip ona tekrar yazacağım.

İçimin telâşi derslerime zarar verecek bir hale geldiği için dün Ankaraya bir telgraf çektim:

«Taahhüdü mektubuma acele cevap vermenizi rica ederim.»

Şimdi artık sükûnetle beklebiliyorum. Ondan herhalde bir haber gelecektir.

Son imtihanımı da muvaffakiyetle verdim. Artık lise mezunu oldum demektir. Müdire hanım ve hocalar kazandı-

ğım dereceden pek memnun olduklarını söylüyorlar.

Öyle yorgunum ki sevincimi kana kana duyacak kuvvetim bile kalmadı. Kendimi büyük bir maçtan galib çıktığı halde muvaffakiyetini henüz içine sindiremeyen bir boksöre benzetiyorum.

Kalbimde karma karışık duygular doğub ölüyor. Bir taraftan lise mezunu olmak, hayata doğru yeni bir adım atmak, göğsümden gürura benzeyen bir heyecan yaratırken, bir taraftan da bütün ömrümü içinde geçirdiğim mekteple birdenbire alâkam kesilmiş, buraya yabancı kalmışım gibi içimde bir boşluk duyuyorum. Önümde meçhul bir istikbal açılırken mes'ud bir mazi yolu ka panıyör, geri geri giderek benden uzaklaşıyor.

Yarın, senelerdenberi birlikte yaşadığım mektep arkadaşlarım mektepten ayrılacaklar. Hepsinde şimdi bir telâş, bir kaynaşma var. Yatakhanedeki dolablar boşalıyor çamaşırlar, elbiseler, bin bir türlü genç kız eşyaları karma karışık bir halde yataklar üzerine yığı-

lıyor. Herkesin önünde açık duran boş bir valiz... Yarın sabah bu valizler dolu olarak kapının önündeki otomobillere yüklenecek ve bir daha, genç bir kızın hususî yatak odasında açılacak. Eşya - sını çantalara karma karışık bir halde yığın mektebli kız, onları kendi evinde bir küçük hanım itinasile dolabına yerleştirecek, artık mektep üniforması da yarından sonra eski günlere karışacak... Büyük sınıflara geçeli beri lâcivert göğsülgümüzü giymek için fırsat gözettiğimiz halde son günlerde bu mektep elbisesini en güzel bir esvabdan daha kıymetli sayıyor ve sabahları ona sevgile bakıyoruz. Sırmalı üniformasına bakan bir asker gibi..

Ayrılık günleri yaklaştıkça arkadaşlarımızla da daha çok sevişiyoruz sanki... Şimdiye kadar söylemekte ihmal ettiğimizi yahud söylemek istemediğimiz bir çok gizli şeyleri giderayak birbirimize açmaktan zevk duyuyoruz. Meselâ, en samimî arkadaşım olan Emel, Orhan fakir olduğu için annesinin onunla evlenmesine razı olmadığına bana ancak bugün söyledi. Sabinin de bir kaç ay sonra aile dostlarından Mahmud beyin oğlu Osmanla evleneceğini dün gece haber aldım ve onların gösterdikleri bu yakınlığa mukabil ben de amcamın oğluna mektub yazdığımı kendilerine söyledim.

Şimdi bütün bu telâşlı konuşmalar,

son dakikanın samimî dostlukları ve birbirimizin hayata her zaman alâkadar olacağımıza dair ettiğimiz yeminler bana biraz tuhaf, biraz çocukca gibi görünüyor. Fakat bütün bunların fevkinde uçan bir sual işareti başımın üstünde, her dakika düşmeğe müheyya bir Damocles kılıcı gibi muallâkta duruyor: Ben ne olacağım?

Emel ve Sabiyi değil, Fahriye ve Perihanı kışkırtıyorum. İkisi de İstanbulla üniversiteye gidecekler. Birisi edebiyat, ötekisi fen fakültesine... Babacığım sağ olsaydı ben de kendime bir iş arıyacak yerde tahsilime devam edebilirdim.

Bunları düşünürken bütün bütüne ümitsizliğe gömülmek için kendime kuvvet ve gayret vermeye çalışıyorum.

«Göreyim seni Selma, hayat karşısında pısrık ve korkak bir kız gibi titre-mel! Kendi ekmeğini kazanmak ayıbı değil... Bir taraftan çalışır, bir taraftan da piyano etüdlerine devam edersin.»

Çocukken kimsesizliğimi duymadan müdiremin sevgi ve şefkatine dayanabiliyordum, fakat bugün artık her şeye rağmen benim için bir yabancı olan bu müşfik kadının vefakâr muhabbeti beni doyuramıyor ve öksüzlüğüm, ağır bir yük gibi, omuzlarımı eziyor.

★

— Sizi müdire hanım istiyor.

(Arkası var)

İstanbulda gömülü milyarlar etrafındaki gizli harb

Bizansın Definelere

Magda ilk gün Perikliyi görünce ummacı görmüş gibi korkmuştu. Çünkü Rumun yüzü dehşetli çirkindi. Eğri ve porsuk bıyıklı ağzile soğuk soğuk gülüyor: "Bıçakla halledilecek bir iş ise ne âlâ," diye homurdanıyordu

— (X I) ve (X II) haritalarını nasıl izah mümkün olabilir?

— Bittabi malûmunuzdur; (X I) vahdeti, (X II) ikiliği ve (X III) de teslisi ve yani (baba, oğul ve ruhukudüs) ü ifade eder. Bence buna göre bu haritaların tarihi kıymetlerinden başka bir hususiyeti yoktur.

Gize dikkatle not aldı ve birkaç defa bana teşekkür ederek ayrıldı.

Bu adamla uzun bir müddet sonra Tokatlıyanda gene karşılaşmıştık. Tedkiklerinin benim iddialarımı teyid ettiğini söyleyerek memnuniyetini bildirdi.

Halbuki doktorun vâkıf olduğu neticeler, bizim (X III) de takılıp kalan ümidlerimize yeni bir ışık verecek mahiyette idi.

Ben elbette ki ne (X) in (Ksisotros) ve ne de (III) teslis ile hiçbir alakası olmadığını biliyordum.

Fener patrikhanesinde kapıcılık yapan ihtiyarın asası aklımdan çıkmış değildi. Şimdi bir defa da bunu benim görmem lâzımdı.

Magda ile o gün ancak saat dokuzda buluşabilecektik. Boş vaktimden istifade ederek evvelâ hocam Necib Asım ve sonra patrikhanede bu ihtiyarı ziyaret edecektim.

Necib Asım yalnız (İrena) nın büyük oğlunun (Julios) adında olduğunu söyledi.

(X III) hakkında malûmatı yoktu.

Tünelden geçenken Liberi mondiale uğradım ve William Stren'in (the Byzantin galery) eserini ismarladım. Bunun muvaffakiyetimiz için çok büyük kıymeti vardı.

Rum patrikhanesinin mahzeni evrakında işimize yarayacak bazı vesikalar bulunması ihtimali aklıma geldiği zaman çok sevdim. Şimdiye kadar burayı hiç aklımdan geçirmemişim. Halbuki en küçük bir vesikanın bile bu işi tamamiyle meydana çıkarması mümkündür.

O zaman patrikhane tam bir istiklâl içinde bulunuyordu ve herkesçe malûm olduğu üzere bir takım siyasî hâdiselere parmak uzatıyordu. Bu itibarla alelade bir tarih muallimi sıfatıyla hiçbir şey muvaffak olmak mümkün olamayacaktı.

Bunun için ilk defa Magdadan bir vâkıf halinde istifade etmeği düşündüm. Magda Zambo oğulları gibi büyük Rum ailelerle tanıştırdı. Bu kanallardan patrikhaneye hulûl etmek daha mümkün ve daha faydalı olacaktır.

Nitekim öyle de oldu. Zambo oğulları: — Bu adam sizin işinizi görür! diye çöpur, çöpek bozuğu suratlı bir adam gönderdiler. Bu kadar müstekreh bir yüz belki bütün hayatımda görmedim. Adetâ yüzüne bakan insana, evvelâ cüzamı bir adam hissi vererek, tüylerini ürpertiyordu.

Magda ilk günü bu adamı görünce adeta umacı görmüş gibi korkmuştu.

İsmine sadece (Perikli) denilen bu Rum ikide birde eğri ve porsuk bıyıklı ağzile soğuk soğuk gülüyor:

— Bıçakla halledilecek bir iş değil ki bu. Ben de pek kâtiblik bilmem.. gibi nükteler savuruyordu. Gülerken iri dudaklı ağzı, diken gibi bıyıklarla, çöpur yüzü üstünde bir yengeç gibi kıvırdanıyordu. Maamafih herif bize büyük bir iyilik etmiş oldu.

Zira patrikhanenin ihtiyar bekcilerinden birini iknaa muvaffak oldu. Bizi o sıralarda yapılan bir yortu günü bütün patrikhanenin kilisede merasime iştirak etmesinden bilistifade içeri aldılar. Ben ihtiyar bekciyi görün görünmez hemen:

— Barba! Evvelâ şu sendeki antika asayı göremez miyiz? dedim.

İhtiyar tek kelime Türkçe bilmiyordu. Perikli tercüme etti. O vakit ihtiyar beki büyük bir hayretle:

— Asa mı? Onu çoktan sattık ya.. Demez mi? Beynimden vuruldum;

— Kime sattım?

— Bir Yahudi antikacı geldi, 225 lira verdi, ben de verdim.

Ben herifin söylediği bu söze fena halde kızdım. Perikliye:

— Madem ki satmış! Şimdiye kadar bunu sana ne için söylememiş te bizi beyhude yere buraya kadar getirdi?

Bu, yıldızları yıpranmış, pörsümüş kalın bir kitab kabi içine konmuş, yıpranmış bir takım el yazması kâğıtlardan ibaretti.

"Son Posta"nın sergüzeşt romanı
— 46 —

İhtiyar beki benim hiddetime hayretle bakıyordu.

Perikli ile rumca bir şeyler konuştular. Ben bunamış bir adamla iş yapmaya kalkıştımdan dolayı son derece canım sıkılmış bir halde, Perikliye:

— Barba ne diyor?

— Diye sordum. Perikli:

— Sorduğunuz asanın bir resmi patrikhane kütüphanesinde el yazma bir kitabda varmış! Size onu gösterecek, dedi.

— Nasıl şeymiş o kitab? Getirsin bakalım..

Tabii mümkün olduğu kadar lâkayd görünmeye çalışıyordum. İhtiyar barba yerinden kalktı, içeri patrikhaneye girdi. Birkaç dakika sonra koynundan çıkaracağı gayet eski bir kitab getirdi. Bu yıldızları yıpranmış, pörsümüş kalın bir kitab kabi içine konmuş, yıpranmış bir takım el yazma kâğıtlardan ibaretti. Maamafih bu suretle harikulâde bir iz üzerine düşmüş bulunuyorduk. Esasen Perikli denilen herifin bize niçin bu kadar hayırhahçasına iyiliklerde bulunduğunu da sonradan anladım.

Tarihten sayfalar

(Baş tarafı 9 uncu sayfada)

Alaca bu arada kendisinin güme gitmesinden korkmağa başlamıştı:

— Hey sultanım, ben pek tutarım, lâkin siz beni kethüda beyden nasıl kurtarırsınız?

— O yabana söyler. Sen beni dinle!

Alaca Mehmed kısmen de olsa korktuğuna uğradı. Çünkü defterdar birçok paralar vererek yakasını kurtardı. Kurtulunca da bütün suç Alaca Mehmede imiş gibi onun mallarını müsadere ettirerek intikamını aldı. Sadrazam Alacayı kurtarmadı.

Anlaşıyor ki Alaca adına daha lâyük olan biri varsa o da sadrazam İbrahim Paşa idi.

Zira bu kitab bilâhare mütareke senelerinde Yunanistan Üniversitesinde bir mesele olmuş ve patrikhaneden arattırılmış, fakat bulunamamıştır. Ben, bunun büyük bir memur elile buradan Perikli'nin yardımı ile nasıl aşırıldığını çok iyi bilirim. Perikli mütareke yıllarında İstanbulu haraca kesmiş korkunç bir şerirdi.

Kitabı aşırılan adam bugün hayattadır. Bana büyük bir iyiliği dokunduğu için ismini bildirmeyeceğim. Zannederim kat'î bir lüzum da yoktur. Ancak ihtiyar, bu kitabı bize vermeden önce kısaca bir tarihçesini anlattı. Bu malûmatı dikkatle defterime not ettim:

(1221) senesinde İstanbuldaki gayri müslimler güya ticaret kaskı ile Rusyaya gidip orada pasaportlarına (Rusya tebasası) olduklarını yazdırmakta ve bu suretle ticaret eşyasında Rus patenti alarak, o zaman yer yer çıkan ihtilâlleri para vermek suretile teşvik ve idare etmekte idiler. O zaman reisülküttâb olan Vasıf efendi, Fransa devletinin İstanbul büyük elçisi Sebistiyana yaptığı gizli bir mülâkatta bu cihete ittala kesbetmiş ve derhal bir fermanı hümayun çıkartarak bu işin önüne geçmişti.

(Arkası var)

Resimli zabıta hikâyemizin hal şekli

Polis, Eveddi yakaladı, Zira katil, Süveydanım boynunu sıkıktığı zaman genç kız, can acısıyla ona asılmış, sağ eli, delikanlının monoklunun ipek kaytanına gelmişti. (1 numaralı resim) ve cansız olarak yere düşerken, elinde tuttuğu kaytan, vücudünün verdiği ağırlıkla, avucunda ve parmaklarının üzerinde bir iz bırakarak kopmuştu. (7 numaralı resim) Eved acele, kaytanın kopan uçlarını düğümlemiş (6 numaralı resim) ve odandan çıkmıştı. Ali, bu düğümü, cinayet-ten sonra farketmiş ve bunu polise söylemişti.

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde üç kaşe alınabilir.

NEOKALMİNA

Grip, Baş ve Diş Ağrıları, Nevralji, Artritizm, Romatizma

Devlet deniz meselesini daha radikal şekilde ele almalıdır!

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Demek, bu gemi saatte beş mil bile gitmiş değildir! Saatte beş mil giden tekne, bir gemi değildir, bir dubadır; suya, rüzgâra terk edilmiş, cansız bir duba, bir Nuh teknesi... Böyle bir geminin Karadenize çıkmasına nasıl müsaade edildi? Kim müsaade etti? Hattâ, senelerdenberi bu geminin çalışmasına nasıl müsaade olundu? Bunlar, öyle suallerdir ki kolaylıkla hiç kimse cevaplarını veremez.

Artık, açık söylemek zaruridir; elzemdir; farzdır; milli bir vazifedir: Gemiciliğimiz, denizciliğimiz, baştan başa kuvvetli bir inkişâla muhtaçtır. Teknesile, kaptanile, hizmeti ile, teftiş ve mürakabe teşkilâtı ile, bütün denizciliğimiz bir inkilâb bekliyor.

Bir taraftan gemilerimize bakalım; ister hususî ellerde bulunan şilepleri, isterseniz devlet elinde bulunan yolcu ve eşya gemilerini almız. İçlerinde hiç biri yoktur ki medenî bir milletin, bu meydana Türk milletinin bayrağını taşımaya hakkı olsun. Bunların en yenileri bile otuz yaşından aşağı değildir. Şu dakikada ki Türk filusunun en genç üzü ve en ihtiyarı da altmış beş yaşında bulunuyor. Bu teknelerin hiç biri bir deniz yolculuğunda fennin istediği tam emniyeti veremez. Derece derece hepsi de fennin şiddetle tenkid edeceği yaşlı, yorgun, çürük şeylerdir. O kadar ki Denizyolları idaresi de, hususî armatörler de bu gemileri sefer halinde tutmak için her gün etek dolusu para sarfediyorlar ve buna rağmen, her sene, her fırtına bu gemilerden birini veya ikisini alıp sahillere çarparak hurda haline getiriyor. İşte size son bir iki sene içinde batmış gemilerimizin bir listesi:

1 — Hisar, 2 — İnebolu, 3 — Ordu, 4 — Gazal, 5 — Misakı Mülli, 6 — Kartal, 7 — Akçaşehir, 8 — Fırat, 9 — Yeni İstanbul, 10 — Tufan, 11 — Hilâl, 12 — Bozkurd, 13 — Sür'at.

Bu gemilerden kiminin teknesi çürüktür; kiminin sür'ati yoktur; kiminin kaptanı kaptan değildir ve nihayet büyük bir kısmının da muayeneleri bozuktur. O kadar girift bir halde bir bozukluk ve çürüklüktür gidiyor ki insanlar, bu gemilere rahat rahat ne canlarını, ne de mallarını emniyet ederler.

Devlet yeni bir kanunla, yeni bir banka kuruyor. Denizyolları bir hayli gemi inşa ettiriyor. Bu suretle, bir kaç ay sonra bu gemilerin hiç olmazsa devlet elinde bulunanları yavaş yavaş ayıklanmaya başlayacaktır. Fakat, şimdiden sunu söyleyelim ki ayıklanacak olan sade tekne değildir; gemilere kumanda edenler ve edecek olanlarda da kuvvetli bir ayıklama amelîyesi yapılmak lâzımdır.

Meselâ, bugün Türkiyenin halen hizmette bulunan kaptanlarının arasına giriniz. Hepsini de kumanda ettikleri gemilerle denize açılmanın delilik olduğunu söylerler. Halbuki hepsi de, hemen her gün, gemilerine:

— Vira!

Diyorlar ve demir alıp denize açılıyorlar. Ya, hani, bu gemilerle denize açılmak delilikti? demekle bunlar, bir geminin deniz karşısındaki vaziyetini bir dereceye kadar biliyorlar; fakat, «biz bu gemiye kumanda edemeyiz!» demesini öğrenmemişlerdir.

Öte taraftan, bu gemiler hakkında bir de onların muayenesile meşgul olanlarla konuşunuz. Daha dün Hisar vapuruna sefer müsaadesini imzalamış olan fen adamı, bugün size der ki:

— Bu gemilerin pek azı, fennen, denize emniyetle gönderilebilir şeylerdir. Ne yapalım, gemi yok da «idareî maslahat» ediyoruz.

Evet, siz idareî maslahat ediyorsunuz ama, deniz ve tabiat henüz bu idareî maslahat usulünü öğrenememiştir. O, bu günâhkar gemileri yakaladıkça birer birer batırıyor. Fakat, onlarla beraber batan insanların ne günahları var?

Açık söyleyelim: Gemilerimizi fen idare etmiyor; ilim idare etmiyor; bu işlerde denizcilik kültürü hâkim değildir. Eğer böyle olmasaydı, arada bir seferine müsaade edilmiyen bir gemi, kumanda-dan istinkâf eden bir kaptan ve «bu gü-

rük kazanla yola çıkmam!» diyen çarkçıbaşılardan görürdük. Halbuki batan çarkçı başıların ve yahud yoldan kalan kazanganların, kırılan şaftların daima bir kaptan ve bir çarkçıbaşı bulunmuştur!

İşte, bu sebeplerden dolaydır ki devlet bu deniz meselesini daha kuvvetle ve daha radikal bir şekilde ele almalıdır. Beş on milyon daha para ayırıp bir taraftan gemi yaptırmak, diğer taraftan denizciliğimizin kadrolarını hem güçletirmek, hem de bunları dost Avrupa memleketlerinde staja sevk etmek lâzımdır. Hiç kimse gücünmesin: Ne tekmemiz, ne ilim, ne de fen, ilim ve kültürümüz tamamdır!

Muhittin Birgen

İstanbul Borsası kapanış fiyatları 29 - 12 - 1937

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	625.75	625.
Nev-York	0,7986	0,7986
Paris	23.5375	23.57
Milano	15.1770	15,1950
Brüksel	4,7060	4,7137
Atina	87.335	87.44
Cenevre	3,4550	3,4580
Sofya	63,9225	64.
Amsterdam	1.4357	1.4376
Prag	22.7425	22,77
Viyana	4.2238	4.2288
Madrid	13.7435	13.76
Berlin	1.9824	1.9850
Varşova	4.2141	4.2122
Budapeşte	4.0144	4.0.22
Bükreş	106.7525	106.88
Belgrad	34.4736	34.12
Yokohama	2.7454	2.7487
Moskova	23.63	23.6025
Stockholm	3.10	3.1037

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu em. % 60 peşin	00.00	00.00
A. Şm. % 60 vadeli	00.00	00.00
Bomonti - Nektar	7.75	7.90
Asian çimento	9.80	9.85
Merkez bankası	96.75	96.75
İş Bankası	10.00	00.00
Telefon	6.85	—
İtihat ve Değir.	1.10	—
Şark Değirmeni	1.15	—
Terkos	7.10	0.00

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	18.50	18.50
» » I vadeli	18.00	18.40
» » II vadeli	18.	18.40

TAVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	00.00	00.00
» I vadeli	40.50	40.50
» II pe.	00.00	00.00
» II va.	40.50	40.50
Anadolu mü. peşin	00.00	00.00

PARALAR

	Alış	Satış
1 Türk altını	1068	1070.
1 Banknot Os. B.	269.	270.

DIŞ TABİBİ

RATIP TÜRKOĞLU

Ankara caddesinde: Meserret oteli karşısında (88) No. 11 muayenehanesinde hergün saat on dörtten (19) a kadar kabul etmektedir.

ANKARADA

AKBA

Kitap Evi Kâatçılık

Bütün mektep kitaplarının satış yeridir. Mektep kırtasiye çeşitleri en müsait şartlarla temin edilir. Tel. 3377

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir

Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Son Posta'nın tefriki : 87

Yıldız Sarayında 33 sene Bir Haremağasının Hatıraları

Yazan: Ziya Şakir

Abdülhamid zaptiye nazırı Şefik paşayı saraya getirtmiş: "Paşal. Kundakçılar, cayır cayır memleketi yakarlarken, sen uyuyor musun? Ya, bu herifleri cürmümeşud halinde yakalarsın, yahud da Fizana kadar gidersin!, diye takdir etmişti

Ne zaman böyle Artin gece gezmesine çıksa, aradan yarım saat, bir saat geçmeden toplar atılıyor; bekçiler çıkararak: — Yangın var! diye bağırıyordu.

Bu hal, Katinanın daha ziyade nazarı dikkatini celbetmişti. Nihayet bir gün Artini sarhoş ederek onun bütün sırrını öğrenmişti.

Artin, o tarihte mevcut olub sonraları iflâs eden bir sigorta şirketinin komisyoncusu idi. Fakat bu şirketin direktörü ile aralarında gizlice bir mukavele akdemişlerdi. Bu mukavele mucibince, Artin, şurada burada bir takım çürük, çarık evler buluyor. Bunları, kendi arkadaşlarının namına ucuz fiatlarla satın alıyor. Sonra, -bir komisyoncu sıfatıyla- bu arkadaşlarıyla şirket arasına giriyor. O evleri, sekiz on misli fazla bedel mukabilinde sigorta ettiriyor. Aradan beş on gün geçmez; evi yakıyor. Yangının kazaen çıktığına dair şahidler dinleniyor. Sigorta kumpanyası, tıkar tıkar paraları veriyor. Bu paraları taksim ediyor. Aslan payını kumpanya direktörü ile Artin alıyor; geri kalanı da, bu kundakçı ve dolandırıcı şebekesinin ikinci, üçüncü sınıf efendilerine veriliyor.

Mesele, sadece Artinin satın alıp yaptığı evlere münhasır kalsa, ne ise... Sadece, bir kundakçılığa ve dolandırıcılığa münhasır kalacak. Halbuki; bazan kolayca söndürülemez, büyüyor, etrafa sirayet ediyor. Bir çok evlerin yanmasına, bir çok vatandaşların büyük zararlar görmesine sebebiyet veriyor.

Bu kadını bizzat isticvab eden baş müddeiumumi Cemal bey soruyor: — Sen, bu işlere ne zaman vakıf oldun?

Katina, boş bulunarak derhal cevap veriyor:

— Eh.. altı, yedi ay kadar var.
— Niçin hükümete haber vermedin?
O zaman Katina kendini toparlıyor: — Ne yapayım?... Başımdan korktum. Çünkü, Artin, hakikaten korkulacak bir adamdır.

Diyor.

Fakat, kısa bir tahkikattan sonra, şu cihet de anlaşılıyor. Meğer, bu kadının çaldırısıya bir muhabbetle sevdiği Artin, son zamanlarda başka bir kadınla sevmiş. Kendisini yüzüstü bırakıvermiş. Katina; yalvarmış, yakarmış. Fakat Artinin merhametini ve tekrar muhabbetini celbe muvaffak olamamış. Bunun üzerine intikam almak istemiş. Avukatlık eden bir akrabasıyla düşünüb taşındıktan sonra - yukarıda arzettiğim şekilde - Abdülhamide kurnazca bir mektub göndermiş.

Abdülhamid, bu meseleye çok ehemmiyet verdi. Zaptiye nazırı Şefik paşayı saraya getirtti, bizzat kendisi görüşerek:

— Paşal.. Kundakçılar, cayır cayır memleketi yakarlarken, sen uyuyor musun? Ya, bu herifleri cürmümeşud halinde yakalarsın. Yahud, (Fizan) a kadar gidersin. Diye, takdir etti.

Tabiidir ki; Şefik paşanın etekleri tuttuğu. En mahir zabıta memurları, bu işin takibine koyuldu. Aradan bir ay geçmeden, Artin cürmümeşud halinde yakalandı. Hapse atıldı. Evvelâ cürmünün inkâr etti. Sonra, her şeyi bülbül gibi söyledi. Gerek o, ve gerek cürüm arkadaşları mahkemeye verildiler. Hepsi, ağır cezalara mahkûm edildiler. Hattâ, bunlar, İstanbul hapishanesinde bile bırakılmıyarak, doğruca Trabıusgarb kalesine gönderildi.

Gelelim Katinaya, Abdülhamid bu kadına mühim miktarda, ihsan verdi. Aynı zamanda İstanbulda, Artinin akrabaları ve meçhul kalmış olan arkadaşları tarafından bir suikaste maruz kalması ihtimaline binaen- yol parasını da bizzat tesviye ederek, kendisini Yunanistan'a gönderdi.

Hünkâr, bu vak'ayı uzun zaman unutmamıştı. Gerek, Mavroyani paşayı

felâkete uğratan Sara'yı, ve gerek bu kadını hatırladıkça:

— Kadınlara karşı çok ihtiyatlı bulunmalı, bilhassa onların intikamından korkmalı.

Diye mırıldanırdı.

Bunun içindir ki Abdülhamid dairesinde kadınlara karşı daima hususî bir siyaset takip ederdi.

Zevcesi olan (kadınefendiler) de dahil olmak üzere (ikbal) lerine (gözdele)ri)ne, (hazinedar)larına lüzumundan fazla yüz vermediği gibi, hiç bir zaman onları kırıp incelemek hâdiselerine sebep olmak istemezdi.

Kadınlara, hiç bir arzusunu ihmal etmezdi. Harem haricinde bir dereceye kadar tasarruf gözetken hünkâr, harem dairesinin içinde, herhangi bir kadının, herhangi şekildedeki arzusunu -ne kadar pahalıya mal olursa olsun - derhal kabul eder; böylece ayrı ayrı her kadının muhabbetini celbeylerdi.

Kadınlara karşı fena muamele ettiği veyahud müfred sığasile hitab eylediği görülmüş ve işidilmiş bir şey değildi. Bilhassa, kendi hususî dairesi yanında, yangın çıktığı gecedden itibaren, kadınlara karşı takip ettiği nazikâne siyasete, bir kat daha ehemmiyet vermişti.

Evlenmek çağına gelen kızların te-ehhül için gösterdikleri arzuyu kat'iyen reddetmezdi. Hattâ, kızlar bu arzularını kalfalarına bildirdikleri zaman, şayet derhal kendisine arz edilmiyecek o-

lursa ve bunu da başka bir vasıta ile haber alırsa, o zaman o kalfayı çağırır takdir ederdi.

Haricte olduğu gibi, harem dairesinde de ehemmiyetli derecede (hafiy) teşkilâtı mevcud idi. Fakat haremdeki hafiyeler, haricetkiler gibi müfsid, müzevir, haris ve şeytan ruhlu insanlar olmadığı için, bütün hafiyelikler, (kadın dedikoduları)ndan ileri geçmezdi.

Abdülhamidin harem dairesinde en istemediği bir şey varsa, kadınlardan bir araya toplanarak gizli görüşmeleri idi. Bunun içindir ki kadınları daima çalgılarla, oyunlarla, tiyatrolarla işgal etmek isterdi.

Bazı dairelerde, kadınların odalarından çalgı sesleri kesilmezdi. Uyku ve yemek zamanları hariç olmak üzere, buna hiç kimse mümaneat etmezdi.

Saraylılar, sık sık büyük sofalarda toplanırlar, birçok oyunlar çıkarırlardı. Alafranga dans'ardan başlayarak bir çok oyunlar oynarlardı. Bazan da bir köşeye mükemmel bir sahne kurarlardı; saray tiyatrosunda gördükleri oyunları taklide uğraşırlardı.

Yıldız tiyatrosunda, muktedir san'at-kârlardan gördükleri operaları, operetleri, komedileri kendilerine göre küçültürler.. haremağalarından tedarik ettikleri elbiseleri giyerler; böylece oyunlar verirlerdi. O tarihte pek hoş giden (Pantomima) oynamakta bilhassa çok maharet gösterirlerdi.

(Arkası var)

RADYO

Bugünkü program

30 Birincikanun 1937 Perşembe

İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi, 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi, 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Aksam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans musikisi, 19: Bayan İnci Şan: Piyanoye ve keman refakatle, 19.30: Spor muhabberleri: Eşref Şefik, 19.55: Borsa haberleri, 20: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20.30: Hava raporu, 20.33: Ömer Rıza tarafından arabece söylev, 20.45: Fasil saz heyeti, Okuyanlar: İbrahim, Küçük Safiye, Ali, Ut Cevdet Kozan, keman Cevdet, kanun Muammer, klânet Hamdi, nisfiye Salâhaddin, (sahâ âyarı), 21.15: Orkestra, 22.15: Ajans haberleri, 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı.

30 Birincikanun 1937 Perşembe

ANKARA

Öğle neşriyatı:

12.30: Muhtelif plâk neşriyatı, 12.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları, 13.15: Dahill ve haric haberler.

Aksam neşriyatı:

18.30: Muhtelif plâk neşriyatı, 19: Türk musikisi ve halk şarkıları. (Makbule Çakar ve arkadaşları), 19.30: Saat âyarı ve arabece neşriyat, 19.45: Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza Sessör ve arkadaşları), 20.15: Plâkla dans musikisi, 21: Ajans haberleri, 21.15: Stüdyo salon orkestrası, 21.55: Yarınki program ve İstiklâl marşı.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Sarım), Alemdarda: (Sırrı Asum), Beyazıdda: (Belkis), Samatya'da: (Teofilos), Eminönünde: (Salih Necati), Eyübe: (Arif Beşir), Fenerde: (Hüsameddin), Şehremininde: (Nâzım), Şehzadebaşında: (İ. Halli), Karagümrükte: (Suad), Küçükpazarda: (Necati Ahmed), Bakırköyünde: (Hilâl).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Galatada: (İsmet), Taksimde (Nizameddin), Kurtuluşta: (Needet), Bostanbaşında: (İtımad), Beşiktaşda: (Ali Rıza).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:

Üsküdar'da: (İttihad), Sarıyerde: (Asaf), Kadıköyünde: (Saadet, Osman Hulûsi), Büyükdada: (Şinasi Rıza), Heybelide: (Tanaş).

Bir Doktorun

Günlük

Perşembe

Notlarından

()

Mevsim

Hastalıklardan: Bronşitler

Anjünler, hattâ zatürreeler münferid olarak bugünlerde her tarafta görülmektedir.

Bütün yurddaşlarımız bu yüzden dikkat ve basiret tavsiye ederiz. Bu zamanda grip hastalıkları temas etmek doğru değildir. Anjün olsun, grip olsun ve bunların neticesi göğüs hastalıkları intilâtlar olsun muhakkak hastaların teacir edilmeleri lâzımdır.

Gece sokağa çıkarken çok ihtiyatlı bulunmak lâzımdır. Girdiğiniz yerlerde muhakkak paltonuzu lastiklerinizi çıkarınız. Çıkarken giyiniz. Cereyanı havaya maruz kalmayınız. Ayakkabılarınız rutubet geçmemelidir. Ayakkabı ve paltolar kuvvetli olmalıdır. İç çamaşırların vesairesinin o kadar kalın olması, veyahud kat kat çamaşır, fanile giymek caz değildir.

Böyle rutubetli zamanlarda her gece yatacağınız burnunuza birkaç damla gomenollü mahluller, mitol veyahud tripafalın koyunuz.

Günde iki defa, dişlerinizi, ağzınızı yıkayınız. Hele ellerinizi günde birçok defa sabunla yıkamak çok lazımdır. Eller kadar mikrobları nakleden hiçbir uzuv yoktur.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahud bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Gezbe Asliye Hukuk Hâkimliğinden:

Gezbe hazine avukatı Zülfikâr Ozan tarafından eski Gezbe kaymakamı ölü Ragib veresinden oğlu Turgud ve kızı Nedimenin aleyhine Gezbe asliye hukuk hâkimliğinde açılan alacak davasında, müddealehlerin ikametgâhi meçhul olmakla ilânen yapılan tebligatta gene mahkemeye gelmemiş olduklarından 8/12/1937 tarihli celseli muhakemede gıyab kararı verilmiş ve gıyab kararının ilânen tebligatle muhakemenin 26/1/1938 çarşamba günü saat ona tâlikine karar verilmiştir. Tebligat makamına kaim olmak üzere kevfiyet ilân olunur. (993)

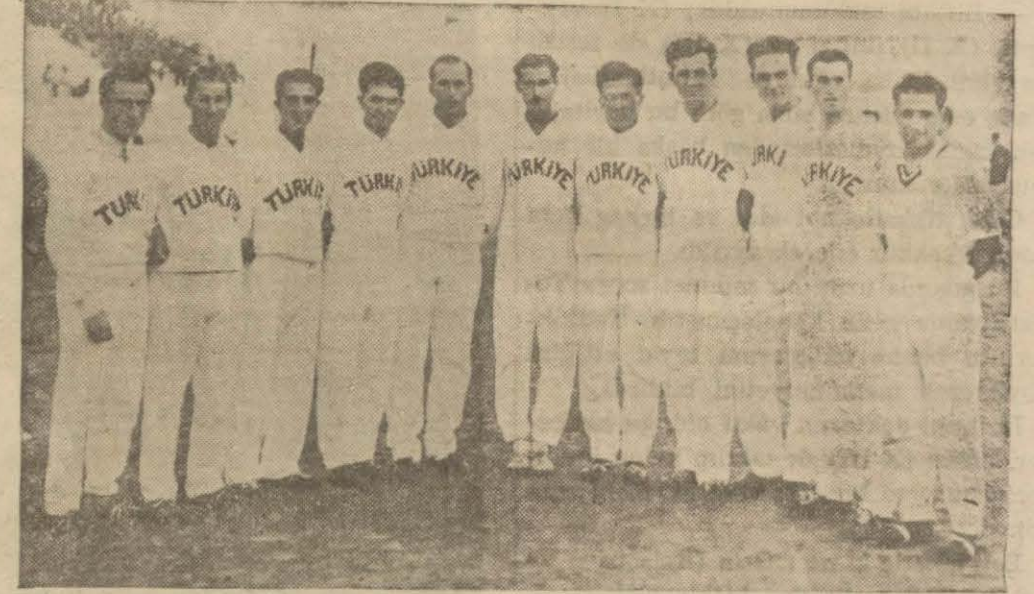

S P O R

Atletlerimiz 1937 yılı içinde ne yaptılar?

Bu sene zarfında elde ettiğimiz en büyük netice, Melihin 400 metre rekorunu 49,9 saniyeye indirmesidir

Türk atletlerinden bir grup.. Soldan dördüncüsü Melih'tir

Eski seneyi kapatıp yeni seneyi açarken atletizmde geçen on iki ayda neler yaptık, neler yapacak istedik? Atletizm tarihimizde en büyük hâdiselerden biri gübhesiz, Macaristanın kuvvetli bir takımının şehrimize gelerek şayanı hayret derecelerde elde etmesidir. Eskiden Fransızlar gelerek büyük bir seyirci kütlesi önünde muvaffakiyetli müsabakalar yapmışlardı. O zaman pek meşhur olan Téar Semihle yarışmıştı. 11 saniye bile sürmüyen büyük bir helecana herkesi sürüklemişti.

O vakit Taksim stadı bugünden daha berhad bir halde idi. Halbuki bu yaz memleketimize gelen Macarlar, Kadıköyünde çok güzel bir pistte yarışarak yüksek derecelerde ettiler. Fakat böyle, Avrupanın en mükemmel atletlerini seyretmeğe ancak çağırılan hakemlerin bazıları ve, işsiz güçsüz mahalle çocukları ile sayısı gayet az olan meraklılar gelmişlerdi. Sahadaki kalabalık tribünlekilere nazarın daha çoktu. Yüz metrede birinci gelen Macar 10.4 gibi bir derece yaptı. Onu diğer Macar 10.6 ile takip etti. 200 de gene aynı şekilde mükemmel derece. sırtıkla atlamada 4.10 metreyi rahat rahat geçerek Macarların rekorunu kıran atletti alkışlayan birkaç yüz kişi idi. Kim bilir o atlet bu dereceyi yaptığı zaman kendisini tebrik için alkışlayacak kaç bin kişi ümid ediyordu. Bu kadar mühim hâdiseleri ertesi günkü gazeteler ancak spor sayfalarının bir kenarına sıkıştırdıkları bir iki kelime ile işaret ederek geçtiler.

O müsabakalarda yegâne kazandığımız yarış Galib tarafından 1500 metre idi. Diğer mühim hâdiseler Balkan oyunları idi. Romanyaya giden takımımız bazı güzel dereceler yapmasına rağmen mağlûb oldu. Her sene o derecelere yaklaşan pek bulunmazdı. Fakat bu sene bütün Balkan atletleri, bilhassa Romenler ümidin fekinde dereceler yaptılar. 400 metrede Melih 49.9 ile ikinci oldu.

İdarî işlerde bazı hareketler oldu. Meselâ Amerikalı Louis'in yerine gelen Besim istifa etti. yerine tabanca atıcısı bir Macar geldi. Balkan oyunlarına atletleri çalıştırdı. O çekildi. Bir müddet kimse işe bakmadı. Bir aydanberi de, dokuz ay devri âlem seyahati yapan ve bu esnada Amerikadan bir atletizm antrenörü diploması alarak, Çin, Hind, Mısır yönlere memleketimize dönen Naili, monitör unvanıyla Beyoğlu Halkevi salonlarında Amerikavârî idmanlarla atletleri çalıştırıyor. Ve bu mevsim için hazırladığı, manillerle süslediği bir programını da klüblere dağıttı.

1938 yılı için hayırlı olsun! Bir müddettenberi İstanbul'da bir tek atletizm ajanı bulunamadı. Yeni sene için Noel Baba'dan bir ajan dilerim...

C. Şahingiray

Yarınki maç nasıl Neticelenebilir?

Yarın İstanbul muhtelifle karşılaşacak olan Bükreş muhtelifi Ankara'da yaptığı maçlarda aldığı bozuk dereceleri İstanbulda telâfi çalışacaktır. Macar futbolcuların hücumundan kurtulmağa çalışan Romanyalıların kendi irklarından teşkil ettikleri bu genç muhtelifi yarın için hazırlamakta olduklarına hiç şüphe yoktur.

Şehirler arasında yapmakta oldukları oyunlara büyük ehemmiyet veren Romanyalıları Ankara'da yaptıkları iki maçta mevcut oyuncularını muhtelif yerlerde oynamak suretile takımlarını inceden inceye tecrübe etmişlerdir.

Ağlebi ihtimal İstanbulda yapacakları maç, kendilerine en son ve kat'î fikri verecek, istikballerinden çok ümidvar oldukları bu genç takım üzerinde bundan böyle esaslı bir şekilde uğraşmağa başlayacaklardır.

Cuma günü oyunlarını seyredeceğimiz Bükreş muhtelifi karşısına çıkacak olan İstanbul muhtelifine gelince; uzun zamandanberi birçok maçlar yapmış, müteaddid defalar beynelmillel olmuş oyuncuların teşkil edileceği için pürsüz bir oyun çıkarmalarını ummak en tabii bir düşünce olur.

Muhtelif vesilelerle birçok defalar yanyana oynamış olan futbolcularımızın, lig maçları vesilesile tam bir form üzerinde olduklarını nazarı dikkate almak, güzel bir maçın tatlı neticesini seyretmek zevkini de bize bırakıyor.

Ömer Besim

Haysiyet divanı dün Galatasaray ve Güneşli oyuncularını dinledi

Türk spor kurumu İstanbul bölgesi haysiyet divanı dün toplanmıştır. Bu toplantıda Galatasaraydan Suavi, Güneşten Rebil, Ömer, Murad dinlenmiş, fakat divan kat'î bir karar veremeden, bugün yeniden toplanmak üzere dağılmıştır.

Galatasaray - Mühendis Voleybol ihtilâfı

Galatasarayla, Mühendis takımları arasında yapılan voleybol maçında bir Mühendisli kontrol hakeminin, oyun sahasında bulunduğu için atılan servisi lade etmiyen Galatasaray takımı mağlûb edilmiştir.

Galatasaray bu vaziyete itiraz etmiş, maçın hakemi Genç Hıristiyanlar Cemiyetinden İhhami göre kenarda bulunan bir yabancının sahaya girdiğini, fakat oyun başlarken sahayı terkettiğini raporunda zikretmiştir.

Beyoğlu Halkevi spor komitesi birçok kişilerin gözleri önünde cereyan eden bu hâdiseyi uzun boylu incelemiş, nihayet hakem raporunu nazarı dikkate alarak -bariz bir haksızlığa rağmen- Mühendis takımının oyunu kazanmış olduğuna karar vermiştir. Göre göre bir haksızlığa uğrayan Galatasarayın pek haklı olan şikâyetini nazarı itibara alan Beyoğlu Halkevi tertib etmiş olduğu bu turnuvada muvaffakiyet gösteren dört takım arasında yeniden bir turnuva yapmağa karar vermiştir. Bu vesile ile Galatasaray - Mühendis takımları arasında yeniden bir karşılaşma temin edilmiş olmaktadır.

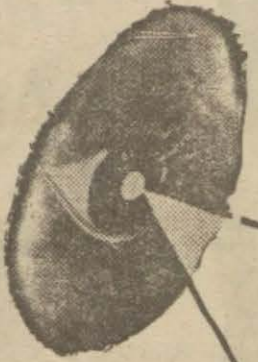
Beyoğlu Halkevi bu turnuva galibine de bir kupa hediye etmeğe karar vermiştir.

Ceyhanda yeni bir Tayyare binası Yapılacak

Ceyhan (Husus) — Türk Hava Kurumu Ceyhan şubesi için yeni bir bina yaptırılacaktır. Bu iş için merkezden iki bin lira tahsisat gönderilmiştir. Fakat yeni bina için altı bin liraya ihtiyaç vardır. Kasabanın zenginleri Hava Kurumuna teberrü ve köylüler de taş, kum ve diğer yapı maddelerini meccanen temin etmek suretile binanın meydana gelmesine yardım edeceklerdir. Yeni bina Halkevi karşısında ve istasyona giden cadde üzerinde yapılacaktır.

SIHIRLI GÖZ

Pudra renk-
lerinde inkılâb
yaptı

Bu yeni ve
Sihrâ'z
Renkleri
MECCANEN
tecrûbe ediniz.

On kadında dokuz tenlerine uy-
mayan bir renkte pudra kul-
lanırlar ve yüzleri sun'î «mak-
yaj görmüş» bir şekil aldıkları gi-
bi yaşlarından fazla ihtiyarlanmış
görünürler. Yeni icad edilen şayanı
hayret «Chromoscope» maki-
nesi, pudra renklerinde bir inkılâp
yaptığı gibi sihirli bir göz,
mevcudiyetinden bile şüphe ede-
ceğiniz nisbette pudra renkleri a-
rasındaki ahengi ifşa etmiştir ki,
bu Tokalon müessesesi kimya-
gerlerine bir çok tabii renkleri
esaslı bir tarzda mezcetmek im-
kânını vermiştir. Artık yüzünüz -
de plâkalar halinde yapışan adı

Artık; sizi yaşınızdan fazla ihti-
yarlanmış gösteren ve yüzünüzde
«Plâkalar» halinde yapışan âdi
pudraları bırakınız ve bir gü-
zellik mütehasssınının dedikle-
rini okuyunuz:

pudralara nihayet veriniz ve bu-
günden Tokalon pudrasının sihra-
miz renklerini tecrûbe ediniz. Yü-
zünüzün bir tarafına bir renk ve
diğer tarafına da başka renk bir
pudra sürünüz ve cildinize hangi-
si daha uygun geldiğini görünüz.
Bu yeni pudrayı kullanarak cazib,
sehhar ve âdetâ tabii bir güzellik
temin ediniz.

Posta, ambalaj vesair masarife karşılık olarak İstanbul 622
posta kutusu adresine (T. S. 7) rumuzile 12 kuruşluk pul
gönderdiğinizde size hususî modelde bir kutu pudra ile muh-
telif renklerde nümünelik 4 ufak paket pudra gönderilecek-
tir. Mektubunuzda her vakit kullandığımız pudranın rengini
de bildirmeği unutmayınız.

KANZUK MEYVA TUZU

EN HOŞ VE TAZE MEYVALA-
RIN USARELERİNDEN İSTİHSAL
EDİLMİŞ TABİİ BİR MEYVA TU-
ZUDUR. Emsalsiz bir fen harikası
olduğundan tamamen taklid edile-
bilmesi mümkün değildir. Hazım-
sızlığı, mide yanmalarını, ekşilikle-
rini ve muannid inkıbazları giderir.
Ağız kokusunu izale eder. Umumi
hayatın intizamsızlıklarını en emin
surette ıslah ve insana hayat ve
canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartname ve nümunesi mucibince 20x25 eb'adında 10.000.000 adet mantar pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 24/1/938 tarihine raslıyan Pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

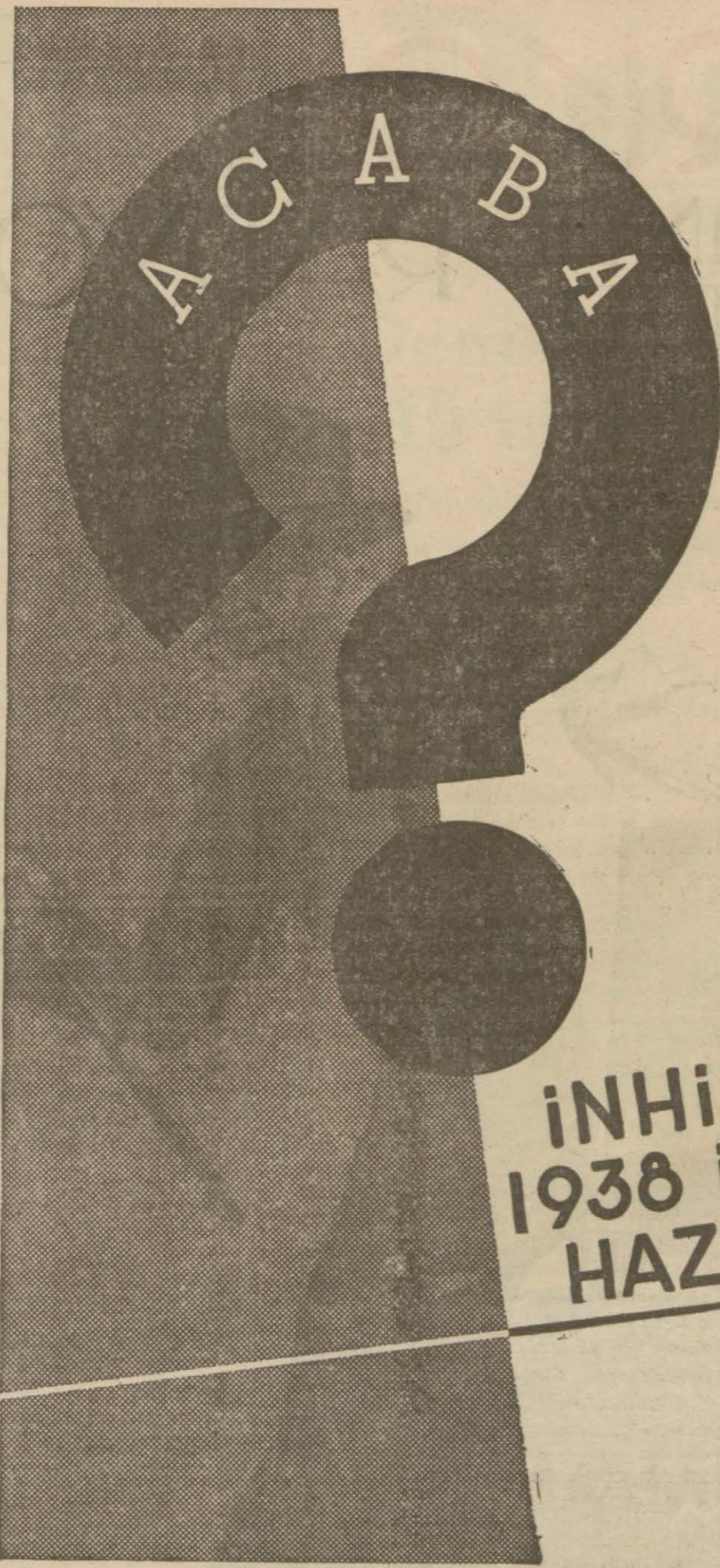
III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin mantar nümünelerini münakasa gününden 5 gün evveline kadar Inhisarlar Levazım ve Mübayaat Şubesi Müdürlüğüne vermeleri lazımdır.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme para-
larile yukarıda adı geçen alım komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «8171»

CAFER MÜSHİL Şekeri
Tesiri kat'î, içimi kolay
en iyi müşhil şekeridir.

Bilümm eczanelerde bulunur. Posta kutusu 1255

İNHİSARLAR
1938 İÇİN NE
HAZIRLIYOR

İstanbul Defterdarlığından:

Sıra No. sı	Tarih No.	Senesi	İşi	Mahal-lesi	Sokağı	Kapı No.	İsmi	Ka-zanç	Buh- ran	ce- za	Ye- kûn	İhbar- namesi C. V.
1	1828	937	İhracat Tu.	K. K.	Muradiye han	3-17	F. Fereş	8,10	1,6200		9,72	12 97
2	1491	936	Berber	» »	K. K.	118-2	Yorgi Danilidis	14,35	2,8700		17,22	22 28
3	3440	937	Tütün ve mezecl	» »	Rihtım	79	Mustafa Sandıkcı	27,—	5,4000		32,40	16 100
4	»	»	» » »	» »	» »	»	» »	5,62	1,1200		6,74	16 104
5	2435	»	Terzi	» »	H. Paşa	7	Dimitro Morto	85,—	17,0000		102,—	13 72
6	1407	»	Ampulcu	» »	Abit H.	1-1	Hanri M. Peres	97,20	19,4400		116,66	22 83
7	3480	»	Ahçı	» »	K. K.	128	İbrahim Osman	45,—	9,0000		54,—	17 1
8	1264	»	Toptan şarap evi	» »	H. Tahsin	30	Lüsyen F.	14,92	2,9800		17,90	24 92
9	3370	»	Kahveci	» »	Kefeli H. M. altı		Ali Kırhan	28,35	5,6700		34,02	16 90
10	3370	»	»	» »	» »		» »	2,44	0,4900		2,93	16 91
11	696	»	Kundura ta.	» »	Eriştenci	8-1	Fati	7,25	1,4500		8,70	10 2
12	3648	»	Kömür Tu.	» »	M. Rihtım	5-25	Süleyman	19,06	3,8100		22,87	9 96
13	1174	»	Mandal imali	» »	İbrahim han	2-10	Jak Dayan	8,80	1,7600		10,56	12 87
14	371	»	Terzi	M. Z.	İzmirli oğlu han	5	Yorgi	19,20	3,8400		23,04	17 89
15	1354	»	Müstamel kundura ta.	» »	Necati B.	115	Abdullah Og. Mehmed	40,50	8,1000		48,60	21 22
16	1347	»	Kapalı şişe ile müskirat	» »	» »	105-1	Vasiliyos	101,25	20,2500		121,50	21 21
17	335/1	936	Tuhafiye	» »	Yüksekkaldırım.	31	İsak	13,86	2,7700		16,63	15 9
18	16/1	»	Odun deposu	P. T.	Ressamlar	8	Fitnat	74,75	14,9500		89,70	22 - 90
19	61	937	Kahveci	» »	M. B.	132	Recep	36,00	7,2000		43,20	15 87
20	1055	»	Berber	K. K.	Ali Paşa	20	Ali Og. Hüseyin	0,36	0,0700		0,43	16 2
21	2232	»	Lokanta	» »	Karaköy	37	Muzaffer	90,00	18,0000		108,—	16 39
22	181	»	Ekmek Sa.	» »	Meb'usan C.	9	M. O. Mahir.	0,66	0,1510		0,81	21 96

Yukarıda adı, işi ve eski adresi yazılı Galata Maliye şubesi mükellefleri yeni adreslerini bildirmemsi ve yapılan araştırmalarda da bulunamamış olduklarından hiszlarında yazılı kazanç ve buhran vergilerine ait ihbarnamelemin bizzat kendilerine tebliği mümkün olamamıştır. Hukuk u-ulü Muhakemeleri kanunu hükümlerine tevfiikan ve tebliğ yerine geçmek üzere keyfiyet ilân olunur. «8677»

1938 YILBAŞI
HAVA KURUMU BÜYÜK PİYANGOSU
Büyük İkramiyesi
(500.000) Liradır

Ayrıca 200.000, 150.000, 100.000 70.000, 60.000, 50.000,
30.000, 20.000, 15.000, lirahk ikramiyelerle (100.000, 400.000)
lirahk iki adet mükâfat vardır.

Keşide Yılbaşı gecesi yapılacaktır...

Biletler: (2,5), (5) ve (10) liradır.

Vakit kaybetmeden hemen biletinizi alınız.

SEKSÜLİN

Ademi
iktidar,
Bel

gevşekliliği,
Dermansızlık,
Vücut ve Dimağın
yorgunluğunda
pek muessir ve emin
bir ilaçtır.

Kutusu 200 kuruş

BESİR KEMAL - MAHMUT CEVAT
Eczanesi - Sirkeci

MARKONI

SAYESİNDE RADYO BÜYÜK BİR ADIM ATTI

2 BÜYÜK
YENİLİK

ELİPTİK ODARLÖR
PARAZİTLERİ BOĞUCU TERTİBAT

12 Ay Veresiye Satış

SAHİBİNİN SESİ, 302 İstiklal caddesi, Beyoğlu
ve Acenteleri nezdinde :

Ankara — Adana — Adapazarı — Antalya — Antep — Aydın — Bahkesir — Bandırma — Bursa — Denizli —
Diyarbakır — Edirne — Elazığ — Ereğli — Eskişehir — Isparta — İzmir — İzmit — Kayseri — Konya — Lüle-
burgaz — Malatya — Mersin — Samsun — Sivas — Trabzon — Van — Zonguldak — Zile.

REKTA

P A T I

İç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü
iltihaplarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur me-
melerinin tedavisinde daima muvaffakiyetle şifayı temin eder.

AHENK ve MANDOLİN

Zarif, sağlam ve ucuz olduğun-
dan memleketin her tarafına gön-
derilmektedir. İhtiyaçlarınızı ve
katalogumuzu isteyiniz.

Eskişehir: **Ahenk Çıkaran**
S. Suad

Belsoğukluğu

ve FRENÇİYE yakalanmamak için
en iyi ilaç ancak

PROTEJİNDİR

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

S. Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

HASAN MEYVA ÖZÜ

*Diliniz paslı, mideniz
bozuk!.. her yemekten
sonra HASAN meyva özü
içiniz!..*

Şişe 25, büyük 40, dört misli 60

HASAN GAZOZ ÖZÜ

Limon, Portakal, Mandalina çeşitleri vardır. Meyva usarelerinden ya-
pılmıştır. Şampanya gibi lezzetli ve midevidir. Misafirlerinize **Hasan
Gazoz Özü** ikram ediniz.

Yakında Ananas, Çilek, Muz, Frenk üzümü, Kayısı, Ağ çileği neveleri
çıkacaktır.

Şişesi 25, büyük 35, dört misli 50 kuruştur.

EMNİYETLE SATIN
ALDIĞINIZ MARKADIR
BOURLA BİRADERLER VE Şİ
İSTANBUL-ANKARA
İZMİR

ALI MUHİDDİN

HACI BEKİR

KAYMAKLI LOKUM — KESTANE ŞEKERLEMESİ

LÜKS AMBALAJLI ÇEŞİTLİ LEZİZ

KARAMELA ŞEKERİ

Bahçe kapı - Galata - Beyoğlu - Kadıköy